

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ

ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ

1964

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΕΡΑΝΟΣ Ε. Ε. Σ.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΘΗΝΑΣ

1, 2, 3 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1964

ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΛΛΑΣ ΠΟΛΕΙΣ

1 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1964

ΕΙΣ ΤΗΝ ΥΠΑΙΘΡΟΝ

29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1964

ΤΟ ΚΑΝΤΗΛΑΚΙ

ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ

Γ. Β. ΚΑΖΑΣΟΓΛΟΥ

Κάπως άργά.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΙΣ

Του, υπό την ύψηλὴν προστασίαν τῆς Α. Μ. τοῦ ΒΑΣΙΛΕΥΣ καὶ τὴν ἐπίτιμον
Προεδρίαν τῆς Α. Μ. τῆς ΒΑΣΙΛΕΥΣΗΣ - ΜΗΤΡΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

Α' ΠΕΡΙΟΔΟΣ 1924 - 1941 • Β' ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΤΟΣ 20όν

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 1964 • ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 24

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΥΠΟ ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Ὑπὸ τὴν ἐποπτείαν τοῦ ΣΠΥΡΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΥ

Διευθύνσεις συμφώνως ἄρθρον 6 Α. Ν. 1091. : Διεύθυνσις Περιοδικῶν : ΚΑΛΛΙΡΡΩ ΧΡ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ,
Δώρα 8' Ἰστρία 22. • Ὑπεύθυνος Τυπογραφείου: ΙΩΑΝΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ, Δημοκρίτου 8 καὶ Σόλωνος

Τιμὴ Φύλλου Δρχ. 2 (Διὰ τὰ Σχολεῖα 1,50) — Ἐτησίᾳ συνδρομὴ Ἑσωτ. Δρχ. 12. Ἐξωτ. 10 σελ. ἢ 2 δολλ.

ΕΞΟΦΛΗΣΙΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΤ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ : Παρακαλοῦμεν θερμῶς : α) τοὺς καθυστεροῦντας τὴν ἐξόφλησιν τῆς πρὸς τὸ περιοδικὸν
ὀφειλῆς των, ὅπως ἐπισπεύσουν ταύτην, β) ὅπως τὰ ἐμβάσματα ἀποστέλλονται ἀπροσώπως Ε. Ε. Σ. Ν., Λυκαβηττοῦ 1, Ἀθήνας.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ — CONTENTS

Σελίς	Page
ΗΛΙΑ BENEZH: Ἄρνη	2
ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ: Ἱστορικὲς Χρονολογίαις	3
ΑΝΔΡ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗ: Ἡ ἀνθρώπινη ἀλληλεγγύη καὶ ὁ ἔρ. Ντυνάν.	4
ΙΩ. ΒΗΛΑΡΑ: Ποίημα	5
Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΟΥ: Ἐπτανήσος καὶ Κύπρος	6
ΑΝΤΕΡΣΕΝ: Τὸ Στοιχίμα, Διασκευή ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩ- ΤΟΠΟΥΛΟΥ	7
Τ. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ: Τὰ παιδικὰ χρόνια τοῦ Ἀντερσεν	9
Ε. Σ. ΣΤΑΜΑΤΗ: Μέτρα καὶ Σταθμὰ	10
Κ. ΠΑΠΑΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ: Τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν Ὁ- ραμα	11
Β. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΠΟΥΛΟΥ: Ἡ Μονὴ Φιλοσόφου καὶ ἡ Σχολὴ Δημητσάνης	12
ΜΑΤΘΑΙΟΥ ΜΟΥΝΤΕ: Εἰσόδια	13
ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΚΑΙ ΤΑ ΖΩΑ: Μετάφρ. ΚΩΤΙΑΣ ΡΟ- ΔΙΑΔΟΥ	14
ΚΙΝΗΣΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.: Εἰκόνες	16
ΚΙΝΗΣΙΣ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ — Ε.Ε.Σ.Ν.	18
Σ.Π.: ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ (Βικέλας, Καμπούρογλους, Νιρβά- νας)	20
Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΚΙ, Μετάφρ. ΜΥΡΣΙΝΗΣ	22
Δ. ΛΟΥΚΑΤΟΥ: Τὸ πὺ γλυκὸ ψωμί	24
Φ. ΚΑΡΑΠΙΠΕΡΗ: Ἀέριαι μᾶζαι	25
Κ. ΚΟΛΟΒΟΥ: Δάφνη καὶ Ἀπόλλων	26
ΑΙΣΩΠΟΥ: Μῦθοι, Διασκευή Σ. ΜΑΡΑΝΤΟΥ	27
ΜΕΛ.: ΠΡΟΟΔΟΙ-ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ-ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ	28
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ	29
ΕΥΘΥΜΗ ΣΤΗΛΗ-ΑΣΚΗΣΕΙΣ	30
ΠΑΠΟΥ - ΓΙΑΓΙΑΣ: Ἑμμετρὲς συμβουλὲς	30
ΕΚΤ. ΜΑΛΟ: Χωρὶς Οἰκογένεια	31
ΣΤ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ - Γ. ΚΑΖΑΣΟΓΛΟΥ - Α.Β.: Στίχοι — Μουσικὴ στὰ ἐσώφυλλα	
ΙΛΙΑΣ VENESIS: Arni	2
EDITOR'S: Historical Dates	3
ANDREAS KARANTONIS: Human Solidarity and Henry Dunant	4
J. VILARAS: Poem	5
E. P. FOTIADIS: Eptanissos and Cyprus	6
ANDERSEN: The Bet, Adoption by SP. PANA- GIOTOPOULOS	7
T. KALONAROS: Andersen's childhood	9
E. S. STAMATIS: Weights and Measures	10
K. PAPAPANAYOTOU: The Greek-Christian Ideal ..	11
B. CHARALAMBOPOULOS: «Philosophos» Monastery and the School of Dimititsana	12
MATTHEOS MOUNTE: The Presentation of the Virgin Mary	13
MEN AND ANIMALS: Translation by KOTIA RO- DIADES	14
H.J.R.C. Activities	16
H.R.C. and H.J.R.C. Activities and Movement	18
S.P.: ANTHOLOGY (Vikelas, Kambouroglous, Nir- vanas)	20
MOUKI'S STORY: Translation by MYRSINI	22
D. LOUKATOS: The sweetest bread	24
F. KARAPIPERIS: Airy Masses	25
K. KOLOVOS: Daphne and Apollon	26
AESOP'S: Tales, Adoption by S. MARANTOS	27
MEL.: PROGRESS - INVENTIONS - COMPLETIONS ..	28
READER'S CONTRIBUTION	29
LAUGHTER, PUZZLES	30
GRANDPA - GRANDMA: Advise in verse	30
HECT. MALOT: Without Family	31
ST. SPERANTZA - G. KAZASOGLU - A.B.: Music — Verse in the inner cover	

Ὁ Ἐρυθρὸς Σταυρὸς εἶναι ἡ μόνη μεγάλη ἰδέα πού γιὰ τὴ διάδοσή της
δὲν ἐχύθη σταγόνα αἵματος.

Βοηθήστε τὸν Πανελλήνιο Ἐρανο τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐρυθροῦ Σταυροῦ.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΠΛΑΤΩΝ
ΚΟΣΜΗΤΕΙΑ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΔΩΡΕΑ 1. Τμήμα
ΗΜΕΡΟΜ. 16-8-85
ΑΡΙΘ. 36199

ΑΡΝΗ

ΧΑΡΑΖΕ. Πάνω από την κοιλάδα της "Αρνης, στο ψηλό βουνό της "Ανδρου, στο «Πέταλο», άρχισαν να φτάνουν απ' το βοριά τα πρώτα σύννεφα. Όλη τη νύχτα βάσταξε ή ξαστεριά. Ήταν πολύ. Έδω ψηλά, στην καρδιά της "Ανδρου, όλον τον καιρό έχει σύννεφο ακουμπισμένο πάνω στη γη. Όταν, κυνηγημένοι απ' το φόβο των κουρσάρων, οι νησιώτες άφησαν κάποτε τα παράλια και πήραν τα δύσκολα μονοπάτια των βουνών τους, έδω, στον τόπο με τα σύννεφα είχαν να βρουν καταφύγιο, να κάνουν τη νέα πατρίδα τους.

— Τι να τη βγάλουμε τη νέα πατρίδα μας; είπαν. Και κοιτάζοντας το σύννεφο που τους τύλιγε, το πούσι που πιά έμελλε μέσα του να ζουν, είπαν τη νέα πατρίδα τους «Βουρκωτή». Μάθανε από τότες στα παιδιά τους να το αγαπάνε το παραμύθι του τόπου τους: ένα σύννεφο ακουμπισμένο πάντα στο ψηλό βουνό του νησιού τους.

Χάραζε πάνω απ' την κοιλάδα της "Αρνης. — Θά' ρθη; ρώτησε ή γυναίκα, κοιτάζοντας με τα μεγάλα μάτια της, πέρα, το σύννεφο που έφτανε με τη μέρα που ανάτελνε.

— Θά' ρθη, είπε ο άντρας, Έδω έχουν να λένε πως το σύννεφο πάντα έρχεται.

— Και θα μās τυλίξη το σύννεφο; ρώτησε κι ανατρίχιασε. Ποτές δέ βρέθηκα μέσα σε σύννεφο.

— Α, θα δής! Θά' ναι σαν άγέρας!

Έτσι, σαν άγέρας και σαν ποίηση, ήρθε. Κυνηγημένο απ' το μελτέμι που φυσούσε γερά έδω πάνω, έκαμε να ξεστρατίση, πάλεψε ν' αντισταθί. Μά το τραβούσε ή φτέρη, το «Πέταλο». Έτσι ήρθε. Και τότε, σαν ήρθε, όλα πήραν ρυθμό νέο: τα βράχια, το ύψος, ή κοιλάδα, οι άνθρωποι. Όλα σκύψαν και υποτάχτηκαν στη νέα άρμονία. Γινήκαν παραμύθι, και κίνηση, και όνειρο — δαιμόνιο κι άγερικό του φθινοπωρινού ξεμερώματος. Μες στο θολό σύννεφο που έτρεχε γύρω μας πάνω στη γη, που της έδινε το ρυθμό του κ' έφευγε, φάνηκε άξαφνα δίσκος τεράστιος, βαθύς σκούρος, θολός, ο ήλιος. Περσασμένος μέσα απ' το σύννεφο ήταν σά να περνούσε, υγρός, μέσα από κύματα.

Ήταν τόσο πλάι, τόσο κοντά, σά να ήταν να τον άγγιξη με τα χέρια σου. Ή κίνησή του είχε γίνει ταυτόσημη με το μεγαλείο: να θαρρής πως είναι στο χέρι σου, έτσι να κάνης, να το άγγιξης — όμως αυτό, όσο απλώνεις τα χέρια τόσο ξεμακραίνει — δύναμη του άγνωστου κόσμου, μυστική μουσική του κόσμου.

Κ' ενώ αυτά γίνονταν με το σύννεφο και με τον ήλιο κείνο το πρωινό στο βουνό της "Αρνης, απ' την άλλη μεριά του βουνού, χαμηλά κατά το πέλαγο, ή θαλασσινή θεότητα των Κυκλάδων σύνθετε την άλλη ποίηση: αυτήν που λέει για το φώς των ελληνικών νησιών, για το φώς των Κυκλάδων, που αναδύονται μιά-μιά, γραμμές γαλάζιες του βάθους, καράβια θεόρατα που ταξιδεύουν στα κύματα το παραμύθι του Έλληνισμού.

— Μά είναι άβάσταχτο! μουρμούρισε ή γυναίκα

και τα μάτια της κλείσανε σά να μη μπορούσαν να το βαστάξουν ό,τι γινόταν από ζερβά με το σύννεφο και με τον ήλιο, από δεξιά με το φώς και τη θάλασσα.

Ήταν άβάσταχτο. Και θά ήταν ίσαμε το τέλος έτσι, δύναμη πάνω απ' τα μέτρα του ανθρώπου, που τον κάνει στο τέλος να αισθάνεται πόσο λίγη απ' τη μορφή του κόσμου του έχει πραγματικά προορισθή, έτσι θά ήταν αν δεν έρχόταν ή διαφυγή, ή λύτρωση: Στο τραχύ βουνό, στον τόπο της φτέρης και της πέτρας, άστραψε, φώς ήμερο, ταπεινό, το πρώτο κίτρινο σπάρτο, το μόνο. Κ' ύστερα, πάνω στο μονοπάτι φάνηκαν, δαρμένοι απ' το σύννεφο, άγριοι ήλιοι του βουνού, ταπεινά άγριολούλουδα συνθεμένα από μιάν ύλη σαν από άγέρα, από πάχνη, με χρώματα σαν το ούρανο τόξο.

Λιμάνι της "Ανδρου

Ή γυναίκα τράβηξε το λουλούδι, τό 'βαλε στη χούφτα της. Μονομιās τα χρώματα ξεθώριασαν, σβήσαν. Ή αίσθηση του εφήμερου, αυτό το τόσο γήινο, το τόσο ανθρώπινο, έφερε λίγη γαλήνη.

Έτσι περπατήσαμε κείνο το τραχύ βουνό της "Ανδρου. Πέρασαμε το «Πέταλο», ένα βράχο με άποτυπωμένα σημάδια από πέταλα αλόγου. Ο Χριστός, λέει, πορεύτηκε κάποτε από κεϊ, και τ' άλογο του, σαν πάτησε την πέτρα, άφησε τ' άχνάρια του.

Περπατήσαμε το δύσκολο άνηφορικό μονοπάτι — όλα τα μονοπάτια στα βουνά της "Ανδρου είναι άδυσώπητα, χωρίς συγκατάβαση, στρωμένα τα πιδ πολλά με πέτρα και με πλάκα, έργα στέρεα άποφασισμένων ανθρώπων.

Σαν έγιναν όλα αυτά ήρθε στο τέλος ή κοιλάδα της "Αρνης, πράσινο υδάτινο θάμα στην καρδιά των Κυκλάδων.

Ήταν νύχτα.

Ο γέροντας της "Αρνης είπε δειλά. Σά να παρακαλούσε:

— Έλāτε στο φτωχικό μας. Έλāτε να σās δώσουμε ένα ποτήρι νερό.

Μπήκαμε στο καλύβι. Έλαμπε από νοικοκυροσύνη και πάστρα. Πρώτο ήταν το μεγάλο τζάκι — ο σύντροφος όταν σε λίγο θ' άρχιση το πολύ κρύο, τόσο ψηλά έδω, ο βαρύς χειμώνας, το πούσι. Γύρω — γύρω οι φωτογραφίες της φαίλιας — οι παπούδες, οι μανάδες, οι ξενιτεμένοι γεμιτζήδες, ένας παπάς, οι πρόγονοι. Ψηλά το εικονοστάσι — πλάι ή στεφανοθήκη — μαυρισμένη, απ' τον καιρό που πέρασε, ή μνήμη της μεγάλης μέρας. Πλάι, σε μιά έσοχή, ψηλά απ' το πάτωμα, σά θρόνος στεφανωμένος με νταντέλες, το άσπρο κρεβάτι. Κοιμάται κανείς εκεί; Όχι, εκεί κανένας δεν κοιμάται. Το κρεβάτι των γέρων είναι πλάι στο τζάκι. Αυτό έδω περίμενε κάποτε την κόρη του σπιτιού να γεννηθή, το γιό του σπιτιού. Μά τα παιδιά δεν ήρθαν. Και τα χρόνια πέρασαν, τόσο πολλά μες στη γαλήνη της κοιλάδας.

— Δεν έφυγες ποτές έσύ από δω, παπού; — Ού, λέει ο γέροντας. Κάποτες έφυγα κ' έγώ. Όλοι μας κάποτε φεύγουμε απ' την "Αντρο.

Ο γέροντας της "Αρνης υπάκουε κι αυτός στη μοίρα του τόπου του. Ταξίδεψε, πάσχισε, κινδύνεψε, υπόφερε, και περίμενε με τη γυναίκα του το γιό, την κόρη. Μά ή εύλογία δεν ήρθε. Και μέινανε μόνο οι νταντέλες να θυμίζουν πόση πολλή στάθηκε ή επιθυμία, πόσο δυνατός στάθηκε ο καημός.

Σαν έρχονται οι παγωμένες χειμωνιάτικες νύχτες — λείει ή γερόντισσα της "Αρνης — κ' είμαστε οι δύο μας μονάχοι φωνάζουμε κανένα μωρό απ' τη γειτονιά. Κάθεται μαζί μας, το φιλεύουμε, του δίνουμε καρύδια να φάη, του δίνουμε γλυκό, άνθό του τόπου μας. Το κοιμίζουμε. Κ' ύστερα καθόμαστε και το κοιτάμε που κοιμάται.

Μιλā απλά, ήρεμα, λίγη λύπη είναι στο πρόσωπο. Μά κι αυτή τη σκεπάζει ή έγκαρτέρηση.

— Δοξασμένο τ' όνομα του Κυρίου. Έτσι θά 'πρεπε φαίνεται. Φαίνεται θά 'πρεπε να έχουμε να περιμένουμε. Όλο τον καιρό, όσο ήταν ακόμα καιρός, να έχουμε να περιμένουμε...

Έξω απ' το καλύβι ή κοιλάδα της "Αρνης ήταν τυλιγμένη στο θάμβος και στη σιωπή. Και μες στο καλύβι το ίδιο ήταν — όλα ήμερα και ζεστά. Μιά ζέστη του ανθρώπου.

Οι δύο γέροντες της "Αρνης μήτε καν το υποπτεύονταν, κείνο το φθινοπωρινό βράδυ, πόση πολλή βοήθεια δίνανε στους ξένους στρατοκόπους μαζί με το νερό της πηγής τους που τους δίνανε να πιούν.

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΧΡΟΝΟΛΟΓΙΕΣ

NOEMBΡΙΟΣ (Ήμέρες φωτεινές—Ήμέρες μαυρές)

333 π.Χ.—22— Ο Μ. Αλέξανδρος συντρίβει στην Ίσσο την τεράστια στρατιά του Δαρείου κ' αϊχμαλωτίζει τη μητέρα, τη σύζυγο και τις δύο θυγατέρες του, που ο Πέρσης βασιλιάς, βέβαιος για τη νίκη, είχε καλέσει για να χαρουν το θρίαμβό του. Οι νεκροί και πληγωμένοι Πέρσες φθάνουν τις 100.000. Ύστερα από τη μάχη της Ίσσου, που άνοιξε στο μεγάλο στρατηλάτη το δρόμο της Συρίας και της Φοινίκης, το περσικό κράτος έπαψε ουσιαστικά να ύπάρχει.

1821—20— Η Α' Έθνική Συνέλευση, άρχικά στο Άργος και μετά στην Επίδαυρο.

1822—29— Ο Στ. Σταϊκόπουλος πηδάει στο φρούριο του Παλαμιδίου και ύψώνει την ελληνική σημαία.

1823—18— Ο Κίτσος Τζαβέλλας με 300 συντρίβει έξω από το Μεσολλόγγι την έμποροσθαφυλακή του Μουσαή πασά.

1824—1— Ο Μιαούλης με 45 μικρά καράβια ναυμαχεί στα Κρητικά παράλια με την πολυάριθμη άρμάδα του Ίμπραήμ, αϊχμαλωτίζει πολλά μεταγωγικά γεμάτα πολεμοφόδια και τρόφιμα και διασκορπίζει τα υπόλοιπα, 200 περίπου, πλοία.

1826—24— Η μάχη της Αράχωβας, που άρχισε στις 18-10, παύει με θρίαμβο των ελληνικών όπλων.

1851—29— Σε μιά σύρραξη, ύστερα από βουλευτικούς καυγάδες, ο Έμ. Ξάνθος (ιδρυτικό μέλος της Φιλικής Έταιρείας) σπρώχνεται από τον κόσμο, ρίχνεται στο λιθόστρωτο και πληγώνεται θανάσιμα.

1866—9— Στην Κρητική Μονή Αρκαδίου, που είχε χτισθή τον 7 μ.Χ. αιώνα, γίνεται το ήρωικό ολοκαύτωμα. Ο ήγούμενος Γαβριήλ, που την υπερασπίζεται μαζί με λίγους αξιωματικούς και 250 στρατιώτες, γεμίζει την εισοδο και τις υπονόμους με μπαρούτι κι όταν οι Τούρκοι σπάζουν τη σιδερένια θύρα βάζει φωτιά. Τούρκοι (2000) κ' Έλληνες (1000) τινάζονται στον άέρα.

1894—12— Ίδρύεται ή «Έθνική Έταιρεία» με σκοπό την απελευθέρωση των σκλαβωμένων αδελφών.

1912—2— Πεζοναύτες μας ύψώνουν την ελληνική σημαία στο Άγιον Όρος.

6— Ο Σπυρομήλιος παίρνει την Χειμάρα.

Έλευθερώνεται ή Λέσβος.

11— Έλευθερώνεται ή Χίος.

14— Ο στρατός μας μπαίνει στην Καστοριά.

18— Έλευθερώνεται ή Ίμβρος.

29— Ο ποιητής Α. Μαβίλης, που ήγείται ενός λόχου Γαριβαλδινών, πέφτει ήρωικά στο Δρίσκο.

1916—18— Γαλλικά και Άγγλικά άγήματα βγαίνουν στον Πειραιά και στο Φάληρο για να επιβάλουν τον παροπλισμό των ελληνικών πλοίων και την παράδοση του πολεμικού μας υλικού. Πλησιάζοντας στην Ακρόπολη δέχονται επίθεση από πολίτες που έχουν έγκατασταθή εκεί και στο μνημείο Φιλοπάππου. Γίνονται μάχες ως τα μεσάνυχτα, ενώ τα ξένα πλοία βομβαρδίζουν συνοικίες των Αθηνών.

1918—13— Μονάδες του ελληνικού και του συμμαχικού στόλου άγκυροβολούν στο Βόσπορο.

1940—10— Σ' όλο το άλβανικό μέτωπο ξεχύνεται ελληνική άντεπίθεση με άποτέλεσμα την άποσύνθεση ιταλικών μεραρχιών και τη σύλληψη εκατοντάδων αϊχμαλώτων.

18— Η Κορυτσά, που ύποστήριξαν 5 ιταλικές μεραρχίες, 3 τάγματα «μελανοχιτώνων» και 1 άλβανικό, στα χέρια του Έλληνα. Οι έχθροι φεύγουν πανικόβλητοι άφήνοντας πολλούς νεκρούς και τεράστιες ποσότητες πολεμικού υλικού.

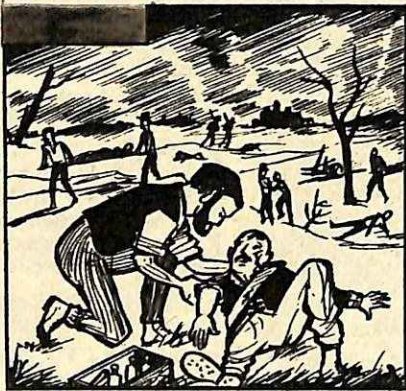
20— Οι ελληνικές δυνάμεις στήνουν τη γαλανόλευκη στο Μόραβα.

30— Ο στρατός μας παίρνει το Πόγραδετς, πιάνει πληθος αϊχμαλώτους και κυριεύει πολύτιμο υλικό. Ο διάδοχος του άποτυχημένου Πράσκα αρχιστράτηγος Σόντου τηλεγραφεί στο Μουσολίνι πως μόνο με πολιτική παρέμβαση μπορεί να σωθή ή κατάσταση, κι αυτός καλεί τον Τσιάνγκ και του λέει: «Δεν ύπάρχει καμιά άλλη διέξοδος. Είναι παράδοξο και γελοίο, μά είναι γεγονός. Πρέπει να παρακαλέσουμε το Χίτλερ να φροντίση γι' ανακωχή».

Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ ΚΑΙ Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΝΤΥΝΑΝ

ΟΣΟ ΠΕΡΝΑΕΙ ο καιρός και όσο ο σύγχρονος άνθρωπος αντιμετωπίζει προβλήματα ήθικα που τον βάζουν σε διλήμματα και βρίσκεται μπροστά σε φαινόμενα που τον κάνουν να χάνει κάπως την πίστη του στον εαυτό του, τόσο, ήθικες μορφές σαν του Έρρικου Ντυνάν, του ιδρυτή και δημιουργού του «Έρουθρου Σταυρού», θα λάμπουν περισσότερο και θα προσφέρουν αισιόδοξα επιχειρήματα ότι η ανθρώπινη φύσις δεν είναι άφ' εαυτής κακή. Το εναντίον — η αγαθότης και η αγάπη του καλού, είναι η αλήθεια του ανθρώπου· όμως αυτή την αλήθεια, πρέπει να την ανακαλύπτουμε συνεχώς, να την επιδιώκουμε, γιατί επεμβαίνει κάθε τόσο το κακό, και την εμποδίζει να ολοκληρωθεί και να μεταβληθεί σε πράξη. Ο Έρρικος Ντυνάν, ήταν δόκιμος ή ήθικη αλήθεια του ανθρώπου, μια σπάνια περίπτωση επικρατήσεως του καλού· και μάλιστα, θριαμβευτικής του επικρατήσεως. Γιατί το καλό δεν πρέπει μόνο να υπάρχει σαν έννοια, σαν αξία θεωρητική, σά μια δυνατότητος και μόνο, σαν συναίσθημα ή σαν έφεση. Πρέπει να γίνεται και πράξη. Όλη η δυσκολία, είναι να πραγματοποιηθεί αυτή η μετάβαση του καλού, από τη θεωρία στην πράξη. Από το λόγο στο έργο. Από το αίσθημα, στη χειρονομία. Οι περισσότεροι άνθρωποι, μένουν μόνο «έντος της δυνατότητος του καλού». Δεν μπορούν να το υπερβούν και να το μετατρέψουν σε υπαρκτό αγαθό, χρήσιμο για τον καθένα. Μιλούν μόνο για το καλό, το διδάσκουν καί... περιμένουν από τους άλλους να το εφαρμόσουν! Παραδείγματος χάριν, διδάσκουμε την αλληλεγγύη στον έμπρακτον αλτρουισμό, την ανάγκη να περιθάλλουμε τον πάσχοντα άνθρωπο, αλλά δεν είμαστε πάντα τόσο συνεπείς στη διδασκαλία μας! Τά έργα μας, κάποτε, μās διαφεύδουν. Βέβαια, η διδασκαλία του καλού, ή υπόμνησή του, είναι απαραίτητη, γιατί διαφορετικά θα το λησμονούσαμε. Άλλωστε, γι' αυτό δημιουργήθηκε η φιλοσοφία: για να άνεύρη

το καλό, σαν έννοια, σαν αξία, και να το αναπτύξει μέσα στην ανθρώπινη ψυχή και συνείδηση. Γι' αυτό υπάρχουν τα σχολεία. Επίσης, οι εκκλησίες είναι όχι μόνο ναοί του Υψίστου, για την περισυλλογή, την προσευχή και την επικοινωνία μας με το Θεό, αλλά και κέντρα διδασκαλίας του Καλού, βήματα για το κήρυγμα της αγάπης και της ανθρώπινης αλληλεγγύης, που πρώτος τη δίδαξε ο Χριστός και την

Για τη σωτηρία 1000 πληγωμένων στη μάχη του Σολφερίνο (Αυστριακών, Γάλλων, Ιταλών) φρόντισε με τα ίδια του τα χέρια ο Έρρικος Ντυνάν.

άπέδειξε με το σταυρικό του μαρτύριο, τη θυσία του και τα πάθη του. Κάθε φορά που συλλογίζομαι αυτόν τον έξοχο Έλβετο, τον Έρικο Ντυνάν, ο νους μου πηγαίνει στους πρώτους χριστιανικούς καιρούς, τότε που η διδασκαλία του Χριστού, ήταν μια αδιάκοπη πράξη αγάπης· και αλληλεγγύης. Ακόμη και η μορφή του θυμίζει τους αποστολικούς καιρούς. Τόσο βαρβό, σχεδόν άσκητικό του πρόσωπο με την ιερατική γενειάδα, το πλατύ του μέτωπο που εκφράζει βαθιά νόηση, τα μάτια του που κοιτάζουν με ευφύια και κατανόηση, το κεφάλι που το καλύπτει εκείνο το καλπάκι των φιλοσόφων, όλα, συνιστούν μια πολύ επιβλητική μορφή. Μορφή ανθρώπου ολοκληρωμένου. Άνθρώπου, που η ζωή του όχι μόνο δεν πήγε «έπί ματαίω», αλλά δημιούργησε μια μεγάλη και παγκόσμια παράδοση αλληλεγγύης και φιλανθρω-

πίας, στην οποία χρωστώ τη ζωή τους εκατομμύρια άνθρωποι. Όπου βλέπουμε το σχήμα ή τη σημαία του «Έρουθρου Σταυρού», πρέπει άμέσως ο νους μας να πηγαίνει σε μια εικόνα: κάποιος άνθρωπος, σώζει έναν που κινδυνεύει. Κάποιος άνθρωπος που είναι γερός και που έχει όλο το αίμα στις φλέβες του, το δίνει σ' έναν άλλον που κινδυνεύει επειδή του έχει φύγει το αίμα, είτε από κακή αρρώστια, είτε από ένα ατύχημα, είτε από τραύμα στον πόλεμο, είτε από οποιαδήποτε άλλη αφορμή. Η Πρόνοια έκαμε έτσι τα πράγματα ώστε το αίμα, αυτό το κόκκινο υγρό, να είναι ή ζωή, ή πρωταρχική δύναμη του ανθρώπινου σώματος, ή ουσία που το κάνει να λειτουργεί. Υψιστο και μυστηριακό αγαθό το αίμα! Είναι τόσο συνταυτισμένο με την ίδια τη ζωή, που το αναφέρουμε συνεχώς. Είναι ή πιό ζεστή, ή πιό μαγνητική λέξη σε κάθε γλώσσα. Κι ο ποιητής το τραγούδησε: «Αίμα που βράζει και χτυπάς, ανάφτεϊς και σταλάζεις—λαγαρισμένο υπέρσοφα και μοιρασμένο — απ' την αλάθειτη τεχνίτρα, τη ζωή!» Ναι, ή ζωή μπορεί να είναι (αλλάθειτη τεχνίτρα), μα ο άνθρωπος δεν είναι πάντα καλός κυβερνήτης της ζωής! Νά οι πόλεμοι, νά οι λογής σκοτωμοί, νά ο χαλασμός του ενός ανθρώπου από τον άλλον! Τό ανθρώπινο αίμα, έρχεται στιγμή που χύνεται ποταμehδόν! Χύνεται και ποτίζει τη γη, αδειάζει από τα κορμιά των ανθρώπων, κι αυτά, άψυχα, ακίνητα και χλομά, χάνουν πρόωρα, άδικα και σκληρά, τό μέγα αγαθό του συναισθήματος του υπάρχουν!

Σε μια τέτοια στιγμή ο Έρρικος Ντυνάν είδε τη φοβερή αυτή κατάσταση, τό άδικο χυμένο αίμα, και είχε τη θεία έμπνευση να βοηθήση έμπρακτα τον άνθρωπο. Ήταν ο πόλεμος της Ιταλίας, στό 1859. Ο Έρρικος Ντυνάν, ήταν τότε τριανταενός χρονών. Σ' αυτόν τον πόλεμο, κινημένος από τά βαθύτατα φιλάνθρωπά του αισθήματα, όργάνωσε μία ύποτυπώδη ύπηρεσία για τούς πάσχοντες και τούς τραυμα-

ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

- Είς τό Νοσοκομείον του Ε.Ε.Σ. νοσηλεύονται κάθε χρόνο 6700 άσθενείς, έξ ών 2400 άποροι.
- » τό 'Ασκληπιείον Βούλας νοσηλεύονται 4500, έξ ών 1500 άποροι.
- » τό 'Ασκληπιείον Λέρου και τό Νοσοκομείον Κονίτσης, Πύλου και Ίκαρίας 2500 άποροι.
- » τούς Σταθμούς Πρώτων Βοηθειών 'Αθηνών και 'Επαρχιών παρέχονται δωρεάν πρώται βοήθειαι εις 135.000 άσθενείς και τραυματίας.
- 8000 χιλιόγραμμα αίματος χορηγούνται ετησίως εις τό Δρακοπούλειον Κέντρον Αιμοδοσίας και 3000 χιλιόγραμ εις τάς διάφορους 'Επαρχιακάς 'Υπηρεσίας του Ε.Ε.Σ. γιά τήν σωτηρίαν χιλιζών άσθενών και τραυματιών.
- 'Εκατοντάδες άπόρων μαθητών, που κατάγονται από άγροτικάς περιφερείας, στεγάζονται και διατίθενται εις τά Μαθ. Οικοτροφεία Ε.Ε.Σ. διάφορων επαρχιών.
- 456.000 άπορα 'Ελληνόπουλα έχουν τό πρωινό τους ρόφημα και τό μεσημβρινό τους γεύμα χάρις εις τά Μαθητικά Συστήτια, εις τήν όργάνωσιν και τόν έφοδιασμόν των όπολων συμβάλλει ο Ε.Ε.Σ.
- Με τό περιοδικόν «'Ελληνικός Έρυθρός Σταυρός Νεότητος», που κυκλοφορεί εις 200.000 τεύχη μηνιαίως, ο Ε.Ε.Σ. καλλιεργεί εις τάς ψυχάς 470.000 μελών του ('Ερυθροσταυριτών) τό έθνικόν φρόνημα, τ' ανθρωπιστικά ιδεώδη, τό πνεύμα της έρεύνης, τήν ανωτέραν μόρφωσιν.
- Με τήν Πετρακοπούλειον Σχολήν 'Αδελφών καταρτίζει Νοσοκόμους.

τίες. Από τη στιγμή εκείνη, είχε σχηματιστή ο πυρήνας του Έρουθρου Σταυρού. Άλλά ο πυρήνας, δεν έμεινε όπως πρωτοσχηματίστηκε. Ο Ντυνάν, είχε ήδη όραματιστή ένα δόκιμο έργο· και ήξερε, πως θα χρειάζονταν ο σκληρός και ακούραστος άγώνας μιάς δόκιμης ζωής για να θεμελιωθή αυτό τό έργο, να στρωθή και να πάρη μετά τήν ανάπτυξη του, από μόνο του πιά. Γιατί ο άνθρωπος, όταν αντιληφθή πως κάτι του είναι ωφέλιμο, του γίνεται πιά απαραίτητο· κι από κεινη τήν ώρα, αρχίζει να τό φροντίζει, να τό αναπτύσσει, να τό διαδίδη παντού. Έτσι δημιουργείται ο πολιτισμός. Άλλά ο Ντυνάν, όταν ξεκίνησε για τό μεγάλο του φιλανθρωπικό έργο, ήταν μόνος. Συναντούσε τήν αντίδραση ή τήν άδιαφορία. Ωστόσο, εκείνος επέμενε. Αρχισε τό φλογερό κήρυγμα, με φυλλάδια, με διατριβές, με ύπομνήματα στους άρμοδίους, με παρακινήσεις, με έκλήσεις, με όλα τά μέσα που μπορούσε να διαθέσει σαν άτομο. Κι ύστερα από χρόνων άγώνα, κατόρθωσε να γίνη ή γνωστή «Συνδιάσκεψη της Γενεύης», στό 1863 όπου συζητήθη-

καν τά σχέδιά του, οι απόψεις του, οι γενικές άρχές του συστήματος αλληλοβοηθείας και προστασίας των πασχόντων, ανεξάρτητα από έθνικότητες, ιδανικά, δίκαια ή άδικα. Ο «πάσχων άνθρωπος», αυτό ήταν τό μόνιμο όραμα του Ντυνάν. Όραμα καθαρά και άπόλυτα χριστιανικό. Και τόν επόμενο χρόνο, στό 1864, υπογράφτηκε ή «Σύμβαση της Γενεύης» για τήν περίθαλψη των τραυματιών και για τήν ίδρυση του Έρουθρου Σταυρού.

Μα ο πρωτοπόρος αυτός της παγκόσμιας φιλανθρωπίας και αλληλεγγύης που σήμερα αγκαλιάζει όλους τούς λαούς της γης, και που έχει για κέντρο τήν Έλβετία, ήταν γραφτό να περπατήσει στο δρόμο του πόνου—αυτός που τόσα έπραξε για να άνακουφίση τόν διπλανό του. Έπεσε στην άφάνεια και στην ένδεια, πρὸς τό τέλος του βίου του. Πέθανε σ' ένα άσπλο, στο 'Αϊντεν. Όμως, προηγούμενα είχε τιμηθή με τό Βραβείο Μπινέ - Φερντ (1901), στό 1901 του άπενεμήθη και τό Βραβείο Νόμπελ για τήν Ειρήνη και ή Αυτοκράτειρα της Ρωσίας, του έδωκε παραχωρήσει έπιχορηγήσεις. Μα όλα αυτά, τά διέθεσε για τό μεγάλο

του έργο. Έτσι, βρέθηκε φτωχός και λησμονημένος κατά τό τέλος της ζωής του, που επήλθε στό 1910. Όμως, τέτοιοι άνθρωποι, δεν μένουν στη λησμονία. Μία μοίρα δικαιοσύνης που λέγεται Χρόνος, άργά ή γρήγορα, τούς άποκαθιστά. Και σήμερα, ο Έρρικος Ντυνάν, δοξάζεται και τιμάται εύλαβικά από όλον τόν κόσμο. Η μακροήμερη ζωή του, του επέτρεψε να αφήση και πνευματικά έργα σημαντικά, όπως είναι «Η δουλεία στους Μουσουλμάνους και στις 'Ηνωμένες Πολιτείες», «Διεθνής άδελφoσύνη και εύσπλαχνία στον πόλεμο», «Η 'Ανάεωση της 'Ανατολής», «Η οικονομική θεωρία και ή πολιτική του Καβούρ». Μέσα σ' αυτά τά έργα, διαλάμπει τό εύρύ ανθρωπιστικό του πνεύμα, ή έγνοιά του για τήν ανθρώπινη αξιοπρέπεια και ή μεγάλη του φιλάνθρωπη ψυχή. Κάποτε θα έπρεπε, οι πιό χαρακτηριστικές του σελίδες από τά έργα αυτά, να γίνουν γνωστές στον ελληνικό κόσμο, από μία καλή μετάφραση. Γιατί και οι λόγοι τέτοιων ανθρώπων, έχουν άνυπολόγιστη αξία.

ΑΝΔΡ. ΚΑΡΑΝΤΩΝΗΣ

ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

Ἡ ἑκατοστὴ ἐπέτειος τῆς ἐνώσεως
τῆς Ἑπτανήσου μετὴν Ἑλλάδα

ΕΙΣ ΤΑΣ 11 τὸ πρωὶ τῆς 21 Μαΐου τοῦ 1864 ὁ Βρεττανὸς φρούραρχος Κερκύρας στρατηγὸς Ἰγγλὺς ἤφωνεν ὁ ἴδιος τὴν ἑλληνικὴν σημαίαν εἰς τὸ Παλαιὸν Φρούριον τῆς Κερκύρας. Ἦθελεν ἔτσι νὰ δείξῃ, ὅτι ἡ πατρίς του, ἡ ἔως τότε ἐπὶ πενήντα ἔτη «Προστάτις τοῦ Ἰονίου Κράτους», ἐκουσίως παρέδιδε τὰ Ἑπτάνησα εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἀλήθεια ὅμως τῶν πραγμάτων δὲν εἶναι πάντοτε ἐκείνη ποὺ φαίνεται. Καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἐνώσεως τῆς Ἑπτανήσου μετὴν Μητέρα ἡ ἀλήθεια ἦτο, ὅτι ἡ Μεγάλη Βρεττανία ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ ὅταν οἱ ἀγῶνες τῶν Ἑπτανήσιων — ἀγῶνες συνεχεῖς, ἀδάμαστοι καὶ σκληροὶ — εἶχαν οδηγήσει τὴν κατάστασιν εἰς ἀδιέξοδον, ὅταν ἐπίσης ἔγινε φανερόν καὶ εἰς τοὺς πλέον σκληροτραχήλους Βρεττανούς, ὅτι ἡ Ἑπτανήσος ἦτο ἤδη παθητικὸν διὰ τὴν Αὐτοκρατορίαν, τῆς ὁποίας οἱ σκοποὶ εἰς τὴν Μεσόγειον ἐξυπηρετοῦντο τώρα ἀπὸ τὴν Μάλταν, ποὺ εἶχε γίνῃ ἐν τῷ μετὰ Βρεττανικῇ. Καὶ ἂς μὴ λησμονοῦμεν, ὅτι ἡ Βρεττανία εἶχεν ἐπισημάνει τὴν Κύπρον, τὴν ὁποίαν μετ' ὀλίγα ἔτη θὰ ἀγοράσῃ ἀπὸ τὴν Τουρκίαν.

Ἡ ἐνωσις τῆς Ἑπτανήσου ὑπῆρξε γεγονός θεμελιώδους σημασίας διὰ τὴν Ἑλλάδα. Διότι μεγάλο τμήμα τοῦ ἔθνους, τμήμα πολιτισμένον μετ' οἰκονομικοῦ ἀνδρα εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις τῆς ἡθικῆς, πνευματικῆς καὶ ὕλικῆς καλλιέργειας εἰσέρχεται εἰς τὸ ἐλεύθερον κράτος. Καὶ ἱκανοποιοῦνται οἱ ἀγῶνες τῶν Ἑπτανήσιων ὅχι μόνον οἱ πρόσφατοι, ἀλλὰ καὶ οἱ παλαιότεροι. Διότι πῶς εἶναι δυνατόν νὰ λησμονηθῇ, ὅτι εἰς τὸ Δραγατσάνι ἔπесαν καὶ δύο Ἑπτανήσιοι ἱερολοχίται; Ὅτι Κεφαλλῆνες ὑπὸ τὸν Μεταξῶν ἐπολέμησαν εἰς τὴν μάχην τοῦ Λάλα; Ὅτι ἀγῶν τῶν Ζακυνθίων μετ' ἀρχηγὸν τὸν Σεμπρικόν; Ἡ Ζακυνθὸς ποὺ τροφοδοτεῖ τὸ πολιορκούμενον Μεσολόγγι; Οἱ Ἰθακήσιοι ποὺ με-

ταβάλλον τὰ πλοῖα των εἰς μεταγωγικά; Ὁ Κεφαλλῆν πλοίαρχος Σκλάβος ποὺ σώζει τὸ ἅγιον σκήνωμα τοῦ πατριάρχου Γρηγορίου τοῦ Ε' καὶ τὸ μεταφέρει εἰς τὴν Ὀδησσόν; Οἱ ἑπτακῆσιοι Ἑπτανήσιοι ποὺ μάχονται εἰς τὴν Ἀττικὴν παρὰ τὸ πλευρόν τοῦ Καραϊσκάκη; Ἡ Κέρκυρα ποὺ δίδει ὅχι ὀλίγους ἀπὸ τοὺς πρώτους ὁργανωτὰς καὶ λειτουργοὺς τοῦ νεοῦ κράτους; Πῶς νὰ λησμονηθοῦν οἱ στίχοι τοῦ Σολωμοῦ ποὺ ἐξαγγέλλουν τὸν ἐθνοσιασμόν τῶν Ἑπτανήσιων ὅταν ἔμαθαν τὴν ἐκρηξὴν τῆς Ἐπαναστάσεως;

Ἐφωνάξανε ὡς τ' ἀστέρια
τοῦ Ἰονίου τὰ νησιά
καὶ σηκώσανε τὰ χέρια
διὰ νὰ δείξουνε χαρὰ!

Ἀλλ' εἶχε καὶ διεθνή σημασίαν ἡ ἔνωσις. Διότι ἀνεγνωρίζετο ὅτι τὸ οἰκοδόμημα ποὺ ἀνιέρθη ὡς ἀποτέλεσμα τῆς τραγωδίας τοῦ Ἐλκοσιένα καὶ ὠνομάσθη Ἑλληνικὸν κράτος, δὲν ἦτο προωρισμένον νὰ μείνῃ τὸ ἰσχυρὸν ἐκεῖνο κατασκευασμα τῆς συμφεροντολόγου Εὐρώπης. Καὶ γίνετο ἡ ἐνωσις τῆς Ἑπτανήσου ἡ εὐλογημένη ἀφετηρία διὰ τὰς ἔπειτα ἐπεκτάσεις τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους.

Αὐτὴν τὴν ἐπέτειον ἐορτάζομεν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος. Ὅπως ὅμως ἡμεῖς ἐορτάζομεν τὴν ἑκατονταετηρίδα, ἔτσι καὶ πρὸ πενήντα ἐτῶν, τῷ 1914, ἡ περασμένη γενεά, ἡ ἐνδοξὸς γενεά τῆς Μεγάλῃς Ἑλλάδος τοῦ '12 καὶ τοῦ '13, ἐώρτασε τὴν πεντηκονταετηρίδα. Κατ' ἐσχέρην δὲ εἰς τὴν Κέρκυραν αἱ ἐορταὶ τῆς πεντηκονταετηρίδος ὑπῆρξαν πράγματι ἱστορικὸν γεγονός. Πλὴν ἄλλων μεγαλοπρεπῶν ἐκδηλώσεων εἰς τὰς 6 τὸ ἀπόγευμα τῆς 19 Μαΐου τοῦ 1914 ὁ δήμαρχος Κερκύρας Μαυροϊωάννης ἐδέχθη τοὺς ἑξ ἑθνητῶν ἐπιστήμονας καὶ λοιποὺς προσκεκλημένους, μετὰ τῶν ὁποίων καὶ ὁ βουλευτὴς Κύπρου (ὑπῆρχε τότε σκιώδης βουλὴ εἰς τὴν Κύπρον) Πασχάλης Κωνσταντινίδης.

Προσφωνῶν ὁ Κύπριος τὸν Δήμαρχον τονίζει συγκεκινημένος, ὅτι ἡ ἀδελφὴ νῆσος Κύπρος ἀνέθεσεν εἰς αὐτὸν τὴν ὑψηλὴν ἐντολήν νὰ τὴν ἐκπροσωπήσῃ εἰς τὰς ἐθνικὰς αὐτὰς ἐορτάς. «Τὸ θαυμάσιον ἔργον τῆς ἀπελευθερώσεώς σας — ἐξηκολούθησεν ὁ Βουλευτὴς — χαιρετίζει ἡ πατρίς μου. Συνεορτάζει τὸν ἀγῶνά σας. Καὶ τὸν θεωρεῖ πρόδρομον τῆς ἀπελευθερώσεώς της. Ἀγωνιζομένη ἡ Κύπρος ἐπὶ 35 ἔτη τὸν θεῖον καὶ ἱερὸν ἀγῶνα τῆς ἐλευθερίας, τὸν ὁποῖον οἱ ἀδελφοὶ μας Ἑπτανήσιοι ἠγωνίσθησαν ἐπὶ μακρότερον χρόνον, ἐνόμισε καθήκον της νὰ ἀπευθύνῃ ἐκ τοῦ πλησίον ἐγκάρδιον χαιρετισμόν καὶ νὰ ἐκφράσῃ τὴν βαθεῖαν ἐκτίμησιν της διὰ τὸ μέγα ἔργον τῶν μεγάλων Ἑπτανήσιων πατριωτῶν, τῶν ὁποίων τὸ παράδειγμα ἔχει ἐνῶπιόν της εἰς τὴν πορείαν τοῦ ἀγῶνος».

Εἰς αὐτὰ ὁ πρόεδρος τῆς Κεντρικῆς Ἐπιτροπῆς, ὁ Ζακύνθιος Διονύσιος Στεφάνου, μεγάλην πανελληνίως φησιστομένην τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἀπήντησε τὰ ἑξῆς: «Κύριε ἀντιπρόσωπε τῆς ἀδελφῆς Κύπρου, βαθύτατα συγκεκινημένοι ἠκούσαμεν τὴν προσφώνησίν σας, καὶ μετὰ μεγαλύνει ἀκόμη συγκίνησιν ἐδέχθημεν τὸν ἀδελφικὸν ἀσπασμόν ποὺ φέρετε ἀπὸ τὴν ἀδελφὴν νῆσον. Τώρα διατρέχετε στάδιον ἀγῶνων ποὺ διέτρεξεν ἡ Ἑπτανήσος καὶ ποὺ κατέληξε μετὰ τὴν θείαν βοήθειαν εἰς τὸ πανηγυριζόμενον αἶσιον γεγονός. Ἐχετε θάρρος! Μὴ ἀποκαρτερήσετε εἰς τὸν εὐγενῆ ἀγῶνα. Ὁ θεὸς τῆς Ἑλλάδος εἶναι μέγας. Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι θὰ ἔλθῃ στιγμή κατὰ τὴν ὁποίαν ἡμεῖς οἱ πρεσβύτεροι ἀδελφοὶ θὰ προσαγορευώμεν σᾶς ὡς νεωτέρους εἰσερχομένους εἰς τὴν μεγάλην κοινὴν πατρίδα». Μετὰ τὸν Στεφάνου ἀπηύθυνε θερμὰ λόγια περὶ Κύπρου πρὸς τὸν Βουλευτὴν τῆς δούλης νῆσου ὁ ἐκπρόσωπος τῶν Ζακυνθίων καὶ ἐπιφανὴς νομομαθὴς καὶ λόγιος Διονύσιος (Συνέχεια στὴ σελίδα 23)

ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ

Τοῦ ΑΝΤΕΡΣΕΝ

ΘΑ ΣΑΣ ΠΩ μιὰ παλιὰ ἱστορία, ἔτσι, κατὰ πῶς τὴν ἔμαθα σὰν ἡμῶνα μικρὸς. Κάθε φορὰ ποὺ μοῦ ῥχεται στὸ νοῦ ὅλο καὶ πιδ νόστιμη μοῦ φαίνεται, γιὰτι πολλὰς φορὰς τυχαίνει οἱ ἱστορίες νὰ μοιάζουν μετ' ἄλλων ἀνθρώπων ποὺ ὅσο περνᾶν τὰ χρόνια τόσο καλύτεροι γίνονται.

Μακριὰ ἀπ' τὴν πολιτεία, σ' ἓνα φτωχόσπιτο, ποὺ στὰ κεραμίδια του εἶχαν φυτρώσει χορτάρια καὶ πλάι στὴν καμινάδα ἦταν μιὰ φωλιά πελαργῶν, ζοῦσε ἓνας γέρος χωρικός μετ' ἡ γριά γυναίκα του. Δὲν ἦταν πλούσιοι ἀνθρώποι, κάτι λίγα πραγματάκια εἶχαν, ὅμως τοὺς βρισκότανε καὶ ἓνα ἄλογο. Καθὼς δὲν τὸ χρειαζόνταν παρὰ γιὰ κάνα μικρὸ ταξιδάκι ὡς τὴν πολιτεία καὶ δὲν τοὺς ἔλειπαν οἱ ἐνοχλήσεις ἀπὸ τοὺς γειτόνους, ποὺ ἤθελαν ὁλοένα νὰ τὸ δανείζωνται γιὰ τίς δουλειές τους, ἔκαναν τὴ σκέψη νὰ τὸ πουλήσουν ἢ νὰ τ' ἀλλάξουν μετὰ κατιτίς ἄλλο, πιδ χρήσιμο. Ἀλλὰ μετ' ἔτι;

— Γιὰ πὲς καὶ σὺ τί γνώμη σου, γυναίκα, εἶπε ἓνα βράδυ στὴ συντροφισσά του ὁ γέρο-χωρικός. Τὶ νὰ κάνουμε μετ' αὐτὸ τὸ ζῷ;

— Τὶ νὰ πῶ; Τ' ἀπάντησε ταπεινά. Μπορῶ νὰ ξέρω ἐγὼ καλύτερα ἀπὸ σένα; ... Νά, ταχιά, ποὺ εἶναι παζάρι στὴν πολιτεία, σῦρε καὶ πούλησέ το ἢ ἀλλάξέ το μ' ὅ,τι νομίζεις. Ὅ,τι κάνεις ἐσύ, εἶναι καλὰ καμωμένο. Πάρτο πουνὸ-πουνὸ καὶ αἶντε στὴν εὐχή.

Τὴν ἄλλη μέρα, ἀφοῦ ξίστρισε πρῶτα καὶ τάισε τ' ἄλογο ἢ γριά, συγύρισε καλὰ τὸ νοικοκύρη της, τοῦ πέρασε στὸ λαιμὸ ἓνα μάλλινο κασκόλ ποὺ ἔχε μονάχη της πλέξει, τὸ ἔδεσε ὁμορφα-ὁμορφα ὅπως μονάχα ἐκεῖνη ἔξερε νὰ τὸ δένῃ, σκούπισε προσεχτικὰ μετ' ἡ ἀπαλάμη της τὸ καπέλο του καὶ τὸν φίλησε στοργικὰ. Σὰν ὁ γέρος ἔφευγε, καβάλα στ' ἄλογο, κάθισε νὰ τὸν καμαρώνῃ. Δὲ λυπότανε ποὺ θὰ τὸ ἔχανε τ' ἀχάιδευτο, ἦταν ἓνα ζῷο ἀδιάφορο, δὲν ἔξερε παρὰ νὰ κορποσκυλᾷ γύρω ἀπὸ τὸ σπίτι καὶ νὰ μασουλᾷ χορτάρια ὅλημερίς. Ἄς τὸ δίνε καὶ ἂς ἔπαιρνε ὅ,τι τοῦ γουστάρει ἐκεῖνος; ἦταν τόσο ἄξιος καὶ καλὸς — δὲ θὰ ἔπεφτε ἔξω ποτέ του.

Ὁ δρόμος ἦταν μακρὺς, καὶ ἔκανε μεγάλη ζέστη. Μήτε ἓνα σύννεφο στὸν οὐρανὸ. Καὶ τί κόσμος! Ποῦ βρέθηκαν τόσο πεζοί, τόσο καβαλάρηδες, τόσο κάρα καὶ ἀμάξια; Αἶντε νὰ βρῇς ἴσκιον νὰ δροσιστῇς κομμάτι, τόπο νὰ ξεποστᾷς, αἶντε νὰ κάνῃς πῶς βιάζεσαι τ' ἄλογο...

— Μετ' ὅσο συμπάθειο! Τοῦ φώναξε κάποιος χοντρονοικοκύρης ποὺ τραβοῦσε ἀπὸ τὸ σκοινὶ μιὰ καλοθρεμμένη γελάδα.

— Μπράβο ζωντανό! εἶπε μέσα του θαρῶντας τὴν ὁ γέρος.

Κι ἀμέσως φώναξε, γιὰ ν' ἀκουστῇ μετ' ὅσο ματὰ:

— Ἐ, πατρώτη. Κάνουμε μιὰ τράμπα; (ἀλλαγή).

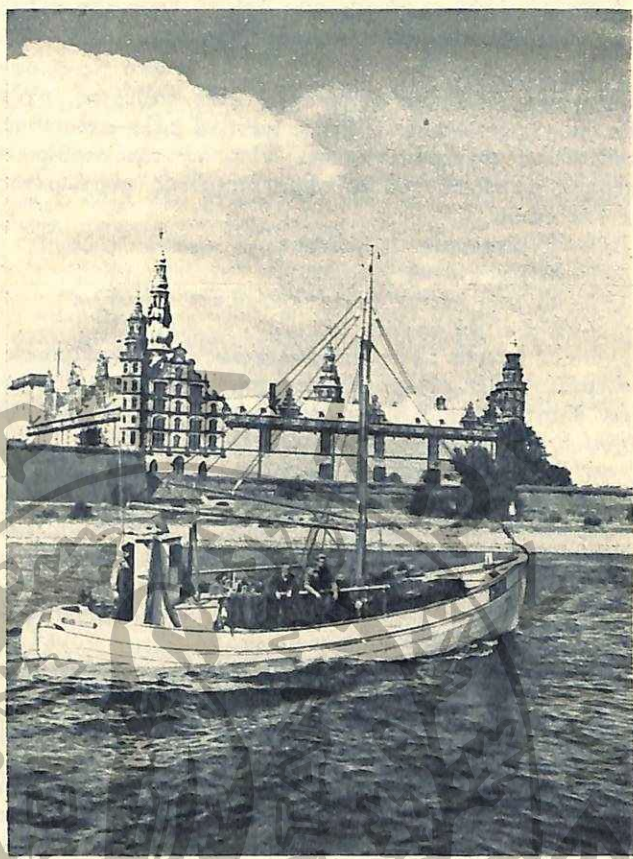
Τ' ἄλογο μοῦ ἀξίζει βέβαια πολὺ περισσότερο, μὰ δὲ μετ' αὐτὸ. Μ' ἀρέσει ἔμένα ἢ γελάδα σου, μοῦ χρειάζεται.

— Ἀκούς, λέει! Φέρ' το δῶ καὶ παρ' τη, χάρισμά σου. Ἡ συμφωνία ἔκλεισε μάνι-μάνι καὶ ὁ καθένας συνέχισε τὸ δρόμο του μετ' ἄλλου τοῦ ζῷου.

Μ' ἀλήθεια, γιὰτι δὲ γύρισε σπῆτι ὁ γέρος μιὰ καὶ εἶχε ξεμπερδέψῃ τὴ δουλειά του; Ἐτσι, κουτουροῦ. Εἶπε:

— Μιὰ καὶ βρέθηκε μισοστρατὶς, δὲν πάω μέσα, νὰ χαζέψω λιγάκι;

Κεῖ ποὺ σιγοπερπατοῦσε τραβώντας καὶ ὅλο καμαρώνοντας τὴ γελάδα ἀντάμωσε κάποιον ποὺ πήγαινε

Δανικὴ ἀκτὴ

γιὰ πούλημα ἓνα ἀσπρόμαλλο καὶ παχουλὸ ἄρνι. Τὶ πράμα ἦταν ἐκεῖνο! Χαίροσυνα νὰ τὸ κοιτᾷς.

— Νὰ τὸ ἔχῃ σκέφτηκε, τί καλὰ ποὺ θὰ ἦταν. Θὰ ἔβασκε ὅλη μέρα γύρω ἀπὸ τὸ φράχτη καὶ τὰ χειμωνιάτικα βράδια θὰ τὸ ἔμπαζε στὸ σπίτι νὰ κάθεται ὥρα-ὥρα κοντὰ μας, γιὰ συντροφιά. Θὰ ἦταν μιὰ τὴν ἀλήθεια σωστὸ ν' ἀλλάξῃ τὴ γελάδα μετ' αὐτὸ τὸ τεφάρικι.

— Γι' αὐτοῦ, φίλε, τί λές, μοῦ τὸ δίνεις καὶ νὰ πά-

ρης τούτη δώ ; φώναζε, κι ό άλλος γύρισε και τόν κοίταξε μέ γουρλωμένα μάτια. Μά στη στιγμή του πέρασε τό σκουινί πού τραβούσε τ' άρνί, άρπαξε τό λουφέ και ξεμάκρυνε.

Πάρα κάτου, νά ένας περβολάρης μέ μιιά χήνα στην άγκαλιά.

— Μώρ' τ' είναι τούτη, τί παχύ, τί όμορφο πουλί ! Λές κ' είναι κύκνος. Πόσο θά εύχαριστιόταν ή γερόντισσα νά τό καμαρώνη μέσ τη στέρνα, συλλογίστηκε. Κι άμέσως πρότεινε στον περβολάρη νά του δώση τ' άρνί και νά τό πάρη. Έκείνος, άλλο πού δέν ήθελε.

Κρατώντας τη χήνα μέ τά δυό του χέρια ό γέρος, περπατούσε εύχαριστημένος.

Φτάνοντας στην πόλη είδε πολύν κόσμο νά στριμώχεται μπροστά στον εισπράχτορα πού μάζευε τά διόδια. Παρέκει στο φυτεμένο μέ πατάτες περιβολάκι του, έβασκε μιιά κότα πλουμιστή.

— Νά πράμα πού θά 'κανε μεγάλη χαρά σέ κείνη, σκέφτηκε. Κότα μιιά φορά, πολύ πι' όμορφη από την κλώσσα του παππά. Νά μου την έδινε !

Περίμενε λίγο άνυπόμονος όσο νά ξαδειάση ό άλλος, τά κουβεντιάσανε κι άρπαξε χαρούμενος την κότα.

Κουρασμένος από την πεζοπορία κι από τις φασαρίες πήγε κι άραξε στην αλλη μιās ταβέρνας, στην είσοδο της πολιτείας. Ζήτησε κάτι νά βάλη στο στόμα του κ' ένα ποτηράκι κρασί. Όσο νά τόν σερβίρουν πέρασε μπροστά του κάποιος ύπηρέτης φορτωμένος μ' ένα σακκί.

— Τ' είναι μέσα ; ρώτησε.

— Μήλα για τά χοιρινά.

— Τι μου λές ; Έτσι χαραμίζετε τά μήλα ;

— Μά είναι σάπια.

— Κ' έπειτα ; Πέρσι ή μηλιά μας έκανε ένα μονάχα κ' έμεις τό φυλάξαμε ώσπου σάπισε. 'Η νοικοκυρά μου έλεγε: «έ, και τούτο πού έχουμε είναι κάτι». Μά έδώ, έχεις όλάκερο τσουβάλι. Δέ μου τό δίνεις ;

— Καλά, και σν, τί πληρώνεις γι' αυτό ;

— Νά, πάρε την κότα.

Πάει κι αυτό. Πήρε τά μήλα, τά 'βαλε στον όμο και τράβηξε μέσα στο μαγαζί, νά σιγουρέψη τό πράμα του. Έκει, παράξενο αλήθεια, έκανε κρύο. Μιά φαρφουρένια σύμπα έκαιγε στο βάθος, όπου βρήκε μιιά θέση αδειανή. Πήγε κι ακούμπησε τό δέμα του κοντά, κάθισε, κ' έιπε νά του φέρουν ό,τι είχε παραγγείλει. Δίπλα κάθονταν δυό παράξενοι καλοντυμένοι Έγγλέζοι. Πρέπει νά ήταν πολύ πλούσιοι, γιατί όλο πίνανε και χωρατεύανε μ' όλους βάζοντας στοιχήματα.

Αξαφνα όλοι νιώσανε πώς κάτι μύριζε κ' είδαν ν' άχνίζει τό σακκί. Τό 'χε, βλέπετε, άσκεφτα βαλμένο κοντά στη φωτιά. Σηκώθηκε βιαστικά και τό τράβηξε.

— Μά τί έχεις μέσα ; ρώτησαν οι Έγγλέζοι.

— Νά, τό και τό ; τούς έιπε όλη την ιστορία του αλόγου, της γελάδας, του άρνιού, της χήνας, της κότας, των μήλων.

— Χμ ! Θά τά βρής μπαστούνια από τη γυναίκα σου, τόν ειρωνεύτηκαν εκείνοι, σκασμένοι στα γέλια. Θά σέ συγυρίση άπόψε για καλά !

— Ποιός, ή γυναίκα μου ; Πέφτετε έξω. 'Ισια - ίσια : Θά μέ γλυκοφιλήση και θά μου πη : Μπράβο, ό,τι έκανες είναι καλά και ωμένο.

— Πάμε στοιχήμα ; Βάζουμ' ένατό λίρες !

— Πού νά τις βρω, ό φουκαράς ; 'Αν θέλετε τό τσουβάλι, τόν έαυτό μου και τη γυναίκα μου, πού θαρρώ πώς άξίζουμε όσο οι λίρες σας, και περισσότερο μάλιστα, είμαι σύμφωνος.

Έν τάξει.

Μπήκε τό στοιχήμα, άνέβηκαν σέ μι' άμαξα και πήγανε στο έρημικό σπιτάκι.

— Γεια - χαρά, γυναίκα. Έκανα την άλλαγή, της έιπε.

— Καλωσόρισε,. "Ο,τι κι αν έκανες είναι αυτό πού πρέπει, τ' άπάντησε και τόν φίλησε, δίχως καθόλου νά προσέξη τούς ξένους και τό σακκί.

— Πήρα μιιά γελάδα, ξέρεις... 'Αρχισε.

— Δόξα στο Θεό ! Θά 'χουμε γάλα τώρα, τυρί και βούτυρο...

— Ναι, μά την άλλαξα μ' ένα άρνί.

— 'Α, μπράβο. Καλύτερα. 'Από χορτάρι πιά, άλλο τίποτα. Έξόν από τό γάλα και τό τυρί, θά βουλευτούμε μέ μαλλί. Τι όμορφα πού τά κανονίζεις πάντα !

— Μή βιάζεσαι. Τ' άλλαξα τ' άρνί μέ μιιά χήνα.

— Ποιός τη χάρη μας, άντρούλη μου. Σέ λίγους μήνες θά την ψήσουμε νά κάνουμε τά καλύτερά μας Χριστούγεννα.

— Όμως, ξέρεις, την έδωσα και πήρα μιιά κότα.

— Τι μου λές, μιιά κότα ! Περιφημα... Θά μάς κάνη αύγά, θά βγάξη κλωσσοπούλια...

— 'Αλλά, πρέπει νά μάθης πώς και την κότα την άλλαξα μ' ένα σακκί σάπια μήλα, νά, τούτα δώ.

— Αλήθεια ; Έλα νά σέ ξαναφιλήσω, καλέ μου. Νά σου πώ κάτι ; Μόλις έφυγες έιπα : τί νά μαγειρέψω, πού νά τ' άρέση, για τό βράδυ : Σκέφτηκα λοιπόν πολύ, κι άποφάσισα νά σου ψήσω μιιά χορτόπιττα. Πήγα στη γειτόνισσα μας, πού ό κήπος της είναι γεμάτος από χόρτα, και την παρακάλεσα νά μου δώση λίγα δανεικά. Μά κείνη, όσο κι αν κάνη την εύγενική, είναι στριμμένη, τό ξέρεις. «Στόν κήπο μας δέ θά βρής ούτε ένα σάπιο μήλο», μ' άπάντησε. 'Α, εύχαριστιέμαι πού τά 'φερεις. Τώρα μπορώ νά της δανείσω έγώ όχι ένα, μά δέκα, είκοσι, εκατό σάπια μήλα, μπορώ, αν τό θέλν, νά της δώσω κι όλάκερο τό τσουβάλι. Δέ φαντάζεσαι πόσο χαίρομαι !

Απλωσε τά δυό της χέρια, πήρε τό κεφάλι του και τόν φίλησε μέ την ψυχή της.

— Μά τούτο είναι περίφημο, είν' άπίστευτο : Νά χάνης όλοένα και νά είσαι εύχαριστημένος, νά κάνης ζημιές και νά σου λένε μπράβο ! 'Αξιζε, μά την αλήθεια, νά χάσουμε τό στοιχήμα, φώναξαν οι Έγγλέζοι. Κι άμέσως άράδιασαν στο τραπέζι εκατό στρογγυλές όλόχρυσες λιρίτσες.

— Πάρ' τες, χαλάλι σου, είπαν στον εύτυχισμένο γέρο - χωριάτη, πού ή γυναίκα του τόσο τόν άγαπούσε, τόν πίστευε και τόν λογάριζε, ώστε όχι μόνο δέν τόν γκρίνιασε πού άλλαξε τ' αλογό τους μ' ένα σακκί σάπια μήλα, μά και του 'κανε τόσα χάρδια.

Νά, τούτη είναι ή ιστορία μου. Την άκουσα έδώ και πολλά χρόνια, τότε πού ήμουνα ακόμα παιδί, κ' εύχαριστήθηκα. Τώρα, πού την άκούσατε και σεις, θά 'χετε εύχαριστηθι πολύ, πιστεύω.

(Διασκευή) ΣΠ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Τ. ΚΑΛΟΝΑΡΟΥ

ΤΑ ΠΑΙΔΙΚΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΑΝΤΕΡΣΕΝ

ΤΟ «ΑΣΧΗΜΟΠΑΠΟ» είναι ένα από τά περιφημότερα παραμύθια του μεγάλου Δανού λογοτέχνη, πού μέ τις ιστορίες του έχει συγκινήσει και διασκεδάσει εκατομμύρια μικρών και μεγάλων.

Στό παραμύθι του αυτό, ό Χάνς Κρίστιαν Άντερσεν διηγείται τις περιπέτειες ενός κύκνου πού του έτυχε νά γεννηθι μέσα σέ μιιά αλλη μέ πάπιες, όπου — ποιός ξέρει πώς — είχε αφήσει τ' άβγό της, περαστική, ή μητέρα του. Μικρός, ό κύκνος αυτός φαινόταν άσχημος κι ήταν άπροσάρμοστος, άδέσιος, δειλός και δυστυχισμένος άνάμεσα στις άλλες πάπιες πού τόν βασάνιζαν. Γι' αυτό και πήρε τά μάτια του κι έφυγε μακριά άπ' την αλλη άείνη ό άσχημάτιστος άκόμη κύκνος. Κι άφού διάβηκε πολλά μέρη, έφτασε ύστερα από διάφορες ταλαιπωρίες, σέ μιιά μεγάλη λίμνη, όπου κολυμπούσαν μέ μεγαλοπρέπεια κάτι όραϊοι κύκνοι. Μόλις τόν είδαν, έτρεξαν πρós τό μέρος του. Κι ό κύκνος μας, κουρασμένος κι άπελπισμένος, νόμισε πώς αύτά τά μεγάλα πουλιά θά τόν σκότωναν μέ τις τοιπιές τους. Δέν εύρισκε τη δύναμη ν' άντισταθι κι έγειρε λυπημένος τό λαιμό του στη λίμνη. Τότε όμως, βλέποντας τόν έαυτό του νά καθρεφτίζεται στα ήσυχα καθάρια νερά, ξαφνιάστηκε. Είχε περάσει καιρός κι είχε μεγαλώσει χωρίς νά τό πάρη είδηση. Ήταν πιά κι αύτός ένας σωστός κύκνος, όραϊός, χαριτωμένος, πολύ πιό όμορφος άπ' τούς άλλους, πού τόν τριγύριζαν κι άρχισαν νά τόν χαϊδεύουν μέ τά ράμφη τους.

«Νιώθει βαθιά μέσα στην ψυχή του, γράφει ό Άντερσεν, την εύτυχία του, όταν συλλογίζεται πόσο τόν περιφρονούσαν και τόν πείραζαν ως τότε. Τώρα άκούει νά του λένε πώς είναι όραϊός κι άκόμη και τά δέντρα χαμηλώσαν τά κλαριά τους στο νερό για νά τόν βλέπουν. Δέν έχει σημασία αν γεννήθηκε κανείς στη φωλιά της πάπιας, σκέφτεται. Σημασία έχει πού βγήκε από άβγό κύκνου!...»

«Τό Άσχημόπαπο» είναι ή παραμυθένια αυτόβιογραφία του Άντερσεν. Ήταν γιός ενός φτωχού μπαλωματή, ένα καχεκτικό κι άδέξιο άγόρι, δειλό κι όνειροπόλο, πού τό πείραζαν τ' άλλα τά παιδιά στην Όντενσε, την ίδιατερη πατρίδα του, όπου γεννήθηκε τό 1805.

Τό μικρό σπιτάκι όπου γεννήθηκε βρίσκεται άκόμη. Κάθε βράδυ, κοντά στο τζάκι, ό καλός μπαλωματής έλεγε στο γιό του θρύλους κι ιστορίες της Δανίας. Τις ιστορίες αυτές ό Άντερσεν άνάπλαθε στο νου του, όνειροπολώντας την ήμερα μέσα στα καταπράσινα λιβάδια και τά δάση, όπου περιδιάβαζε όλόμνοχος. Έβλεπε μέ τά μάτια της ψυχής του τη νεράδα «Τουμπελίνα» νά περπατά πάνω στα νερά του ποταμού, την νεράδα πού ήλθε πάνω από την κοίνα του νά τόν μοιράνη και δέν τόν έκαμε πλούσιο, όραϊό κι εύτυχισμένο, αλλά φτωχό, αδύναμο και δυστυχισμένο. Τόν έπαρνε τό παράπονο και τά δάκρυά του έπνιγαν τά όράματά...

«Η μητέρα του Άντερσεν ήταν πλύστρα. Μιά από τις μοναδικές χαρές του μικρού όνειροπαρμένου ήταν νά ξαπλώνη πλάι στο ποτάμι, κάτω από τις φραγκοσταφυλιές του κήπου, όπου ή μητέρα του άπλωνε τά ρούχα. Παρακολουθώντας τό παιχνιδισμα πούκαναν οι ήλιαχτίδες πάνω στο νερό του ποταμού ξεχνιότανε κι έρέβαζε.

«Όλα τά πράματα, γράφει κάπου ό Άντερσεν, όταν είμαστε παιδιά, μάς μιλούν τόσο καθαρά, όσο ό πατέρας κι ή μητέρα μας. Τό ραβδί του παππού, ός πούμε, χλιμντρίζει και γίνεται όλογο μέ πόδια, μέ κεφάλι και ουρά. Μερικοί άκούν τη γλώσσα αύτή των άνύχων κι άφού γίνουν μεγάλοι. Είναι οι άνθρωποι πού, όσο κι αν γεράσουν, μένουν πάντοτε παιδιά...»

Τόν καιρό του θρισμού, ό Άντερσεν πήγαινε μαζί μέ τη μητέρα του στα χωράφια και σταχολογούσε. Κάποτε τόν κυνήγησε ένας έπιστάτης. Τρέχοντας, ό Άντερσεν σκόνταψε κι έπεσε. Έτσι ό έπιστάτης τόν έφθασε κι έσήκωσε τό ραβδί του νά τόν χτυπήση. Γρήγορα, όμως αύτός, αν και τρομα-

γμένος, του φώναζε: «Μή ! Ξεχνάς ότι σέ βλέπει ό Θεός;» Ήταν τέτοιο τό ύφος του, πού ό έπιστάτης ξαφνιάστηκε. Κατέβασε τό χέρι του, κι άποσβολωμένος κοπούσε τό μικρό παιδί, πού άργά, σαν ύπνοβάτης, σηκώθηκε κι έφυγε, χωρίς νά γυρίση νά τόν ξαναδih...

Τό παράξενο αυτό παιδί μέ τό κακοφτιαγμένο πρόσωπο και τά μεγάλα μάτια, αν και τόσο όνειροπαρμένο, ήταν προικισμένο μέ μιιά σπάνια άποφασιστικότητα. Κάποια γριά τοιγγάνα του έιπε κάποτε: «Μιά μέρα ή πατρίδα σου θά φωταγωγηθι για σένα». Και, μεγαλώνοντας ό Άντερσεν, άρχισε νά νιώδη την έπιθυμία νά κάνη κάτι μεγάλο, κάτι παραμυθένιο. Μετά τό θάνατο του πατέρα του, έφυγε άπ' την πόλη πού γεννήθηκε και πήγε νά βρη την τύχη του στην πρωτεύουσα, στη μεγάλη όμορφη πολιτεία της Κοπεγχάγης. Ήταν τότε 14 έτών.

Σ' ένα ξυλουργείο, όπου έπιασε δουλειά σαν μαθητευόμενος, άρχισε νά συνθέτη μικρά ποιήματα, πού τά τραγουδούσε στους άλλους εργάτες. Τά τραγούδια του άρεσαν πολύ, κι οι εργάτες τόν παρακίνησαν νά γίνη καλλιτέχνης.

Έτσι, ό Άντερσεν παρουσιάστηκε μιιά μέρα στο διευθυντή του Όδειου της Κοπεγχάγης, πού ήταν 'Ιταλός και λεγόταν Σιμπόνι. Ήταν τόσο καμικός ό μικρός χωρικός σ' όλη την εμφάνισή του, τη φυσιογνωμία, την ίσχυάδα και τό ντύσιμο, ώστε ό Σιμπόνι, χωρίς νά τόν βάλη νά τραγουδήση τίποτε, σκέφθηκε νά τόν παρουσιάση σαν διασκεδαστική έκπληξη στο δείπνο της ίδιας μέρας, όπου είχε καλεσμένους πολλούς συγγραφείς και καλλιτέχνες.

Η γενική έκπληξη όμως ήταν έντελώς διαφορετική άπ' ό,τι μπορούσε κανείς νά περιμένη. Δειλισμένος, μέσα στον κόσμο μέ την τόση πολυτέλεια, τά έπίσημα πρόσωπα και τις θαυματοπικές φωταφίες, ό Άντερσεν άρχισε νά κλαίη βουβά. Καί σαν άπελπισμένος, μές τό κλάμμα του άρχισε νά τραγουδάη τούς στίχους του...

Δέν υπήρχε πιά καμιά ειρωνική διάθεση στα πρόσωπα, πού γίνονταν όλο και πιό σοβαρά, καθώς τό χωριατόπαιδο τραγουδούσε τά τρυφερά, παραμυθένια ποιήματά του, τό ένα ύστερα από τ' άλλο. Κι όταν τέλειωσε, συγκινημένος, όλοι οι καλεσμένοι πήγαν κοντά του και τόν άγκάλιασαν...

Έτσι, ό Άντερσεν βρήκε ύποστηρικτές, πήρε βασιλική ύποτροφία, μορφώθηκε σέ σχολεία και στο Πανεπιστήμιο της Κοπεγχάγης, όπου σπούδασε φιλολογία και φιλοσοφία.

Μόλις βγήκε από τό πανεπιστήμιο άρχισε νά γράφη τά περίφημα παραμύθια και τις ιστορίες του. Έγινε γνωστός σ' όλη την Δανία και στον κόσμο όλο. Τά βιβλία του μεταφράστηκαν σ' όλες τις γλώσσες και κυκλοφόρησαν σ' εκατομμύρια αντίτυπα. Στις 2 'Απριλίου του 1875 ή Όντενσε, όπως είχε προφητέψει ή τοιγγάνα, φωταγωγήθηκε για τά 70χρονα του Άντερσεν. Ή μέρα άείνη γιορτάστηκε στη Δανία σαν έθνική έορτή. Ύστερα από τέσσερους μήνες, ό Άντερσεν πέθανε. Κι όλοι οι Δανοί, από τόν βασιλιά ως τόν τελευταίο βοσκό, πένθησαν τό μεγαλύτερο συγγραφέα της πατρίδας τους.

ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΑ

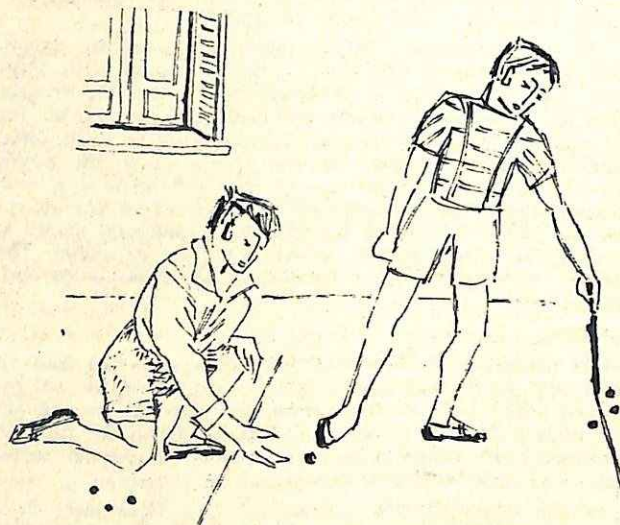
1. Τὸ μῆκος

ΕΙΣ ΟΛΑ σχεδὸν τὰ παιγνίδια τῶν μικρῶν παιδιῶν γίνεται χρῆσις τῆς ἐννοίας τῆς ἀποστάσεως δύο πραγμάτων. Ὅταν παίζουν βόλους, παραδείγματος χάριν, τοποθετοῦν αὐτοὺς εἰς ὠρισμένας ἀποστάσεις, τὸν ἓνα ἀπὸ τοῦ ἄλλου, καὶ ἐπίσης ἀπὸ ὠρισμένην ἀπόστασιν βάλλουν πρὸς τοὺς τοποθετηθέντας ἓνα βόλον. Ὅταν χαράσσουν συνεχῆ ὀρθογώνια εἰς τὸ ἔδαφος (3-5) καὶ εἰς τὸ τέλος αὐτῶν ἐν ἡμικύκλιον, πάλιν χρησιμοποιοῦν τὴν ἐννοίαν τῆς ἀποστάσεως. Τὰ χαραχθέντα ὀρθογώνια ἔχουν ὠρισμένον μέγεθος,

μικρὸν ἢ μεγάλο, χαραχθὲν ὅμως πάντοτε με ὑπολογισμόν. Ἐδῶ τὰ παίζοντα παιδιά ἐφαρμόζουν ἀσυνειδήτως καὶ ἀριθμητικὴν καὶ γεωμετρίαν, πολλὰς φορὰς μάλιστα χωρὶς νὰ ἔχουν διδαχθῇ ἀκόμη καθόλου αὐτὰ τὰ μαθήματα. Καὶ εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς καθημερινῆς μας ζωῆς χρησιμοποιοῦμεν πάρα πολὺ τὴν ἐννοίαν τῆς ἀποστάσεως: ὅταν λέγωμεν, ὅτι τὰ βήματά μας κατὰ τὸ βάδισμα ἢ τὸ τρέξιμον εἶναι μικρὰ μεγάλα, χρησιμοποιοῦμεν ἀκριβῶς τὴν ἐννοίαν ἢ τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ δύο σημείων. Ὅ τὰδε μαθητὲς εἶναι κοντοί, ὁ δεῖνα εἶναι ὑψηλός, ὁ τὰδε δρόμος εἶναι πλατύς, ὁ δεῖνα εἶναι στενός κλπ. εἶναι ἀπὸ τὰς συνήθεις ἐκφράσεις, εἰς τὰς ὁποίας γίνεται χρῆσις τῆς ἐννοίας τῆς ἀποστάσεως. Τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ δύο σημείων τὴν ὀνομάζομεν μῆκος. Δὲν εἶναι ὅμως πάντοτε ἀρκετὸν νὰ λέγωμεν ὅτι ὁ τὰδε δρόμος εἶναι πλατύς ἢ στενός. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν καὶ πόσον πλατύς ἢ πόσον στενός εἶναι ὁ δρόμος. Ἐπίσης, δὲν εἶναι ἀρκετὸν νὰ εἴπωμεν,

ὅτι μία πόλις, π.χ. ἡ Θεσσαλονίκη, εἶναι πολὺ μακρὰν ἀπὸ τὰς Ἀθήνας. Εἶναι ἀνάγκη νὰ καθορίσωμεν καὶ πόσον μακρὰν εἶναι. Τὴν ἀνάγκην τοῦ καθορισμοῦ τοῦ «πόσον μακρὰν εἶναι ἡ Θεσσαλονίκη τῶν Ἀθηνῶν» τὴν ἀντιλαμβανόμεθα ἀμέσως ἐκ τοῦ ἐξῆς συλλογισμοῦ: Ἐστὼ ὅτι μεταβαίνομεν εἰς τὴν Θεσσαλονίκην με αὐτοκίνητον καὶ ἡ βενζίνη μας δὲν ἔχει ληφθῇ με γνῶσιν τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ τῶν δύο πόλεων, ἀλλὰ ὅπως τυχαίως. Εἶναι φανερόν, ὅτι ἐὰν ἡ βενζίνη δὲν εἶναι πολλή, θὰ κινδυνεύσῃ τὸ αὐτοκίνητον νὰ μείνῃ εἰς τὸν δρόμον. Ἀπαραιτήτως πρέπει νὰ γνωρίζωμεν τὸ μέγεθος τῆς ἀποστάσεως μεταξὺ Ἀθηνῶν - Θεσσαλονίκης, ὥστε νὰ ἔχωμεν ἐπαρκῆ ποσότητα καυσίμου ὕλης, διὰ νὰ φθάσωμεν εἰς τὸ τέρας. Ὅταν τὰ παιδιά παίζουν καὶ θέλουν νὰ καθορίσουν τὸ μῆκος μεταξὺ δύο σημείων χρησιμοποιοῦν δι' αὐτὸ τὴν σπιθαμὴν των, ἢ τὰ συνήθη βήματά των. Πολλοὶ χωρικοὶ χρησιμοποιοῦν καὶ ἄλλους τρόπους διὰ νὰ ἐκφράσουν τὴν ἀπόστασιν μεταξὺ δύο σημείων. Ὅταν π.χ. κανεὶς πηγαίῃ ἀπὸ ἓνα χωριὸ εἰς ἄλλο, καὶ ἐρωτήσῃ ἓνα τυχαίως συναντώμενον χωρικὸν πόσον μακρὰν εἶναι ἀπὸ ἐδῶ τὸ τὰδε χωριό, εἰς τὸ ὁποῖον κατευθύνεται, λαμβάνει ὄχι σπανίως τὴν ἀπάντησιν «εἶναι ἓνα τσιγάρο». Μὲ τὴν ἀπάντησιν αὐτὴν νοεῖται ὅτι ὅσος χρόνος χρειάζεται διὰ νὰ καπνίσῃ εἰς καπνιστὴς ἓνα τσιγάρο,

ἄλλος τόσοσ θὰ χρειασθῇ διὰ τὴν μετάβασιν τοῦ ἐρωτήσαντος, εἰς τὸ χωριό. Ἐννοεῖται ὅμως πρὸ παντός, ὅτι εἰς τὸν χρόνον αὐτὸν θὰ γίνουν τόσα βήματα, ἀπὸ τὸν ἀριθμὸν τῶν ὁποίων ὁ ἐρωτῶν ἀντιλαμβάνεται τὴν ἀπόστασιν τοῦ χωρίου. Ἀντιλαμβάνεται κανεὶς ὅτι διὰ τὴν μέτρησιν μιᾶς ἀποστάσεως εἶναι ἀνάγκη

(Συνέχεια στὴ σελίδα 28)

Τὸ Ἑλληνοχριστιανικὸν ὄραμα φάρος γιὰ τοὺς νέους

ΚΑΘΕ ΦΥΛΗ, κάθε λαός, κάθε ἔθνος ἔχει σκοπὸ καὶ χρέος νὰ ἀνεβαίνει, γιὰ νὰ ζήσῃ. Πασχίζει νὰ περάσῃ τὰ σύνορα γῆς καὶ οὐρανοῦ καὶ νὰ φτάσῃ στὴν ἱερὴ περιοχὴ ποῦ ἀρχίζει ἡ Θεώσις. Φτάνει ἔτσι, πηδώντας τις βαθμίδες τῆς Ἰακωβικής κλίμακας, σ' ἓνα νοητικὸ τρίστην, ἀρχὴ φωτὸς καὶ δοκιμασίας. Ἀπὸ τὸ ὕψος, τὸ ὁποῖο κατάφερε, ἀγναντεύει τοὺς σταθμοὺς τῶν περπωμένων του, με τὴ δίψα τοῦ νέου καὶ τὸν πόθο τοῦ ἀπείρου. Μπροστά του, μιὰ μακριά, μιὰ κοντά, βλέπει τιναγμένες τις κεραίες γιὰ κάποια συγκομιδὴ, ἀνάλογη με τὸ ἔργο του, τὴν πρωτοτυπία του καὶ τὴν ἐπιλογὴ. Ἐτσι οἱ κεραίες τῆς νόησης ἔχουν ἀπολεπτηθῇ καὶ κατευθύνονται ὅλο καὶ ψηλότερα. Ἀπὸ κάποια κορυφὴ τέλος παρακολουθοῦν τὸ ἀκόντιο, ποῦ ρίχτηκε γιὰ τὸ ἀνοιγμα τοῦ θριαμβικοῦ δρόμου πρὸς τὴ δόξα καὶ τὴν πρόοδον, ἀνάμεσα στὴν ἀχλὺ τοῦ δέους καὶ τὸ ζόφο τοῦ χάους.

Μετὰ ἀπὸ τις ἀνθρωποθάλασσες τῶν φυλῶν μιὰ ἐξεχώρισε κι ἐκεῖνη εἶχε τὸ προβάδισμα. Εἶναι ἡ ἑλληνικὴ φυλὴ. Ἡ πάντα ἐαρινὴ φυλὴ με τὸν δρόμο τῆς δημιουργικότητος καὶ τὰ φτερά τῆς φαντασίας. Ἡ φυλὴ ἡ ἑλληνικὴ σύνθεσε τὸ ἄσμα ἀσμάτων τῆς εὐαισθησίας, τῆς ὁμορφίας, τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς ἀρετῆς. Μαζὶ ἀκόμα ὕψανε τὴν πορφύρα τοῦ ἀναδυόμενου κόσμου τῶν ἰδεῶν καὶ περιέφερε τὴν ἀναμμένη δάδα τῆς σοφίας τῆς σ' ὅλες τις χώρες.

Στὰ πρῶτα τῆς ἐξαισίας φτερουγίσματα ἀγωνίζεται, στήνει τρόπαια, τεχνουργεῖ, ἀπαθεῖ τοὺς βαρβάρους καὶ ὑψώνει μέσα ἀπ' τὸ χρυσὸ ἔαρ τῆς ὑψηλῆς τῆς διανοήσεως τὸ ἀείφωτον οὐκοδόμημα τοῦ πολιτισμοῦ.

Καὶ ὅταν ἀπ' τὸ Παλάτιο καὶ τὸ Καπιτώλιο ἡ οὐκίλη τῆς δουλείας ἀπλώθηκεν ὡς τὸν Παρθενῶνα, τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα ἀστράψε καὶ κατὰκτησε τὸν κατακτητὴ. Στὸ διάστημα αὐτὸ τὸ ἀπίθανο καὶ ἀδέβαιον ἡ Ρώμη εἶχε γίνῃ κοσμοκράτειρα. Ὁ ἴσκιος τῆς ἦταν βαρύτερος καὶ ἡ διοίκησις συντριπτικὴ. Καὶ τότε ἔγινε τὸ θαῦμα: Ἀπὸ τὰ βάθη τῶν αἰώνων ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ γλυκύτατη: Ἡ φωνὴ τοῦ Ἰησοῦ τοῦ Ναζωραίου, τοῦ υἱοῦ τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἦταν καιρὸς, γιὰ τὴ λατρεία τῶν εἰδωλολατρῶν πρὸς τοὺς θεοὺς τῶν ἡτῶν ἀποκλειστικὰ ὕλική. Εἶχαν φτάσει οἱ Ἑθνικοὶ, (ἔτσι τοὺς ἔλεγαν οἱ Ἰουδαῖοι) σὲ ἓνα σημεῖον ἀπάνθρωπο καὶ ἀνταρχιστικόν. Ἐσφάζαν ζῶα πρὸς τοὺς θεοὺς τοὺς καὶ μερικὸι λαοὶ ἐθυσίαζαν καὶ ἀνθρώπους, γιὰ νὰ ἐξευμενίσουν τὰ πνεύματα: Ἐκαναν καὶ κάτι πρὸς τοὺς θεοὺς: Διατηροῦσαν τὸ θεσμό τῆς δουλείας. Κ' ἔριχναν τοὺς δούλους στὰ θηρία. Μάταια οἱ Ἑλληνες φιλόσοφοι τὰ καταδίκαιζαν αὐτά.

Ὁ Σωκράτης περισσότερο καὶ ἀπὸ τὸν Πυθαγόρα καὶ τοὺς Στωϊκοὺς τὰ χτυποῦσε, ἀλλὰ ἓνας κοῦκος δὲν μποροῦσε νὰ φέρῃ ἀνοιξή. Ἀπὸ δλους τέλους τοὺς λαοὺς, ποῦ ζοῦσαν χωρὶς ἠθική, χωρὶς ἀγάπη καὶ με πλαστὲς ἐλπίδες, οἱ χειρότεροι ἦσαν καὶ εἶναι οἱ φετιχιστές. Οἱ ὅπαδοι τοῦ φετιχισμοῦ πιστεύουν διὰ σὲ μερικὰ ἄψυχα ἀντικείμενα ὑπάρχουν πνεύματα με ὑπερφυσικὲς ιδιότητες.

Σὲ ὅλον αὐτὸ τὸν πλανώμενο κόσμο καὶ περιπλανώμενο μέσα στὰ σκοτάδια ἡ πίστις γιὰ τὴν ἀλήθεια καὶ τὴν πρόοδο βραδυπορεῖ. Ἡ μὲν ὁνεία θρησκεία εἶναι ἡ χριστιανική. Καὶ νὰ γιατί: Ἀναμόρφωσε τὴν ἀνθρωπότητα ἀπὸ θρησκευτικὴν, ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴν ἀποψή. Ἡ δριττὴ τῆς εἶναι ὁ Ἰησοῦς ὁ ἀπὸ Ναζαρέτ, υἱὸς τοῦ Θεοῦ: Ἡ χριστιανικὴ θρησκεία ὕψωσε τὸν ἀνθρώπο ἀπὸ τὸν ζόφο τῆς ἀμαρτίας στὸ φῶς τῆς σωτηρίας. Γενεὲς γενεῶν ἀνθρώπων εἶχαν ἀνέβει ὅλα τὰ σκολοπάτια τῆς διαβροῆς καὶ τοῦ μίσους με δῆματα θλιβερά μέσα στὴν οὐκίλη τὸν πόνο καὶ τὸν κακὸ. Εἶχαν χάσει τὸν δρόμο, ποῦ ὁδηγεῖ στὴν ἀρετὴ καὶ στὴν ταπεινοφροσύνη. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀθλιότητα ἡ διδασκαλία τοῦ Θεοῦ ἀνθρώπου ἦταν τόσο πειστικὴ καὶ τόσο γόνιμη, ποῦ σκόρπισε τις σκιὲς τοῦ φόβου καὶ τῆς πλάνης. Ὅ,τι λέμε πίστις, ἀγάπη καὶ ἐλπίδα ἀπουσίαζαν ἀπὸ τις ψυχὲς τῶν ἀνθρώπων. Ὁ Ἰησοῦς σ' αὐτὰ ἐσπείριζε τὴ διδασκαλίαν Του. Ἡρῶα, ἐκήρυξε, νὰ συμπληρώσω τὸ Μωσαϊκὸ νόμο. Σὰς βεβαιῶνω ὅτι ὅλοι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἴσοι καὶ ἀδελφοί. Ὅλοι ἔχουν πατέρα τὸν ἐπουράνιο Θεό, ποῦ εἶναι γεμάτος ἀπὸ ἀγαθότητα, εὐσπλαχνία καὶ ἀγάπη. Ὁ Θεὸς εἶναι πνεῦμα καὶ δὲν ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὕλικες θυσίας. Οἱ ἄνθρωποι, ἂν δὲν ἀγαπῶνται μεταξύ τους, δὲν μποροῦν νὰ καυχθῶν ὅτι ἀγαποῦν τὸν Θεό. Ἡ ἀγάπη ἐνὸς καπολυ χριστιανοῦ πρέπει νὰ ἀπλώνεται καὶ νὰ ἀγκαλιάζῃ καὶ αὐτοὺς τοὺς ἐχθροὺς μας.

Σιγὰ-σιγὰ τὸ κλασικὸ πνεῦμα ἀναμείχθηκε με τὴν χριστιανικὴ γνώση καὶ τὸ χριστιανικὸν αἶσθημα. Ἐτσι, ἐμφάνισε κάτι τὸ ἀθάνατο καὶ τὸ αἰώνιο. Κάτι τὸ εὐφραίνει καὶ θεῖο.

Στὰ μέτρα αὐτὰ ἡ παρθενὴ Ἀθηνὰ με τὴν ἀειπαρθένη Μαρία συναπαντήθηκαν καὶ σὲ μιὰ θαυματουργῇ μετουσίωση κάτω ἀπ' τὸ Βηθλεεμικὸν ἀστροκ' ἐκέντησαν στὸν καμβά τῆς ἀθανασίας τὸ ἀσφαρτο κλέος τῶν θεογέννητων ἰδανικῶν. Καὶ σὰν ἔπεσε τὸ Βυζάντιο, στὴν ἀξήμερωτὴ νύχτα τῆς τουρκικῆς σκλαβιάς, μόνον τὸ φωτισμένο χέρι τοῦ παπὰ καὶ τοῦ δασκάλου συνδαιλίζε τὴ σπῖθα τοῦ πόθου τῆς νεκρανάστασης.

Ἡ ἄλωση τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τὸ Θεῶνθρωπο καὶ τοῦ πλανήτη ἀπ' τὸ ἑλληνικὸ πνεῦμα ἔγιναν ἐλπίδα καὶ πνοὴ ζωῆς. Κι ἀπ' τὴ λάμψη τους κι ἀπὸ τ' ἄδυτα τῶν ἀδύτων τοῦ γενναίου κόσμου ἐξεκολάφτηκε τὸ 21. Κι ἔπειτα ἀπ' τὸ θρυλικὸ πόλεμο στὸ ὁλὸν τῆς τιμῆς με τὸ χάρο τῶν νέων διγενήδων, στὸ 12 καὶ 13, στ' ἀπόρρωγα Ἀλβανικὰ βουνά, στὴ μαύρη κατοχὴ καὶ στὴν τωρινὴ τιτάνειαν ἐξόρμησι, ὕψωνται ἡ Ἑλλάδα, ἀστράφτει λαξευμένη στὴν πλάκα τῆς αἰωνιότητος ἡ Ἀνταϊκὴ ψυχὴ τῆς καὶ ξεπηδαίει σὰν πρῶτα ἀντρεωμένη ἡ Λευτεριά, ἀπ' τὰ κόκκαλα δγαλμένη τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά.

Ἐτσι στὴν πολυῦμητη χώρα μας, ποῦ πολιτογραφήθηκαν οἱ θεοὶ καὶ γεννήθηκαν ἡ ξανθὴ ἀρμονία με τις 9 Μοῦσες, ποῦ συνυφάνθηκε τὸ κλασικὸν ἔαρ με τὸ κάλλος τοῦ Ναζωραίου, ἔγινε ἡ ἱστορία θρύλος κι ὁμορφιά, ἡ ὁμορφιά τραγούδι, ἡ γῆς οὐρανοῦ καὶ ἡ Οἴκου μένη γόνιμος συναγερμός. Γιὰ τοῦτο με τὴν πίστιν καὶ τὸ μῆτο, νέοι καὶ νέες, εἴτε εἴστε ἀσπροι, εἴτε εἴστε μαῦροι, εἴτε κίτρινοι, ὅλοι παιδιά μας, θὰ μάθετε ὅτι ὁ ἴμερος τῆς ὁμῆς πάντα θὰ ὑφαίνεται ἐκεῖ ποῦ ἀστράφτουν ἡ Ἀκρόπολις καὶ ὁ Παρθενῶνας, ποῦ ἡ αἰσθητικὴ τῆς νοητικῆς χαρραυγῆς ξεχωρίζει, ποῦ τὸ ὄνειρον ἔγινε πραγματικότητα, ποῦ ἡ κοίτη τῆς ἀλήθειας καὶ τῶν ἀξιών ἐπισημαίνεται, ποῦ τὸ αἶσθημα τῆς εὐθύνης στὸ θεαλῶν πλοῦτο τοῦ πνεύματος, γίνεται ἀνάτασι καὶ ἀνάβασι, ὅσον οἱ ἄνθρωποι θὰ τὰ θυσιάσουν ὅλα γιὰ λίγη ἐλπίδα.

Ἰδοὺ, νέοι καὶ νέες, ἰδοὺ τὸ λάβαρο τῆς ἀδελφότητος, ὁ παλμός τοῦ ἔνδον μας κόσμου, ἡ ρέμβη στὴ φύτλη μιᾶς ἡλιαχτίδας, ἡ κραυγὴ γιὰ μιὰ χριστιανικὴ δικαιοσύνη, σκευευμένη τὴν ὁδὸν: τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ με τις ἐξαισίας φορεσιὲς τους, ἀπ' τις δροσοτόλες τῆς αὐγῆς διαποτισμένα, ἡ φωνὴ τοῦ Υἱοῦ τοῦ Θεοῦ ἀκήρατη καὶ παναμώμητη, ἀποτυπωμένη στὸ χνούδι τῶν χρυσαλίδων, ἡ ἀγάπη, ἡ ἀγάπη ποῦ κέρδισε τὴ μάχη ἐνάντια στὸ φαρισαϊσμὸ, τὴ φιλοσοφία καὶ τὴ ρωμαϊκὴ παντοκρατορία: ἡ συγγνώμη, ἓνα νέο εἶδος στὸν κόσμο τῶν ἐσώτερο τῶν θνητῶν, μιὰ γαλαξία φλόγα, ποῦ διπλώθηκε στὸ ἔλλογο στοιχείο τοῦ νοῦ, μιὰ ἀνάτασι θαυμαστή τοῦ πιστεύω τῶν ἀδικημένων: ἡ ὠραία ἔνωση τοῦ κάλλους τοῦ αἰσθηματος, ἡ προβολὴ τοῦ ὁμορφου με τὴ μορφή τοῦ λόγου, ἡ συγκρούσις τῆς θυσίας με τὴ δύναμη τῆς ἐξουσίας, τὸ ἔαρ τῆς καρδιάς με τὸν ὁπλισμὸ τῆς νόησης καὶ ἡ καθολικὴ ἐπανάστασι με τὴν ἀνένδοτη ὁρμὴ γιὰ τὴν ἐλευθερία— (γιατὶ «χωρὶς ἐλευθερία τί θάταν ἡ Ἑλλάδα καὶ χωρὶς τὴν Ἑλλάδα τί θάταν πάλι ὁ κόσμος;»)

Η ΜΟΝΗ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΚΑΙ Η ΣΧΟΛΗ ΔΗΜΗΤΣΑΝΗΣ

B'.

ΜΕΧΡΙ ΤΟ 1691 η Μονή Φιλοσόφου ακμάζει χάρις εις την απρόσιτον θέσιν της και φωτίζει το υπόδοιλον Γένος με το φώς των γραμμάτων και της παιδείας. Σὺν τῷ χρόνῳ ἀποκτᾷ καὶ μεγάλην περιουσίαν ἀπὸ τὰς ἀφιερώσεις κτημάτων ὑπὸ τῶν πιστῶν. Ἡδὴ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν Πελοπόννησον οἱ Ἑνετοὶ καὶ ὑπάρχει μεγαλτέρα ἐλευθερία. Οἱ μοναχοὶ τοῦ Φιλοσόφου ἀποφασίζουν καὶ ἰδρύουν νέον, μεγαλύτερον ναὸν καὶ ξενώνα διὰ τοὺς ξένους καὶ κυρίως διὰ τοὺς μαθητὰς τῆς Σχολῆς εἰς θέσιν περιεσσότερον ὁμαλὴν καὶ εὐδύχωρον. Ἰδρυσαν λοιπὸν νέον ναὸν περὶ τὰ 300 μ. βορείως τοῦ παλαιοῦ κατὰ τὸ ἔτος 1691, ἐπὶ ἡγουμενίας Ἀνθίμου, ὡς ἀναφέρει σχετικὴ ἐπιγραφή.

Ὁ νέος ναὸς ἔχει σχῆμα σταυρικῆς βασιλικῆς, εἶναι σύνθετος τετρακίونيος τύπος (ὁ τροῦλλος δηλ. στηρίζεται εἰς 4 κίονας εὐρισκομένους εἰς τὸ κέντρον τοῦ κυρίως ναοῦ). Ὁ τροῦλλος διακοσμεῖται ἐξω-

Ἡ Νέα Μονὴ Φιλοσόφου

τερικῶς με ὀδοντωτὰς ταινίας. Θανμασία ὁμως εἶναι ἡ ἀγιογραφικὴ διακόσμησης τοῦ ἐσωτερικοῦ τοῦ ναοῦ, τοῦ ὁποῖον αἱ τοιχογραφίαι εἶναι ἐξαιρετικῆς τέχνης. Χορηγὸς τῆς ἀγιογραφίης ἦτο ὁ ἐκ Στεμνίτης Γορτυνίας πασις Μαυροειδὴς Φαρμάκης, ὁ ὁποῖος μάλιστα εἰκονίζεται ὀλόσωμος παρὰ τὴν δυτικὴν θύραν τοῦ κυρίως ναοῦ φέρων ἐπενδύτην φαῖον, σαρίκιον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ κομβολόγιον εἰς τὰς χεῖρας. Οὗτος κατήγετο ἐκ χριστιανῶν γονέων, εἰς ἡλικίαν δὲ 12 ἐτῶν ἠρπάγη ὑπὸ τῶν Τούρκων, κ' ἐξισλαμίσθη. Ἀγνωστον πῶς, κατῴρθωσε νὰ φθάσῃ εἰς τὸν βαθμὸν τοῦ πασᾶ καὶ νὰ πλουτίσῃ. Κατόπιν, πιθανῶς ἐπὶ ἐνετοκρατίας, ἐπανῆλθεν εἰς τὸν χριστιανισμὸν καὶ διὰ νὰ ἐξαγνισθῇ ἔκαμε μεγάλας δωρεάς εἰς ναοὺς καὶ μονὰς.

Ἡ εἰκονογράφησης τοῦ νέου ναοῦ εἶναι θανμασία καὶ ἐκπληκτικὴ. Ὁ πλοῦτος τῶν θεμάτων, τὸ κάλλος καὶ ἡ πνευματικότης τῶν μορφῶν, τὰ ζωηρὰ χρώματα προκαλοῦν ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν. Ἰδιαίτερος θανμασιον εἶναι τὸ ἐξολόγλυπτον τέμπλον μετὰ τὴν λεπτὴν ἐπεξεργασίαν καὶ τὴν κομψότητά του.

Ἀπέναντι τοῦ ναοῦ ἐκτίσθη πύργος (ξενὼν) διὰ τὰς ἀνάγκας τῶν διδασκάλων καὶ μαθητῶν. Ἐνδιάμεσως ὑπάρχει ἀλλή, ἡ ὁποία λέγεται ὅτι ἦτο γεμάτη ἀπὸ δέντρα καὶ κλήματα, κάτωθεν δὲ τούτων ἀνε-

παύοντο οἱ μαθηταὶ καὶ ἐδίδασκοντο κατὰ τὸ θέρος. Ἐδῶ λοιπὸν μετεφέρθη ἡ Σχολὴ τῆς παλαιᾶς μονῆς μετὰ τὸ 1691. Ἐδῶ ἡ Σχολὴ ἐξηκολούθησε λειτουργοῦσα μέχρι τὸ 1764, ὅποτε παρεχώρησε τὴν θέσιν της εἰς τὴν νεωστὶ ἰδρυθεῖσαν Σχολὴν Δημητσάνης, ἡ ὁποία ὑπῆρξε πνευματικὸν της τέκνον καὶ συνεχιστὴς τῆς λαμπρᾶς αὐτῆς παραδόσεως.

Ἡ Σχολὴ ἰδρύθη τὸ 1764, ὑπὸ δύο μοναχῶν ἐκ Δημητσάνης, τῶν Γερασίμου Γούνα καὶ Ἀγαπίου Λεονάρδου. Εἶναι τώρα ἡ ἐποχὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν πολλαπλασιάζονται τὰ σχολεῖα τοῦ ὑποδοιλοῦ Ἑλληνισμοῦ. Οἱ δύο οὗτοι μοναχοὶ, παρακινήθεντες ἀπὸ τὸν διδάσκαλόν των εἰς τὴν Σμύρνην Ἱερόθεον, ἰδρυσαν παρομοίαν Σχολὴν εἰς τὴν πατρίδα των, ὅπου προθύμως τοὺς ἐβοήθησαν οἱ συμπολίται των. Τὴν Σχολὴν ταύτην ὠνόμασαν «Ἑλληνομουσεῖον» καὶ τὴν ἐφωδίασαν μετὰ πατριαρχικὸν σιγίλλιον, διὰ νὰ μὴν ἐπεμβαίνουν εἰς αὐτὴν οἱ τοπικοὶ ἐκκλησιαστικοὶ ἄρχοντες, καὶ μετὰ βιβλιοθήκην.

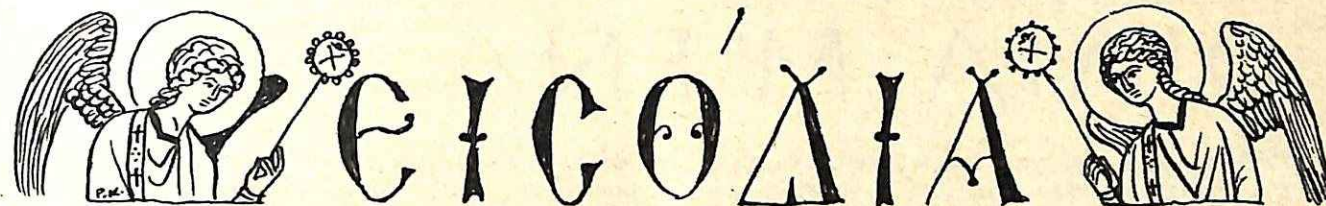
Οἱ ἰδρυταὶ ὑπῆρξαν καὶ οἱ πρῶτοι διδάσκαλοι τῆς, ἀφιερωνθέντες εἰς τὸ ἔργον των μετὰ ἱεραποστολικὸν ζῆλον καὶ χωρὶς ἀμοιβῆς. Ἰδὼν τι γράφει ὁ πρεσβύτερος τούτων «ἐπαγγελάμεθα ἀλλήλοις, ἵνα δωρεὰν εἰς τὸ διηγεκῆς τὰ ἐν αὐτῇ μαθήματα ἀναπτύσσωνται τόσον εἰς τοὺς ἰθαγενεῖς, ὅσον καὶ πρὸς τοὺς ἀλλαχόθεν προσερχομένους τῇ σχολῇ χάριν μαθήσεως...».

Ἡ Σχολὴ ἐστεγάσθη εἰς οἶκημα παρὰ τὸν κεντρικὸν ναὸν τῆς κωμοπόλεως, ἐπλουτίσθη δὲ μετὰ πλούσια κληροδοτήματα ἀπὸ τοὺς ξενιτευμένους Δημητσανίτας. Οἱ ἄποροι μαθηταὶ δὲν ἐπλήρωναν τίποτε, οἱ ἄλλοι ἐλάχιστα. Ἀργότερα, τὸ 1781, τὴν διεύθυνσιν τῆς Σχολῆς ἀνέλαβεν ἄλλος μοναχὸς ἐκ Δημητσάνης, ὁ Ἀγάπιος Ἀντωνόπουλος ἢ Παπαδόπουλος.

Τὸ 1816 ἡ Μονὴ Φιλοσόφου ἠνώθη μετὰ τὴν Σχολὴν Δημητσάνης, διὰ νὰ ἐνισχυθῇ οικονομικῶς ἀπὸ τὰ εἰσοδήματα τῆς μονῆς ἢ Σχολῆς. Τοῦτο ἐπέτυχε διὰ πατρ. γράμματος ὁ τότε Μητροπολίτης Π. Π. Γερμανὸς ἀπὸ τὸν συμπολίτην του Πατριάρχην Κ)λεως Γρηγόριον Ε', ὁ ὁποῖος παντοειδῶς ὑπεστήριξε τὴν Σχολὴν, ὅπου ἔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα. Ἐν τῷ μεταξὺ ἡ Μονὴ Φιλοσόφου ἤρχισε νὰ παρακμάζῃ ἐλλείψει μοναχῶν μετὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν ἔχουν μείνει 2-3 περίπου. Διὰ τοῦτο τὸ 1834 ἐκλείσθη, ἡ δὲ περιουσία της ἐξεπονήθη ὑπὲρ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ταμείου.

Αὕτη εἶναι ἐν συνόψει ἡ ἱστορία τῆς εὐκλεοῦς Μονῆς Φιλοσόφου, ἡ ὁποία ὡς τηλαυγὴς φάρος ἐφώτισε τὸ ἔθνος κατὰ τὴν περίοδον τῆς δουλείας. Μεταξὺ τῶν μαθητῶν αὐτῆς περιλαμβάνονται Ἱεράρχαι διαπρέξαντες διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν ἐθνικὴν των δρασιν, διδάσκαλοι ἐργασθέντες μετὰ ζῆλον διὰ τὴν διάδοσιν τῆς Παιδείας, ἀκόμη δὲ καὶ ἀγωνισταὶ καὶ ἐθνομάρτυρες.

Σήμερον ἡ Μονὴ, ἰσταμένη σιωπηλῇ εἰς τὸν δ-περήφανον βράχον της, ἀναπολεῖ τὴν παλαιάν της δόξαν καὶ εἰς πείσμα τοῦ χρόνου διατηρεῖ τὴν αἶγλην καὶ τοὺς παλαιούς θρόλους της. Μεγάλῃ εἶναι ἡ ὀφειλὴ καὶ τὸ χρέος τῶν νεωτέρων Ἑλλήνων πρὸς τὰ ἱερὰ αὐτὰ ἰδρύματα, τὰ ὁποῖα διεφύλαξαν κατὰ τοὺς χρόνους τῆς δουλείας τὰ ἱερὰ καὶ τὰ δσια τοῦ ἔθνους.

Τῇ ΓΕΝΝΗΣΗ τῆς Θεοτόκου Μαρίας σημάδεψαν γεγονότα θαυμαστά. Γιατὶ ἡ μικρὴ παιδοῦλα τῆς Ναζαρέτ ἦρθε στὸν κόσμον σὲ μιὰν ὥρα πού ὅλα νόμιζε κανεὶς πὼς εἶχαν τελειώσει.

Ἡ Μαρίαμ, ἀνάτειλε στὸν οὐρανὸ ἐνὸς φτωχικοῦ σπιτιοῦ σὰν ἀστέρι παρηγορίας. Πρὶν ἀπὸ τὴ γέννησή της, τὸ μικρὸ τοῦτο σπιτάκι ἦτανε σκυθρωπὸ καὶ συννεφιασμένο. Πὼς μπορούσε νὰ φαντασθῇ κανεὶς εὐτυχισμένη μιὰν οἰκογένεια πού δὲν εἶχε παιδιὰ; Ἡ ζωὴ τῶν ἀτεκνῶν γονιῶν, ἦταν πικρὴ. Περνοῦσαν τὰ χρόνια τοὺς πνιγμένα μέσα στὴ μοναξιά καὶ μετὰ μάτια δακρυσιμένα σήτταναν κατὰ τὸν οὐρανὸ σὰν νὰ ζητοῦσαν ἀπὸ κεῖ τὴ στερνὴ βοήθεια.

Ἀλήθεια! Πόσο ἀλλιώτικο θὰ ἦταν τὸ σπιτάκι τους, ἀνὰ μέσα σ' αὐτοὺς τοὺς τοίχους τοὺς ἀδειους καὶ τοὺς σκυθρωποὺς ἀντηχοῦσαν ἕνα γέλιο ἀνθρώπινο! Ἐνα γλυκὸ παιδικό, γέλιο...

Ὅμως μιὰ μοῖρα κακὴ φαίνεται πὼς εἶχε σημάδεψῃ τὴ ζωὴ τους καὶ τὰ χρόνια κυλοῦσαν χωρὶς νὰ φαίνεται αὐτὸ πού οἱ καρδιὲς τους λαχταροῦσαν.

Ἐπειτα, δὲν ἦταν μονάχα τὸ ζήτημα τῆς μοναξιάς τους πού τοὺς τυραννοῦσε, δὲν ἦταν μονάχα ὁ καμὸς τους πού δὲν ἔκαναν παιδιὰ. Ἦταν κι ἡ μεγάλη τους ντροπὴ. Στους Ἰσραηλίτες τὸ θεωροῦσαν ντροπὴ μεγάλη νὰ μὴν ἔχῃ ἕνα ἀντρώγυνο παιδιὰ. Ὁ κόσμος πίστευε ὅτι αὐτοὶ οἱ γονεῖς πού ἔμεναν ἀτεκνοὶ, δὲν ἦσαν ἀξιοὶ γι' αὐτὴ τὴ χάρι. Ὅτι εἶχαν ἁμαρτίες κι ὁ Θεὸς τοὺς τιμωροῦσε.

— Κύριε! Ψιθύριζεν ἡ μητέρα — Κύριε, σὲ ἱκετεύω ρίξε ἕνα βλέμμα σπλαχνικὸ σὲ μένα, τὴν ταπεινὴ σου δούλη, καὶ χάρισέ μου ἕνα παιδί.

Ὁ καιρὸς περνοῦσε. Ὁ Ἰωακείμ καὶ ἡ Ἄννα εἶχαν πιά γεράσει. Ὁ κόσμος ἄρχισε νὰ τοὺς συμπονᾷ. Τοὺς ἔβλεπε νὰ προσεύχωνται κι ἔλεγε:

— Οἱ κακόμοιροι, ἀκόμα ἐλπίζουν! Ὅσο ἔκείνοι δὲν ἔπαυαν οὔτε στιγμὴ νὰ παρακαλοῦν.

Ποῖος ξέρει, ἴσως ὁ Θεὸς νὰ τοὺς λυπόταν ἐπὶ τέλους καὶ νὰ τοὺς ἀκούγε. Καὶ θυμόντανε μετὰ καίτοι ἀδιόρατη ἐλπίδα τὴν περίπτωση τοῦ Ἀβραάμ καὶ τῆς Σάρρας. Ποῖος ξέρει...

Ὅπου ἕνα βράδυ, καθὼς προσεύχονταν ψιθυριστὰ ἀκούστηκε ἀχνὰ καὶ μακρισμένα στὴν ἀρχή, πὺ δυνάτὸ καὶ πὺ κοντὰ ἀργότερα, μιὰ μελωδία πρωτάκουστη, μιὰ μουσικὴ γλυκιὰ. Μπήκε ἡ μελωδία αὐτὴ στὸ φτωχικὸ τους στίτι, τοὺς ἀγκάλιασε χωρὶς νὰ ταράξῃ τὴν προσευχή τους καὶ πλημύρισε τοὺς τοίχους, τὰ ταπεινὰ ἐπιπλά, καὶ μπήκε μέσα στὴν καρδιά τους. Τότε οἱ ψυχὲς τους ἀνοίξαν κι ἀκούσανε μιὰ φωνὴ τρυφερὴ καὶ βαθεῖα, τὴ φωνὴ τοῦ Θεοῦ νὰ τοὺς ἀναγγέλλῃ:

— Εἰσασετε δυὸ δούλοι μου πιστοί, δυὸ ἀνθρώποι μου εὐλογημένοι. Γι' αὐτὸ κι ἐγὼ ἀνταμοιβόντας τὴν πίστη σας καὶ τὴν ὑπομονή σας θὰ σᾶς χαρίσω ἕνα παιδί, ἕνα ἀγιασμένο κορίτσι πού θὰ φέρῃ στοὺς ἀνθρώπους τὸ Λυτρωτή.

Ὑστερα ἡ φωνὴ σῶπασε, ὕστερα ἡ μουσικὴ ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιο κι ἔμεινε μονάχα ὁ ἀπόηχός της στὶς ψυχές.

Τώρα γονατισμένοι κι οἱ δυὸ, χύνουν δάκρυα χαρᾶς, ἡσυχοὶ κι εὐτυχισμένοι μέσα στὸ λίγο φῶς τοῦ λυχναρίου. Τὸ μεγάλο μήνυμα ἦταν φερμένο.

Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα, ἔσβησε κι ἐξαφανίστηκεν ὁ «δυνειδισμὸς» τῆς ἀτεκνίας τῆς Ἄννας καὶ τοῦ Ἰωακείμ. Ἡ γριούλα ἡ εὐσεβὴς, εἶχε τώρα πιά στὰ

Ἄγγελος Κυρίου ἔτρεφε τὴν περσύνον...

Σχῆμα ΡΑΛΛΗ ΚΟΥΪΔΗ

σπλάχνα της ὅτι χρόνια καρτεροῦσαν. Σ' ἐννέα μῆνες τὸ ἀδειο ἀπὸ χαρὰ σπιτάκι τοῦ Ἰωακείμ γέμισε μετὰ δειρά.

Μὲ τρεμάμενα χέρια πῆραν στὴν ἀγκαλιά τους οἱ δυὸ γέροντες τὸ παιδί, τὸ παιδί τους, καὶ δὲν πίστευαν γιὰ τὴν εὐτυχία τους. Δὲν ἔλειψαν οὔτε στιγμὴ ἀπὸ τὸ μικρὸ του κρεβάτκι. Τώρα πιά συγκέντρωναν σ' αὐτὸ ὅλη τους τὴ στοργὴ καὶ τὴν ἀφωσίωση.

Τὸ βλεπὰν μετὰ μετὰ τὴν ἡμέρα νὰ μεγαλώνῃ κι ἡ καρδιά τους σπαρταροῦσε σὰν τὴν φτερούγα ἐνὸς πουλιοῦ. Ἦταν ἕνα πεντάμορφο κοριτσάκι τριῶν χρόνων. Μιλοῦσε, ἔτρεχε, περπατοῦσε καὶ νόμιζε κανεὶς πὼς μιὰ δύναμη ἀόρατη ἐρρῳθμίζε τὴς κινήσεις του. Στοιλίδι ἀληθι-

νὸ τοῦ σπιτιοῦ ἡ μικρὴ Μαρίαμ — αὐτὸ ἦταν τὸ ὄνομα πού της ἔδωσαν — γινότανε καθημερινὰ ἡ ἀφορμὴ, νὰ μακαρίζῃ ὁ κόσμος τοὺς γονεῖς της.

— Τὶ ἔσοχο παιδί, ἔλεγαν. Εὐτυχισμένοι οἱ γονεῖς πού τὸ ἔχουν...

...Ἦταν πάλι δειλινὸ, ὥρα πού οἱ σκιὲς τῆς νύχτας ἔρχονται σιγά-σιγά ν' ἀγκαλιάσουνε τὴ γῆ. Οἱ δυὸ γονεῖς μαζί μετὰ τὸ μικρὸ τους κοριτσάκι, εἶχαν γονατίσει νὰ προσευχηθοῦν. Ὁ Ἰωακείμ, ἡ Ἄννα καὶ ἡ Μαρίαμ. Καὶ ξαφνικά, ἔγινεν ὅπως ἄλλοτε. Τὴν ὥρα τῆς προσευχῆς, βράδυ ὥρα, ὅταν ὁ ψιθύρος τῶν στοχασμῶν τους ἀγκάλιαζε τὸ μισοσκόταδο τοῦ φτωχικοῦ σπιτιοῦ, ἀκούστηκε ξανά, ἀχνὰ καὶ μακρισμένα στὴν ἀρχή, πὺ κοντὰ ἀργότερα, μιὰ μελωδία πρωτάκουστη, γλυκιὰ. Τότε καὶ πάλι, σὰν καὶ τότε, ἀνοίχτηκαν οἱ ψυχὲς τους κι ἀκούσανε τὴν ἴδια ἐκείνη τρυφερὴ καὶ γλυκιὰ φωνὴ τοῦ Θεοῦ, σὰν αὐτὰ τοῦ πρωῒνου, νὰ τοὺς λή:

— Εὐλογημένοι γονεῖς τοῦ τρισευλογημένου παιδιοῦ, πρέπει τὴν Μαρίαμ, νὰ τὴν φέρετε στὸν Οἶκόν μου...

Ὑστερα ἡ φωνὴ σῶπασε, ὕστερα ἡ μουσικὴ ἔφυγε ἀπὸ τὸ δωμάτιο κι ἔμεινε μόνον ὁ ἀπόηχός της πάλι στὶς ψυχές τους.

— Θὰ γίνῃ τὸ θέλημά Σου Κύριε! Θὰ φέρομε τὸ μονακριβὸ παιδί μας στὸν Ναὸ Σου...

Ἡ ἐκκλησία μας στὴν Ὑμνολογία της ἔχει ἀφιερώσει θεμὰσιους ὕμνους γιὰ νὰ τονίσῃ τὴν ἱερὴ χαρὰ τῆς Εἰσόδου τῆς μικρῆς Παρθένου στὸ Ναὸ τοῦ Θεοῦ. Μιὰ μακριὰ σειρά κοριτσιῶν λευκοντυμένων πού κρατοῦν λαμπάδες, συνοδεύει τὴν Μαρία γιὰ νὰ τὴν πᾶσιν στὸ Ναὸ τοῦ Σολομῶντος. Τὰ παιδικὰ χεῖλη ψέλνουν ὕμνους ἱεροῦς. Κι ἀνάμεσα σ' αὐτὸ τὸ πλῆθος τῶν παιδιῶν, ἀστράφει μετὰ φῶς ἀπόκοσμο φωτισμένη ἡ μορφή τῆς παιδοῦλας, πού νὰ διαλεγμένη ἀπὸ τὸ Θεὸ νὰ παίξῃ ἕναν τεράστιο ρόλο στὴ Σωτηρία τῆς Ἀνθρωπότητος. Οἱ ὥρες εἶναι συγκινητικές. Οἱ γονεῖς δακρυσιμένοι μὰ περήφανοι κι εὐτυχισμένοι σφίγγουν στὴν ἀγκαλιά τὸ παιδί τους καὶ τ' ἀποχαιρετοῦν.

Ὅταν ἡ Μαρίαμ περνᾷ τὸ κατώφλι τοῦ Ναοῦ μιὰ τεράστια τριανταφυλλένια φλόγα τὴν ἀγκάλιαζε. Κι ἀκούγονται ὕμνωδες ἀγγελικές: «Ἀγγελοὶ τὴν εἰσοδὸν τῆς Παρθένου, ὀρώντες ἐξεπλήτουντο. Πὼς ἡ Παρθένος εἰσῆλθεν, εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἀγίων...».

Ἡ Μαρίαμ, βρίσκειται τώρα πιά στὸν Οἶκόν τοῦ Θεοῦ. Θὰ μείνῃ ἐκεῖ ἀπὸ τὰ τρία ὡς τὰ δώδεκά της χρόνια. Κοντὰ στὴν παρουσία τοῦ Κυρίου, πλάι στοὺς σοφοὺς τοῦ Ἱερατείου, κοντὰ στὴν κιβωτὸ τῆς Διαθήκης. Εὐλογημένες ὥρες, πού τοῦ Ναοῦ τὰ ἀδύνατα δεχότανε τὴν πᾶναγῃ μικρὴ παιδοῦλα!

ΦΙΛΙΑ Μ' ΕΝΑ ΓΑΤΟ

ΟΤΑΝ ο μικρός μας γιός έφερε κρυφά στο σπίτι την πρώτη μας γάτα, ή γυναίκα μου κι εγώ, που είμαστε θερμοί υποστηρικτές των σκύλων, δε βρήκαμε τί άλλο να κάνουμε παρά να δώσουμε διέξοδο στους φόβους μας ονομάζοντας το γάτο Μάκ, από κάποιο στίχο του Έλιοτ. Στο Μάκ άρεσε το σαλόνι μας περισσότερο από την πίσω πόρτα απ' όπου είχε έρθει· έτσι αποφάσισε να το θεωρήσει ιδιοκτησία του. Εκείνη την εποχή ήταν ένα σκονισμένο γκριζό γατάκι, όχι μεγαλύτερο από μία μπάλα του τένις. Βρήκε αντιμέτωπους στις φιλοδοξίες του τον κυνηγετικό μας σκύλο Τζό, που θα πρέπει να του φαινόταν μεγάλος σαν ατμομηχανή και το λιγότερο δυο ανθρώπους, που ύψωνονταν από επάνω του σαν βουνά. Παρ' όλα αυτά ο Μάκ, σαν γάτος που ήτανε, ήξερε πως να μās μεταχειρισθῇ.

Σε δυο ώρες μās είχε γοητεύσει με το περίεργο παιχνίδι του. Υποκρινόταν ότι έπαιρνε το σκύλο για μητέρα του και αυτή ή διπροσωπία τόσο συγκίνησε τον καημένο τόν Τζό, ώστε άφησε το μικρό γατάκι να κοιμάται στην άγκαλιά του κι ακόμα να σκαρφαλώνει μέχρι το στόμα του και να μπαινοβγαίνει. Όταν ο Τζό κατάλαβε ότι προστάτευε ένα Βρούτο ήταν πια πολύ αργά: Μια μέρα που ο Τζό έχωσε την περιέργη, τρεμουλιαστή μύτη του — φςς, πλάφ — ο Μάκ του την έφερε για τα καλά. Από τότε ο Μάκ δε χάρισε ποτέ στο Τζό, το φίλο και προστάτη της της παιδικής του ηλικίας, ούτε ένα εδγενικό βλέμμα.

Σε ένα χρόνο ο Μάκ έγινε ο ωραιότερος και ο ικανότερος γάτος, με αφάνταστα δολοφονικές διαθέσεις. Είχε το υπεροπτικό ύφος ενός ιππότη περιπαιχτών. Το θαυμάσιο τρίχωμά του ταίριαζε στην προσωπικότητα ενός δανδή — γιλέκο και γάντια από το πιό χιονάτο άσπρο και γκριζόμαυρος οργωτός μανδύας.

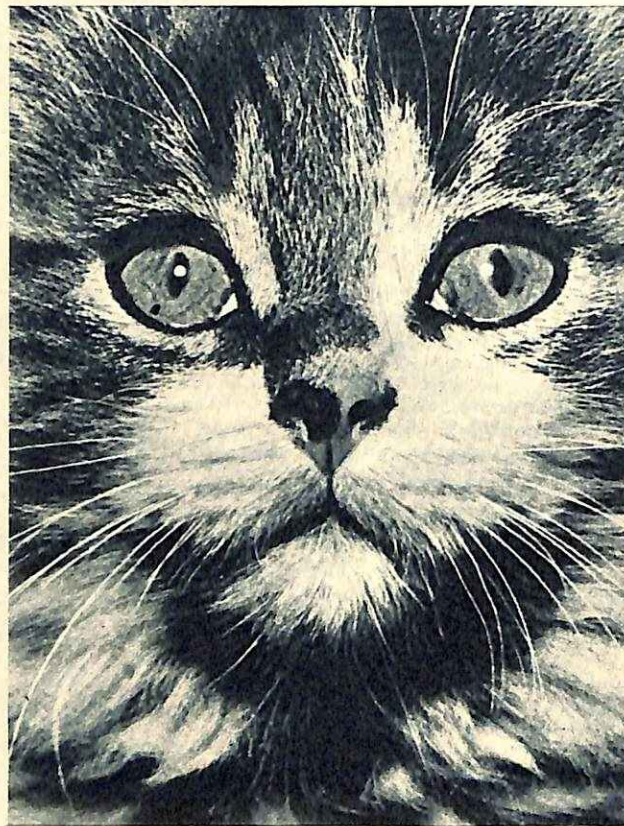
Μαζί με την καινούργια του μεγαλοπρέπεια απέκτησε και μια περιφρόνηση για τους ανθρώπινους «κυρίους» του. Τώρα αρνιόταν να τον χαϊδεύουμε χωρίς τη συγκατάθεσή του. Άλλες φορές σηκώνονταν σαν ένας αυτοκράτορας που ή πορφύρα του λερώθηκε από τα βρώμικα χέρια των χωρικών.

«Έν τάξει, θα δοῦμε ποιός είναι το αφεντικό εδώ μέσα», απείλησα. Μά δεν άργησε να φανῇ ποιός ήταν πραγματικά: Ήταν ο Μάκ! Το ανακάλυψα αυτό μια παγερή νύχτα όταν ο Μάκ έχοντας κάνει τον περίπατό του θέλησε να γυρίσει στο σπίτι. «Α, χά», είπα όταν άκουσα το μιάον στην πόρτα. «Τώρα θα σε κάνω να πῆς άμήν! Θα σ' αφήσω να παγώσης ώσπου να μās έκτιμῆσης περισσότερο». Οποιοδήποτε καλό σκυλί θα κλαψούριζε και θα παρακαλούσε έξω από την πόρτα δλη την νύχτα. Ο Μάκ έφυγε προτιμώντας προφανώς να κοιμηθῇ στο γκαράζ, παρά να μειώσει τον έγωισμό του.

Από τότε κλείσαμε σιωπηλά μια τίμια, μονόπλευρη συμφωνία με το γάτο μας: Εκείνος κάνει ό,τι ακριβώς θέλει να κάνει και εμείς ό,τι ακριβώς θέλει εκείνος να

κάνουμε. Αυτή είναι περίπου ή ίδια συμφωνία μ' εκείνη που είχαν οι άνθρωποι και οι γάτες από το 3.000 π.Χ., όταν πρώτοι οι Αιγύπτιοι έκαναν κατοικίδια ζῶα μερικές άγριόγατες. Ο Μάκ μās έδωσε να καταλάβουμε ότι μια γάτα δεν κάνει τίποτα που να μην είναι για δική της ικανοποίηση. Δέν είναι όπως το σκυλί, «ο καλύτερος φίλος του ανθρώπου», ή ό,τιδήποτε άλλο δουλοπρεπές τετράποδο. Είναι ο καλύτερος φίλος του έαυτού της.

Αυτή ή έγωϊστική διαγωγή ήταν ένα χτύπημα για μένα που ήμουν συννηθισμένος στην απόλυτη άφροσύνη των σκυλιών. Προσπάθησα να βρω κάποια ά-

δυναμία στο Μάκ, κάποιο ψεγάδι που θα έκανε το τερατώδες έγώ του να ξεφουσκώσει. Τα σκυλιά δεν κάνουν περισσότερα παιχνίδια; Δέν είναι, καθώς λένε, έξυπνότερα από τις γάτες; Ο Κάρολ Βαν Βέντεν στο βιβλίο του «Η Τίγρις στο σπίτι» αποδεικνύει την εντύπωση αυτή άπατηλή. «Οι περισσότεροι συγγραφείς, υπενθυμίζει, κρίνουν την εδφνία ενός ζῶου από την ευαισθησία του στην πειθαρχία και τη συγκριτική του ικανότητα στο να γίνη πρόθυμος σκλάβος του ανθρώπου. Η γάτα είναι υπερβολικά έξυπνη για να δελεασθῇ και να υποκύψει. Υποχρεώνει τους φίλους της ανθρώπους να τη δεχθούν με τους δικούς της όρους.»

Δέν είναι λοιπόν πως δεν μπορεί να κάνει παι-

χνίδια ο Μάκ, αλλά απλώς ότι δε θέλει, τοδλάχιστον όχι για μια τόσο φτωχική άμοιβή, όπως είναι ένα χάδι στο κεφάλι του. Οι γάτες των τσίρκων και των επιθεωρήσεων κάνουν έξυπνότερες παραστάσεις για μεγάλες ποσότητες κρέατος και ψαριού.

Αν έπρεπε τελικά να έχω το θάρρος ν' αντιμετώπισω την αλήθεια, θα έβγαζα το συμπέρασμα πως σε οποιαδήποτε σύγκριση με μία γάτα του δρόμου, ο σκύλος μας Τζό είναι ο μεγαλύτερος βλάκας, καθώς και κάθε άλλο σκυλί. Ο Μάκ πλένεται μόνος του και είναι εξαιρετικά καθαρός (κι έτσι οι ποντικοί δεν μπορούν να αντιληφθούν τη παρουσία του). Ο Τζό δε θα μπορούσε να ζήσει αν του κάνανε οι άλλοι το μπάνιο του. Ο Μάκ σκάβει τη λακουβίτσα του και διακριτικά θάβει ό,τι δυσάρεστο, ακόμη και όρισμένα γεύματα που δεν του άρεσουν. Ο Τζό δεν έχει καμία τέτοια λεπτότητα.

Τα σκυλιά υποφέρουν και από ένα φοβερό έλάττωμα άγνωστο στις γάτες — έχουν συνειδηση. Όταν αφηνιδιάσης το Τζό να κλέβει μια πετσέτα ή να βουτάει κανένα φαγώσιμο από το τραπέζι, μαζεύει την ουρά του με ένοχο ύφος και περιμένει την τιμωρία του. Μετά, τις σπάνιες νύχτες που τολμάει να τριγυρίσει στην πόλη ακολουθώντας τις ροπές του, έρχεται σούρνοντας σπίτι και με το νεροπιασμένο βλέμμα ενός προέδρου αντιαλκοολικού σωματείου που τον έπιασαν να πίνει.

Ο Μάκ, αντίθετα, είναι εδχάριστα απαλλαγμένος από κάθε είδους σύμπλεγμα ένοχής. Έρχεται και φεύγει όποτε και για όπου του άρεσει. Είναι φανερό ότι θεωρεί τους άναριθμητους καυγάδες του στην πίσω αλλη άναφαίρετο δικαίωμα και καθήκον του. Όταν στο τέλος έρχεται στο σπίτι, μās κοιτάει με μια διαβολική και εδντυχισμένη περιφρόνηση σά να ρωτά: «Και σεις πως περάσατε την βραδιά σας, πληκτικοί άνθρωποι;».

Ο γάτος σαν πατριότις που είναι περιφρονεί την εργασία. Είναι βέβαια ένας κυνηγός ποντικιών. Άλλά το κυνήγι δεν είναι κόπος για τις γάτες. Κυνηγούν για σπόρ. Κάθε γάτα όμως μπορεί να κυνηγήσει στα δάση, αν είναι ανάγκη.

Τα προσόντα τους δεν σταματοῦν εδώ. Από ύψη που θα κομμάτιαζαν έναν άνθρωπο, μια γάτα πηδάει και προσγειώνεται έλαφρά με τα πόδια της. Οι γάτες μπορούν να ακούσουν ήχους ύφους 30.000 κύκλων, πολύ περισσότερο δηλαδή απ' όσο πιάνει το άφτι του ανθρώπου. Μπορούν να βλέπουν και με το πιό αδύνατο φως. Στο πυκνό σκοτάδι βρίσκουν το δρόμο με τα μουστάκια τους που είναι σαν εδ-αίσθητες κεραίες.

Τι κερδίζω λοιπόν με το να είμαι φίλος των γάτων; Την εδχαρίστηση να διασκεδάζω μ' έναν από τους άριστοκράτες της φύσεως και να παρακολουθῶ έναν πραγματικό καλλιτέχνη εν δράσει. Ο Μάκ φέρνει στο έξοχικό μας σπίτι και την αλλη μας ένα άγγιγμα από τη χάρη και την όμορφιά της ζούγκλας. Το να τον βλέπεις κανείς να είναι ξαπλωμένος ή να σηκώνεται, είναι σαν να παρακολουθῇ ένα μπαλέτο που και ο πιό λυγερός χορευτής δε μπορεί να μιμηθῇ. Με τα έκπληκτα μάτια του και τα ανυπόμονα νύχια του έξετάζει τα πάντα. Έχει μια έπιστημονική περιέργεια,

μια δίψα για μάθηση που μόνο οι μαθητές των σχολείων της Ρωσίας έχουν, καθώς μās λένε.

Είναι άφθαστος στις επιδείξεις του. Ποτέ δεν κουραζόμαστε να παρακολουθῶμε την πρωινή του εμφάνιση. Γρατίζουνάει την πόρτα όσο ακριβώς χρειάζεται και μετά μπαίνει με μια μεταξένια σαν πάνθηρα ελαστικότητα, με την ουρά του σηκωμένη ψηλά σαν λάβαρο, με τα μαλακά, ανάλαφρα βήματά του, με τα χαμογελαστά ματάκια του. Αυτό σημαίνει ότι είναι έτοιμος για το πρωινό του και όλα τα άλλα εδ-χάριστα που επιφυλάσσει ή καινούργια μέρα. Στο τζάκι ή στον καναπέ ξεκουράζεται με μια πληρότητα άγνωστη στους νευρωτικούς ανθρώπους.

Αυτές τις παραστάσεις ο Μάκ τις δίνει μόνον όταν θέλει εκείνος. Τις άλλες ώρες κυνηγάει τα ιδιαίτερα και θαυμάσια εκείνα πράγματα που έχουν σπονδυόσητα για ένα γάτο. Να μυρίσει κάποιο κρυφό λουλούδι, να παξῇ μ' ένα φύλλο που το στριφογυρνάει ο άνεμος, να απολαύσει τον ήλιο στο πεζούλι ενός παραθύρου, να συμπλακῇ μέχρι θανάτου με κάποιον αντίπαλο στη σκοτεινή νύχτα. Φεύγει μόνος του για να δῇ πράγματα που εμείς δε βλέπουμε, να ακούσει πράγματα που εμείς δεν ακούμε, να αισθανθῇ κάτι που εμείς δεν αισθανόμαστε. Να ζήσει τη ζωή, κάθε πολύτιμο λεπτό της ζωής, με τη χαρά, τη χάρη και την αξιοπρέπεια που μόνον ένας γάτος μπορεί να έχη.

(Μετάφρ. από τ' άγγλικά) ΚΩΤΙΑ ΡΟΔΙΑΔΟΥ

ΣΗΜ.— Στα «Ζωντανά πλάσματα και το κρύο» του προηγούμενου τεύχους όπου αναφέρονται βαθμοί θερμομέτρου είναι φανερό και ότι Κελσίου. Έπειδή όμως στην Ελλάδα χρησιμοποιούνται θερμομέτρα Κελσίου πρέπει να διευκρινίσουμε τη διαφορά: Κελσίου C — 20ο αντιστοιχούν εις 0 Φαρενάιτ F., C 0ο αντιστοιχούν εις 32 F., C 20ο αντιστοιχούν εις 68 F., C 40ο αντιστοιχούν εις 105 F. κ. ο. κ. (Βαθμοί κατά προσέγγιση).

Γνωμικά και σκέψεις του Χολοκατρίωνη

- «Ποτέ μην αφήνετε το ραβδί από τα χέρια σας, γιατί θα σας φάνε τα σκυλιά».
- «Το άν, εσπάρθη πολλές φορές, αλλά ποτέ δεν ε-φύτρωσε».
- «Οι Έλληνες είναι τρελοί, μα έχουν φρόνιμο Θεό».
- «Όταν τον ρωτήσανε ποιός ξέρει περισσότερα, ο διάβολος ή ο άνθρωπος, είπε: «Ο άνθρωπος. Έπειδή, αν καλολογιάσης, ζῇ τόσο λίγα χρόνια, κι όμως ξέρει τόσα που ο διάβολος αν κι άπέθαντος δεν τα ξέρει».
- «Ομπρός είμαι γέροντας, όπισω νιούτσικος, βρέφος σαν το πουλί της Αθηνάς — σοβαρό, γέμικο όμπρός, όπισω ουρά μικρή, ασκόπουλον».
- «Όταν όστερα από την καταδίκη του τρέξαν στη φυλακή και του είπαν πως ο Βασιλιάς του χαρίζει τη ζωή και μονάχα τον αφήνει 20 χρόνια φυλακή, είπε: — «Θά τον γελάσω το Βασιλιά: δε θα ζήσω τό-σους ακόμα!».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΔΡΑΣΙΝ

Ε.Σ.Ν. 1ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν. Εἶδη βοήθειας δι' ἀπόρους.
Juniors of 1st Elem. School Athens, with parcels for indigents.

Ε.Σ.Ν. Η' Δημ. Σχολ. Χίου. Εἶδη βοήθειας δι' ἀπόρους.
Juniors of 8th Elem. School Chios with parcels for indigents.

Ε.Σ.Ν. Γυν. Θηλ. Ρεθύμνου. Ἐπίσκεψις εἰς Νοσοκομεῖον.
Juniors of the High School for Girls Rethymnon Crete. Visiting patients at Hospital.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Γερακαροῦς Θεσσαλονίκης. Μαθητικὸν Κουρεῖον.
Juniors of Elem. School Gerakari Salonica. At the school Hair dressing saloon.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Βασιλικού Φαρσάλων. Περιτοίσεις δένδρων.
Juniors of Elem. School Vasilikou Farsalon. Looking after the trees of the school garden.

Ε.Σ.Ν. 3ου Δημ. Σχολ. Βύρωνος. Εἶδη βοήθειας διὰ τὸ Γηροκομεῖον.
Juniors of the 3rd Elem. School Byron, Athens, with parcels for the Aged.

Ε.Σ.Ν. 52ου Δημ. Σχολ. Ἀθηνῶν. Δέματα δι' ἀπόρους.
Juniors of 52th Elem. School Athens with parcels for indigents.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἰάσμου Κομοτινῆς. Καθαριότητα ἀφροδευτηρίων.
Juniors of Elem. School Iasmou Komotinis. Cleaning Auxiliary Rooms.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κρήνης Αἰγίου. Δενδροφύτευσις.
Juniors of Elem. School Krinis Aegion working for the Reafforestation.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Παγουρίου Κομοτινῆς. Διάνοιξις θεμελίων πρὸς ἀνέγερσιν μαδροτοῦχοῦ τοῦ σχολείου.
Juniors of Elem. School Pagourion Komotinis laying foundation stones for their playground.

Ε.Σ.Ν. 4ου Δημ. Σχολ. Ἀμαλιάδος. Πρῶται βοήθειαι.
Juniors of 4th Elem. School Amalias rendering First Aid.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ν. Σινώπης Πρεβέζης. Πρῶται βοήθειαι.
Juniors of Elem. School N. Sinopis Preveza rendering First Aid.

ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Λάκκας Ἡγουμενίτσας. Συνεργάζονται μετ' συγχωριανούς των διὰ κοινοτικά ἔργα.
Juniors of Elem. School Lakka Hégoumenitsa helping in community works.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κλεινοῦ Καλαμπάκας. Περιτοίσεις σχολ. κήπου.
Juniors of Elem. School Kleinon Kalambaka, looking after their school garden.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Καλουερού Τριφυλλίας. Ἐπίσκεψις Ὀρφανοτροφείου.
Juniors of Elem. School Kalonerou Trifilias. Visiting Orphanage.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀγ. Λουκά Γιαννιτσῶν. Εἶδη βοήθειας δι' ἀπόρους.
Juniors of Elem. School Ag. Loukas Giannitsa, with gifts for indigents.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Ἀμπελακίου Ρεθύμνης. Μεταφέρουν καυσόξυλα.
Juniors of Elem. School Ampelakion Rethymnon, carrying fuel.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Κάμπου Ἀβίας Καλαμών. Δῶρα δι' Ἀσυλὸν Ἀνιάτων.
Juniors of Elem. School Kampos Avias Kalamata, with gifts to Chronic Disease Home.

Ε.Σ.Ν. Δημ. Σχολ. Βαλτῶν Κεφαλληνίας. Δῶρα εἰς τὸ Ὀρφανοτροφεῖον «Ο ΣΩΤΗΡ».
Juniors of Elem. School Valton Cephalonia, with gifts to «SOTIR» Orphanage.

Ε.Σ.Ν. Ἡ Δημ. Σχολ. Βερόας. Πρῶται Βοήθειαι.
Juniors of 8th Elem. School Veroia, rendering First Aid.

ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΔΙΑ ΤΟ ΒΡΑΒΕΙΟΝ «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ» ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΕΤΟΥΣ 1964-65

Η Έφορεία του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού Νεότητος προκηρύσσει διαγωνισμό μεταξύ των ομάδων Ε.Ε.Σ.Ν. κατά το σχολ. έτος 1964-65 δια το βραβείον «ΑΧΙΛΛΕΩΣ ΚΥΡΟΥ».

Επί τη δεκάτη τετάρτη επέτειώ του θανάτου του άειμνήστου Προέδρου του Ε.Ε.Σ.Ν., Αχιλλέως Κύρου ο κ. Κύρος Κύρου προσέφερεν, εις μνήμην αυτού, το ποσόν των 5.000 δρχ. ίνα άπονεμηθί ώς βραβείον Α' έκ 3.000 δρχ. και Β' έκ. 2000 δρχ. εις δύο ομάδας Έρυθροσταυριτών, αϊ όποιαί θα άναπτύξουν την καλύτεραν δράσιν κατά το σχολικόν έτος 1964-65.

Τά ποσά και των δύο βραβείων θα δοθούν εις σχολικά είδη ή γεωργικά έργα, της προτιμήσεως των βραβευθησομένων.

Αϊ ομάδες Ε.Ε.Σ.Ν. αϊ όποιαί επιθυμούν να μετάσχουν του διαγωνισμού, θα άποστείλουν, δια του Διευθυντού του Σχολείου, πρός τον Έπιθεωρητή των Σχολείων της περιφέρειας των έκθεσιν της δράσεώς των.

Ο κ. Έπιθεωρητής, μετά τον προσήκοντα έλεγγον, θα διαβιβάζη μέχρι τέλους Ιουλίου 1965 εις τά γραφεία του Ε.Ε.Σ.Ν. (όδός Λυκαβηττού 1), όσας κατά την κρίσιν του εύρίσκει άξιας βραβεύσεως.

Αφού συγκεντρωθούν όλοι αϊ προτάσεις των κ.κ. Έπιθεωρητών, τετραμελής Έπιτροπή, άποτελουμένη έκ δύο άντιπροσώπων του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού Νεότητος, δύο Γενικών Έπιθεωρητών, ενός της Μέσης και ενός της Δημοτικής των έν Αθήναις και Πειραιεί Έκπαιδευτικών περιφερειών, θα κρίνη εις ποιάς ομάδας θ' άπονεμηθούν τά άνωτέρω βραβεία, λαμβανομένων ύπ' όψιν των τομέων δραστηριότητος, των συνθηκών και των εις την διάθεσιν των διαγωνισθησομένων μέσων.

ΟΙ ΕΡΥΘΡΟΣΤΑΥΡΙΤΑΙ ΜΑΣ ΕΙΣ ΤΑΣ ΓΕΡΜΑΝΙΚΑΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΣΕΙΣ

Ο Διευθυντής των Διεθνών Κατασκηνώσεων του Γερμανικού Ε.Ε.Σ.Ν. εξέφρασε πρός τον Ε.Ε.Σ. την άπόλυτον ικανοποίησιν του δια την εμφάνισιν και διαγωγήν των Έρυθροσταυριτών μας πού μετέσχον της έφετεινής έν Edersee κατασκηνώσεως. Η διοίκησης του Ε.Ε.Σ. άπηύθυνεν εις την ήγέτιδα της ομάδος δα Μαριάνναν Γεωργούντζου την κάτωθι έστολήν:

Δεσποίνης Γεωργούντζου,
Ευχαρίστας γνωρίζωμεν ύμιν ότι παρά του Διευθυντού Διεθνών Κατασκηνώσεων του Γερμανικού Έρυθρού Σταυρού Νεότητος, Τμήμα Hessen έλάβομεν την από 12.9.1964 έπιστολήν, ής έσωκλείομεν αντίγραφο.

Η έπιστολή αυτή μας παρέχει την εύκαιρίαν να σας συγχαρώμεν δια την εξαίρετον εμφάνισιν και διαγωγήν της υπό την ήγέσιαν σας ομάδος Έρυθροσταυριτών Νεότητος του Ε.Ε.Σ. ήτις μετέσχε της έν Edersee Κατασκηνώσεως κατά το παρελθόν θέρος και να σας έκφράσωμεν τάς εύχαριστίας του Ε.Ε.Σ. δια την πάντοτε προθύμως παρεχομένην συμβολήν σας εις τό έργον του Ε.Ε.Σ. Νεότητος.

Μετά φιλικών χαιρετισμών
Ο Πρόεδρος
Κ. ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο Γεν. Γραμματέας
Ε. ΣΠΗΛΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΠΡΩΤΑΙ ΒΟΗΘΕΙΑΙ Ε.Ε.Σ.

Ο Σταθμός Πρώτων Βοηθειών του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού έξυπηρέτησεν, κατά τον λήξαντα μήνα Σεπτέμβριον 9.429 άσθενείς και τραυματίας, έκ των όποιων 908 έξυκριβώμεναι περιπτώσεις ήσφαλισμένων Ι.Κ.Α.

Οί έξυπηρετηθέντες κατά κατηγορίας έχουν ως εξής:

α) Τραύματα, κατάγματα κ.λ.π. 4.442,
β) Παθολογικά νοσήματα 2.971,
γ) Λοιπά περιπτώσεις (δηλητηριάσεις, έγκαύματα, μέθη κ.λ.π.) 2.016,

Χαρακτηριστικά περιπτώσεις.

Δηλητηριάσεις τροφικά, φαρμακευτικά κ.λ.π. 111, Δηλητηριάσεις δια μονοξειδίου του άνθρακος 2, Καρδιολογικά νοσήματα 308, Λοιμώδη 25, Έγκαύματα 129, Μέθη (Έορτή Κρασιού εις Δαφνί 214, Σταθμού 69) 283, Ηλεκτροπληξία 11. Παροχή δια του άσυρμάτου αλτθει σών οδηγίων εις ποτοπόρα πλοία δι' άθηνούντα μέλη πληρωμάτων των 14, Τό Κέντρον Αιμοδοσίας παρέσχε δωρεάν δι' άτόρους πάσχοντας φιάλας αίματος. 564.

ΔΡΑΣΕΙΣ ΟΜΑΔΩΝ Ε.Ε.Σ.Ν.

Αϊ ομάδες Ε.Ε.Σ.Ν. των κάτωθι Σχολείων άναπτύσσουν, ως έξάγεται έκ των ληφθεισών μέχρι τέλους του σχολ. έτους 1963-64 έκθέσεων δράσεως των υπευθύνων δια τον Ε.Ε.Σ.Ν. Έκπαιδευτικών και των Διευθυντών των Σχολείων ενεργήν δραστηριότητα και εις τους τρεις τομείς των επιδιώξεων του Ε.Ε.Σ.Ν.

ήτοι την αλληλοβοήθειαν, την προστασίαν της υγείας και της ζωής ως και την καλλιέργειαν του πνεύματος της διεθνούς φιλίας.

Αθήναι: Γυμνάσια: 1ον Θηλέων, Οίκον. Γυμν. Θηλέων, Δάφνης, Θηλέων, Ηλιουπόλεως, Πειραματικόν Σχολ. Πανεπιστημίου Αθηνών, Δημ. Σχολεία: 23ον, 30ον, 34ον, 45ον, 101ον, 3ον Βύρωνος, 2ον Δάφνης και Οικισμού Παπάγου.

Πειραιεύς: 2ον Γυμν. Θηλέων και Ιδιωτ. Σχολ. «Έλληνισμός» Κ. Σταυριανού.

Αττική: Δημ. Σχολείον Γέρακα Άρτικής.

Δωδεκάνησος: Δημ. Σχολείον Ψίνθου Ρόδου.

Ηπειρος: Γυμνάσιον Παραμυθίας, Δημ. Σχολεία: Θανασίων και Κομποτίου Άρτης, Πετουσίον Παραμυθίας, Σφηνωτού και Ν. Σινώπης Πρεβέζης, Τσεκούριου Φιλιππιάδος.

Θεσσαλία: Γυμνάσιον Καλαμπάκας. Δημ. Σχολεία: Περιφ. Μαγνησίας: Προμυρίου, 4ον και 5ον Βόλου, Περ. Έλασσόνας: Γηλόφου και Κλεισούρας και 1ον Έλασσόνας. Περιφ. Καλαμπάκας: Άγ. Νικολάου, Άγ. Παρασκευής, Άγναντίας, Άηδόνας, Άμαράντου, Άμπελίων Κλεινόνου, Άσπροποτάμου, Αύρας, Άχελινάδος, Άχλαδέας, Βλαχάδας, Γλυκομηλιάς, Διάβας, Έλαφίου, Θεοπέτρας, Καλοχωρίου, Καστανέας, Κερασίας, Κλεινού, Κλεινόνου, Κρύας, Βρύσης, Λογγά, Μπούρανης, Μυλοποτάμου, Σπρονάμπου, Όξυνέας, Περιστέρας, Πεύκης, Σαρακίνας, Σκεπαρίου, Σπαθάδων, Σταγιάδων, Τσουγκούρου, Φλαμπουρεσίου, Φωτεινού και 1ον και 2ον Καλαμπάκας. Περ. Καρδίτσας: Άμπελίκου, Ξυνοερίου και 7ον Καρδίτσας. Περιφ. Λαρίσης: 1ον Άμπελώνος, Έλευθερίου, Έλληνικού Γηγενών, Έλληνικού Προσφύγων, Δοξαρά, Μεγ. Ευδρύου, Μεγαλοβρύσου, Άγνιάς, 3ον Τινάβου, Παιδοπόλεως και Δασολόφου Φαρσάλων. Περιφ. Τρικάλων: Κρουνηρίου Μουζακίου, Λουτρακίου Γλώσσης Σκοπέλου, Γοργομύλου, Κρήνης, Μεγ. Καλυβίων, Μεγάλης, Πηγειάδος και 8ον Τρικάλων.

Θράκη: Δημ. Σχολεία: 4ον Διδυμοτείχου και Πυθίου Διδυμ. Ιάσμου Κομοτηνής, Κομνηνών και Πετεινού Εάνθης, Χιονάδων και 6ον Όρεστιάδος.

Κρήτη: Γυμνάσιον Θηλέων Ρεθύμνης και Παλαιχωράς. Δημ. Σχολεία: 7ον Ήρωαλείου, Περιφ. Ήραπέτρας: Μακρυλιάς, Μεταξοχωρίου και Πρίνας. Περιφ. Λασηθίου: Άγ. Γεωργίου, Άγ. Νικολάου και Μέσα Ποτάμων. Περιφ. Μεραμβέλλου: 1ον Κριτσάς και Όμφαλιάς, Άμπάρου Πεδιάδος, Περιφ. Ρεθύμνης: Άμπελακίου και 2ον Ρεθύμνης. Περιφ. Χανίων: Άρμένων, Βουβας Σφακίων και Μουρίου Αποκορώνων Χανίων.

Μακεδονία: Γυμνάσια: Κολυμδρού Πιερίας και Χρυσουπόλεως Καβάλας. Δημ. Σχολεία: Θηριοπέτρας Άλμωπίας, Λεπτοκαρυάς Άμυντάου, Ν. Σκυλίστιου Βερίας. Περ. Βοτού: Άγ. Αναργύρων, Άνθοχωρίου, Κλεισούρας, Μολόχας, Νεαπόλεως, Πολυκαστάνου, Πολυλάκκου και 2ον Σιατίστης, Άγ. Λουκά και Γυ-

ΚΑΙ ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΕΡΥΘΡΟΝ ΣΤΑΥΡΟΝ ΝΕΟΤΗΤΟΣ

ΠΑΙΔΙΑ ΠΟΥ ΤΟΥΣ ΑΕΙΖΕΙ ΙΔΙΑΙΤΕΡΟΣ ΕΠΑΙΝΟΣ

Μαρίττα Χρ. Ζανίου, μαθήτρια του Δημοτ. Σχολ. Άγ. Μάρκου Χίου: Βρήκε και παρέδωσε χρυσό κόσμημα.

Έμμανουήλ Β. Ανδριού, μαθήτρια του Δημ. Σχολ. Χαλκίδου Νάξου: Βρήκε χρήματα και τά παρέδωσε.

ΑΙ ΥΙΟΘΕΣΙΑΙ ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΙ (Άποστολαί άπ' εθείας)

1) ΤΟ 25ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΑΘΗΝΩΝ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ Λεπιδίων Εύρυτανίας. 2) ΤΟ 1ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΑΜΑΡΟΥΣΙΟΥ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Φλώκας Άχατίας και Άμπελακωτίσης Ναυπακτίας. 3) Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΤΕΟΤΡΗ - ΑΘΑΝΑΣΟΓΙΑ Ν. ΦΑΛΗΡΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Φωτεινού Παγωνίου. 4) ΤΟ 3ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΓΓΥΡΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Άγίου Άντωνίου Ήρακλείου Κρήτης. 5) Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΑ ΘΕΣΣΕΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Χάρκου Μολών. 6) ΤΟ ΙΔΙΩΤ. ΣΧΟΛ. ΑΓΙΟΣ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ Ν. ΨΥΧΙΚΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Μακρυχωράς Θεσπρωτίας. 7) ΤΟ 5ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. ΚΑΛΙΘΕΑΣ ΑΘΗΝΩΝ (τάξις Ε'), ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Δρακότριπας Μουζακίου. 8) Η ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΧΟΛΗ Γ. ΣΑΛΑΒΑΝΟΥ ΑΘΗΝΩΝ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Άγραφών Κερκυράς. 9) ΤΟ 2ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛΕΙΟΝ ΑΓΙΩΝ ΑΝΑΓΓΥΡΩΝ ΑΤΤΙΚΗΣ, ειδή βοήθειας δια το ΔΗΜ. ΣΧΟΛ. Κουστογεράκου Σελίνου Χανίων. 10) ΤΟ 13ον ΔΗΜ. ΣΧΟΛ.

Ο ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΕΡΥΘΡΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΕΤΑΙ ΔΙΕΘΝΩΣ ΔΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟΝ ΤΟΥ

ώς εις έκ των έπιφανεστέρων μεταξύ των 102 Έρυθρών Σταυρών της
Ύψηλίου, όπως μαρτυρείται από πλήθος έπιφανών προσωπικότητων:

Τόν Σεπτέμβριον του 1959 συνήλθε τό XXV Διεθνές Συνέδριον του Έρυθρού Σταυρού έν Αθήναις, πρώτη και μόνη πόλιν των Βαλκανίων και της έγγυς Ανατολής έπιλεγεισάν ως έδραν αυτού.

Μερικά από τάς έντυπώσεις των Συνέδρων:

«Θά ήθελα να σας είπω έν πρώτοις πόσον εξετιμήσαμεν την τελείαν όργάνωσιν του Συνεδρίου και την άφοσίωσιν με την όποιαν περιέβαλον αυτό όλοι οι συνεργάται σας».

Πρίγκιψ ΑΛΒΕΡΤΟΪ

Πρόεδρος του Βελγικού Έρ. Σταυρού

«Σας άπευθύω τάς θερμάς εύχαριστίας μου δια τάς περιποιήσεις σας εις την Άντιπρόσωπόν μας, ήτις άπέκρινε τάς καλύτερας έντυπώσεις έξ Αθηνών».

Πρίγκιπισσα GRACE

Πρόεδρος του Ε.Σ. του Μονακό

«Η άκτινοβολούσα Όργάνωσις σας και ή βαθεία γνώσις των προβλημάτων του Έρυθρού Σταυρού μάς ένεθούσασε και μάς συνεκίνησεν. Έκπροσωπείτε με τό μεγαλύτερον κύρος τον πληρή ζωής και τόσον δραστήριον και έμπνευσμένον από έν τόσον μέγα ιδανικόν Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν, όστις κατέκτησε την εύγνωμοσύνην του λαού σας».

Καθηγητής LEOPOLD BOISSIER

Πρόεδρος του Διεθνούς Έρυθρού Σταυρού

«Από της άπελευθερώσεως της Έλλάδος κατά τό 1944 ή άνάπτυξις του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού ήτο άξιοσημείωτος, σημεριόν δέ άνακατέλαβε την θέσιν του μεταξύ των πλέον δραστηρίων Συλλόγων του Έρ. Σταυρού».

EMIL SANDSTROM

Πρόεδρος του Συνδέσμου των Έρυθρών Σταυρών

«Αλλά ποτέ μέχρι τούδε δέν έχω ίδει τοιαύτην τελειότητα ως αυτήν την όποιαν διαπίστωσα εις τον Έλληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν κατά την Σύνοδον του Συμβουλίου».

Στρατηγός ALFRED M. GRUENTHER

Πρόεδρος του Αμερικανικού Έρ. Σταυρού

«Είναι πραγματικώς άδύνατον να εύρω λέξεις δια να έκφράσω τον θαυμασμόν μας και την έκτίμησιν δι' όλα όσα ο Έλληνικός Έρυθρός Σταυρός και ιδιαιτέρως Σεις έπράξατε, δια να έξασφαλιστε μιάν τόσον θαυμασίαν έπιτυχί και καθ' όλολογίαν όπερ όχον Συνδίστασιν».

Κόμησσα LIMERICK

Άντιπρόεδρος του Βρετ. Ε. Σ. και του Συνδέσμου των Ε.Σ.

«Χάρis εις την όμετέραν ώθησιν και Διοίκησιν ο Ε.Ε.Σ. τάσσεται ήδη μεταξύ των πλέον εξελλεγμένων έξ όλων των Ε.Σ. οι όποιοι συγκροτούν τον Συνδέσμον».

ANDRÉ FRANÇOIS PONCET

Πρόεδρος του Γαλλικού Έρ. Σταυρού

«Η γαλανή θάλασσα, ο θερμός ήλιος, ο ζωντανός και φιλελεύθερος Έλληνικός λαός έδημιούργησαν πολύ όρασις συνθήκας δια την έργασίαν του Συνεδρίου του Διεθνούς Έρυθρού Σταυρού. Ηλθε στο νού μου ή σκέψις πώς ή έναρξις μιάς τόσο σπουδαίας συνεδριάσεως γίνεται στη γή όπου αϊ διάστημα πολλών αιώνων Έθνικής Ιστορίας γεννήθηκαν πολλές ύψηλές ιδέες δια την έξυπνότητι της Άνθρωπότητος».

Καθηγητής G. A. MITEREV

Πρόεδρος της Ένώσεως Συλλόγων Ε.Σ. και Έρυθράς Ήμισελήνου Σοβιετικής Ρωσίας

«Δια μοναδικήν φοράν έχω ζήσει μιάν υποδειγματικήν όργάνωσιν Συνεδρίου και είμαι εύγνωμών δι' αυτό. Όλα είχαν διοργανωθή υπό του Έλληνικού Έρυθρού Σταυρού μέχρι και της πλέον μικράς λεπτομερείας και διαπεραιωθή με τον πλέον τέλειον τρόπον».

DR. WEITZ

Πρόεδρος του Γερμανικού Ε.Σ.

ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΜΕ ΚΑΘΕ ΘΥΣΙΑ ΤΟΝ ΕΡΑΝΟ ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ

ΑΘΗΝ. ΒΙΚΕΛΑΣ

Ητική συλλογή «Στίχοι» κι αργότερα μεταφράσεις της «Οδύσσειας», του «Φάουστ», μια μελέτη «Περί της συγχρόνου Έλληνικής Φιλολογίας» κ.ά.

Το 1879 ο Βικέλας εξέδωσε το πιο αξιόλογο πνευματικό του δημιούργημα, το πολυσέλιδο διήγημα «Λονκίς Λάρας», που πολύ αγαπήθηκε από δικούς μας και ξένους (έχει μεταφραστεί σε πολλές ευρωπαϊκές γλώσσες). Από χρόνια πρωτίτερα είχε εκδώσει μια συλλογή αφηγημάτων («Διηγήματα») και μεταφράσεις έργων του Σαίξπηρ και του Άντερσεν.

Στο Παρίσι, όπου ζούσε ως το 1900, βοηθούσε ουσιαστικά τους Έλληνες σπουδαστές και καλούσε στο άρχοντικό του πολλούς λογογράφους και καλλιτέχνες, Έλληνες και Γάλλους. Στη δική του πρωτοβουλία και δραστηριότητα οφείλονται οι πρώτοι «Ολυμπιακοί Αγώνες» (1896), η άνοικοδόμηση του Παναθηναϊκού Σταδίου και η ίδρυση του «Οίκου των Τυφλών» του «Συλλόγου προς διάδοσιν ωφελίμων βιβλίων, του Έκπαιδευτικού Μουσείου, των Σχολικών Βιβλιοθηκών και πολλών άλλων κοινωνικών σωματείων». Το 1904 εξέδωσε στην Αθήνα, όπου είχε εγκατασταθεί πριν από τέσσερα χρόνια, τη «Σουηδία» και τη «Γυναικεία Αγωγή» κι άρχισε να γράφει τ' απομνημονεύματά του, που είδαν το φως μετά το θάνατό του.

Η συμβολή του Βικέλα στην πνευματική μας αναγέννηση είναι σημαντική. Όχι μόνο κόπους πολλούς, αλλά και χροιά άφθονη ξόδεψε για να μορφώσει, να περιβάλει, ν' ανακουφίσει. Ήταν μια μεγάλη ψυχή γεμάτη από εγνεία, αρετή κι αισθήματα φιλαλληλίας. Έσβησε το 1908.

Η ΠΕΡΙΔΙΚΑ

- Γιατί μαδιάσαι, πέριδικα, και κλαίς με τόσο πόνο;
- Πώς να μην κλαίω, κυνηγέ, όπου βαστάς τουφέκι και θαύρης τα παιδάκια μου που παίζουνε παρέκει;
- Πες τι σημάδια έχουνε και δέν σου τ' σκοτώνω.

— Άμα τ' ιδής αντίκρυ σου εύθης θά τ' γνωρίσης: Είναι περίσσια όμορφα και περπατούν με χάρη. Άλλα περδίκια σαν αυτά δέν παίζουν στο χορτάρι. Σκότωσε τ' άσχημα πουλιά, τ' όμορφα μ'ήν τ' άγγιξης.

Δέν άργησε ό κυνηγός κοντά της να γυρίσει. Είχε στο χέρι δυό μικρά περδίκια σκοτωμένα. — Παιδάκια μου, τί μ' έμελλε την έρημη έμένα, να μ'ε γελάση ό κυνηγός και να σ'ας τουφεκίση!

- Μόνη σου φταίς κ' ή συμφορά, ό πέριδικα, σου πρέπει, γιατί π'ό άσχημα πουλιά δέν είδα στη ζωή μου.
- Της δόλιας, μού' φυγε άπ' το νού, π'ώς στ' άκριβό παιδί μου έγώ θά βλέπω όμορφίες που ό ξένος δέν τις βλέπει!

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑ

Πού την τραβάτε, ό γραμματισμένοι, τη νέα γλώσσα την έλληνική; Έμπρός έκείνη μόνη της πηγαίνει. Αφήστε την, να ιδούμε πού θά βγί.

Τού κάκου σ'ά όπισω την καμένη τη σφόνετ' αυτή έμπρός πατεί. Θά σπάση το σχοινί που την τραβάτε, και όλοι σας τ' άνάσκελα θά πάτε!

ΑΘΗΝ. ΒΙΚΕΛΑΣ

ΑΝΘΡΩΠΟΛΟΓΙΑ

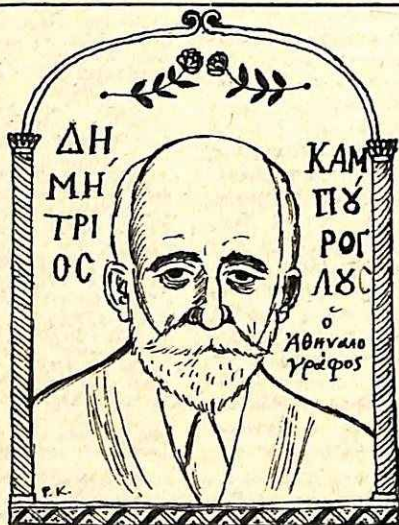
ΔΗΜ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΑΠΟ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗΝ περιγητητού που έπεσε κέφθη ένα μικρόν σχολείον εις τας Αθήνας κατά το έτος 1669 μαθητόμεν μίαν ιδιόρρυθμον εκπαιδευτικήν μέθοδον. Δι' αὐτῆς κατωρθοῦντο τρία τινά: α') ὅλοι οἱ μαθηταὶ ν' ἀναγινώσκουν συγχρόνως, β') νὰ μὴ ἐπέρχεται σύγχυσις καὶ γ') νὰ μὴ διασπάζεται ἡ προσοχή τοῦ μαθητοῦ.

Ἴδου ἡ μέθοδος:

Κάθε μαθητὴς κρατοῦσε στὸ χέρι τοῦ τὴν φυλλάδα τοῦ—σύνήθως ψαλτῆρι. Ἄν ἦσαν 30 μαθηταὶ,

Δ. ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥΣ — Σχέδιο Ρ. ΚΟΨΙΔΗ

φθεγματολογία, ἡθογραφία, μυθιστοριογραφία κ.λ.π.), κυριώτατα όμως υπήρξε ένας μοναδικός στο είδος του ιστοριοδίφης. Αγάπησε με πάθος την ελληνική πρωτεύουσα (έχει τον τίτλο του Αθηναίου) και αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην έρευνα της ιστορίας της κατά τα σκοτεινά χρόνια της Τουρκοκρατίας. Τό ανήσυχος και διεισδυτικό πνεύμα του εφώτισε πολλές πτυχές της περιόδου εκείνης.

Μ' ευχάριστο, πρωτότυπο, παιγνιδιόμορφο κι ανεπιτήδευτο ύφος, με συναίσθηση της εθνικής και απέχθεια στην αυθαιρεσία ό άκούραστος αυτός έρευνήτης των περασμένων έγραψε σε μια γλώσσα όμαλή, εκτός από ένα πλήθος λογοτεχνικών κειμένων και είκοσι περίπου τόμους αθηναϊκής ιστορίας, που ανάμεσά τους ξεχωρίζουν ο «Αναδρομής», το «Ριζόκαστρο», το «Δαφνί», και ή «Ιστορία των Αθηνών επί Τουρκοκρατίας».

Φυσιολάτρης φανατικός και γερός πεζογράφος ό Καμπούρογλου, ξεκινούσε τα Κυριακάτικα πρωινά με μια μικρή συντροφιά, που την είχε τιτλοφορήσει «Οι Δώδεκα Απόστολοι», για την επίσκεψη αρχαιολογικών τόπων. Όταν πολλοί, όπως κι ό υποφαινόμενος, άρχισαν να τον παρακαλούν να τους συμπεριλάβει, ίδρυσε τον «Οδοιπορικό», του οποίου απόγονοι είναι ή «Περιγητική Λέσχη», ή «Υπαίθριος Ζωή», ό «Ορειβατικός» κ.λ.π. Έγινε ακαδημαϊκός κ' είχε την ικανοποίηση να ιδῇ στη μένη την προτομή του στην πλατεία της Πλάκας.

Ο Καμπούρογλου, που γεννήθηκε μόλις έπρεσε μια στήλη του Όλυμπίου Διός και πέθανε, νικημένος για το σκλάβωμα της λατρευτής του πόλης, μια χειμωνιάτικη μέρα του 1942, έγραψε και δυό τόμους γνωμικών με τον τίτλο «Θρήναλα», που είναι ωραία δείγματα αστραφτερού, χαριτωμένου και φιλοσοφημένου πνεύματος.

Άρχισε να γράφει πολύ μικρός και σε ηλικία 21 χρόνων πήρε το βραβείο του «Βουτυριανού διαγωνισμού» με την ποιητική συλλογή του «Η φωνή της καρδιάς μου». Αφού υπηρέτησε ως δημόσιος υπάλληλος στο Πρωτοδικείο, στην Αρχαιολογική υπηρεσία και ως επιμελητής των χειρογράφων της Εθνικής Βιβλιοθήκης, έγινε (το 1904) διευθυντής της.

Ο Καμπούρογλου έχει ασχοληθῇ με όλα σχεδόν τ' είδη του λόγου (ποίηση, δραματογραφία, κριτική, ιστοριογραφία, αποφθεγματολογία, ἡθογραφία, μυθιστοριογραφία κ.λ.π.), κυριώτατα όμως υπήρξε ένας μοναδικός στο είδος του ιστοριοδίφης. Αγάπησε με πάθος την ελληνική πρωτεύουσα (έχει τον τίτλο του Αθηναίου) και αφιέρωσε το μεγαλύτερο μέρος της ζωής του στην έρευνα της ιστορίας της κατά τα σκοτεινά χρόνια της Τουρκοκρατίας. Τό ανήσυχος και διεισδυτικό πνεύμα του εφώτισε πολλές πτυχές της περιόδου εκείνης.

Μ' ευχάριστο, πρωτότυπο, παιγνιδιόμορφο κι ανεπιτήδευτο ύφος, με συναίσθηση της εθνικής και απέχθεια στην αυθαιρεσία ό άκούραστος αυτός έρευνήτης των περασμένων έγραψε σε μια γλώσσα όμαλή, εκτός από ένα πλήθος λογοτεχνικών κειμένων και είκοσι περίπου τόμους αθηναϊκής ιστορίας, που ανάμεσά τους ξεχωρίζουν ο «Αναδρομής», το «Ριζόκαστρο», το «Δαφνί», και ή «Ιστορία των Αθηνών επί Τουρκοκρατίας».

Φυσιολάτρης φανατικός και γερός πεζογράφος ό Καμπούρογλου, ξεκινούσε τα Κυριακάτικα πρωινά με μια μικρή συντροφιά, που την είχε τιτλοφορήσει «Οι Δώδεκα Απόστολοι», για την επίσκεψη αρχαιολογικών τόπων. Όταν πολλοί, όπως κι ό υποφαινόμενος, άρχισαν να τον παρακαλούν να τους συμπεριλάβει, ίδρυσε τον «Οδοιπορικό», του οποίου απόγονοι είναι ή «Περιγητική Λέσχη», ή «Υπαίθριος Ζωή», ό «Ορειβατικός» κ.λ.π. Έγινε ακαδημαϊκός κ' είχε την ικανοποίηση να ιδῇ στη μένη την προτομή του στην πλατεία της Πλάκας.

Ο Καμπούρογλου, που γεννήθηκε μόλις έπρεσε μια στήλη του Όλυμπίου Διός και πέθανε, νικημένος για το σκλάβωμα της λατρευτής του πόλης, μια χειμωνιάτικη μέρα του 1942, έγραψε και δυό τόμους γνωμικών με τον τίτλο «Θρήναλα», που είναι ωραία δείγματα αστραφτερού, χαριτωμένου και φιλοσοφημένου πνεύματος.

ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗ ΚΑΙ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ

ό δάσκαλος έχωριζε 30 λέξεις του κειμένου προς άναγνώσιν. Ο πρώτος διάβαζε δυνατά την πρώτην, ό δεύτερος την δευτέραν και ούτω καθεξῆς. Καὶ ἂν μὲν ὅλοι ἐδιάβαζον τὴν λέξιν των ἀπταιστως, ό διδάσκαλος έχωριζεν ἄλλας 30 λέξεις προς άναγνώσιν. Ὅσakis κάποιος έσφαλλε, τὸν διώρθωνεν ό μετ' αὐτὸν μαθητὴς καὶ τὴν λέξιν τούτου τὴν ἀπήγγειλεν ό κατόπιν κ.λ.π. οὕτως ὥστε ό πρώτος ἐγίνετο 30στός.

Ο συνεχῶς σφάλλον μαθητὴς ἐτιμωρεῖτο διὰ μιᾶς τῶν τότε σχολικῶν τιμωριῶν, περὶ ὧν θά ὁμιλήσωμεν ἄλλοτε.

Πολλάκις ό δάσκαλος ἔδιδε τὰς 30 λέξεις καὶ εὐθὺς μετ' ὀλίγον ἔκαμνεν ἀφνιδισμὸν: δηλ. ἤλασσε τὴν ἀριθμητικὴν σειρὰν τῶν μαθητῶν, διὰ νὰ μὴ περιορίζουν οὗτοι τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν λέξιν πού ἐπρόκειτο νὰ ἀναγνώσουν, ἄλλα καὶ εἰς τὰς 30.

Ἄλλ' ὑπῆρχον κατὰ τοὺς γλυκεῖς μῆνας οἱ διδάσκοντες καὶ εἰς τὸ ὑπαιθρον διὰ τὰ πτωχόπαιδα τῆς γειτονιάς.

Χρονικὸν δίδωσεν τὴν παράδοξον διδακτικὴν μέθοδον ἐνὸς ὑπαίθριου διδασκάλου. Ἄνομάζετο Νταπντᾶς. Τὸ ἐπώνυμόν του, βεβαίως τὸ ὠφείλειν εἰς τὸν τρόπον δι' οὗ ἐπέβαλλε τὴν ἡσυχίαν καὶ τὴν προσοχὴν εἰς τοὺς μαθητάς του.

Ἐδίδασκεν ὑπὸ σύσκια δένδρα, ὅπισθεν τῆς σημερινῆς Ρωσικῆς ἐκκλησίας.

Τάδε λέγει τὸ χρονικόν:

«Ο δάσκαλος καθότανε ἐπάνω σε μια προβιά, γύρω του οι μικροί μαθηταὶ σταυροπόδι. Τὰς τάξεις (πρώτην, δευτέραν και τρίτην) έχωριζε με μεγάλες κοτρώνες. Πριν ν' άρχίσῃ τὸ μάθημα, οἱ μαθηταὶ τοῦ ἐμάζεuan καὶ τοῦ ἄδειζαν στὸ πλευρὸ του λιθαράκια. Καὶ τὸ μάθημα ἀρχίζ' εὐθὺς ὕστερα». Τὰ παιδιὰ φώναζαν τότε δυνατὰ «σταυροβοήθει με ἄλφα» (τὸ ἀλφαβητάριον εἶχε πρῶτα ἓνα σταυρὸν καὶ ὕστερα τὸ α, β, κλπ.). Ὁ δάσκαλος ἔραβε καὶ κάθε τόσο σήκωνε τὰ μάτια του πάνω ἀπ' τ' ματογυάλια του, καὶ ἄμα ἔβλεπε κανένα πού δὲν ἐδιάβαζεν ἢ ἀτακτοῦσεν ἔπαιρνε μιὰ πετρίτσα ἀπ' αὐτὲς πού'χε στὸ πλευρὸ του καὶ ντάπ μιὰ στὸ κεφάλι τοῦ ἀτάκτου. Καὶ τότε ὅλα τὰ παιδιὰ φώναζαν δυνατώτερα.

«Ἐνα ἀπὸ τὰ παιδιὰ, λέγει ἡ παράδοσις, τὸν σταυρὸ τοῦ ἀλφαβηταρίου τὸν πήρε γιὰ γράμμα καὶ ἤρχισε νὰ συλλαβίζῃ «στρά—ἄλφα, στρά». Ντάπ! μιὰ πετρίτσα στὸ κεφάλι του—Δὲν κατάλαβε κ' ἔξακολούθησε πὺ δυνatά «στρά—ἔψιλον, στρέ!». Ντοῦπ! ἄλλη πετρίτσα, πὺ μεγαλὴ τώρα. Νὰ μὴν τὰ πολυλογοῦμεν, κλαίοντας καὶ φωνάζοντας ό ἓνας, πετροβολώντας ό ἄλλος, τελείωσε τὸ ἀλφάβητο, κ' οἱ πέτρες τοῦ δασκάλου μαζί».

ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

«Εἰς τοὺς ξξα (1552) Ἰουλίον πρώτῃ, ἐπῆραν τὰ παιδιὰ ἀπ' τὴν Ἀθήναν».

ΟΙ ΣΗΜΕΡΙΝΟΙ ΓΟΝΕΙΣ, πού σφίγγουν τὰ παιδάκια των στὴν ἀγκυλιά των καὶ λησμονοῦν τὰς πικρίας τῆς ζωῆς, πρέπει νὰ γνωρίζουν καλὰ τὴν

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

βάνα, ἀποτελεῖ τὸ οὐσιαστικώτερο μέρος τῆς προσφορᾶς του. Στὴ μελέτῃ ἀφιέρωνε τὶς περισσότερες ὥρες του. Ὁ Γρ. Ξενοπούλος ἔχει γράφει: «Δὲν ὑπάρχει ἰδέα, τάση, συμφῶς, κίνησις, ὕφος, σχολή, τεχνουργία, μορφή, σύστημα πού νὰ μὴν τὸ 'μαθε πρώτος (ό Νιρβάνας), πού νὰ μὴν τὸ ἐγκολπιώθῃ». Καί: «τὸ τάλαντό του ὥσπου νὰ ὠρμίσει ἐσφυρηλατήθῃ ἀπὸ τὴν ἀνάγκη πὺ πολὺ παρὰ ἀπὸ τὸν κόσμον».

Ἡ λογοτεχνικὴ προσφορὰ του διακρίνεται γιὰ τὴν καλαισθησία τῆς μορφῆς, τὴν ἀνθρωπιστικὴ καὶ φιλοσοφικὴ διάθεσι, τὴ χαριτωμένη κι ἄκαχη εἰρωνεία καὶ τὴν ἐπιγραμματικότητά της.

Έγραφε πολλοὺς τόμους διηγημάτων, μυθιστορημάτων, κριτικῶν μελετῶν, τέσσερα θεατρικὰ ἔργα, ἀπειράριθμα χρονογραφήματα καὶ μιὰ ποιητικὴ συλλογὴ («Παγὰ Λαλέουσα»). Τὸ 1928 ἔγινε Ἀκαδημαϊκός.

Πέθανε στὴν Φρεαττιῶδα, ὅπου εἶχε ἐγκατασταθῇ ἀπὸ πολλὰ χρόνια, τὸ 1937 σὲ ἡλικία 71 ἐτῶν.

ΠΑΓΑ ΛΑΛΕΟΥΣΑ

Ἦ θεῖα νερά, στὸν ὕπνο σας καὶ στὴν ὀργή σας θεῖα, τοῦ καταρράχτη ὠραῖε θυμέ, τοῦ ὠκεανοῦ μανία, μαύρη ὀπτασία τῆς Στυγός, τῆς Κασταλίας μεθύσι, μέσ' στὴν κουφάλα ἐνὸς γκρεμοῦ εἶμαι κ' ἐγώ μιὰ βρύση.

ΔΕΛΦΟΙ

«Δὲν ἔχει δάφνη μάντισσα καὶ στίπῃ πᾶ ό θεός...». Μέσ' στὴ βραχὴν τὴν ἐρμὰ παραμυῖά ἡ Πυθία. Στὶς Φαιδριάδες, ἄγριες, πέφτει χλωμὸ τὸ φῶς καὶ δάκρυα στάζει, δάκρυα βουβά, ἢ Κασταλία.

ΟΛΥΜΠΙΑ

Ἦ φῶς καὶ χλόη καὶ νερά καὶ κρυσταλλένι ἀέρα, ζωὴ καὶ χάρο ἀσύγκριτα τὰ σμίει δῶ πέρα. Κ' ἔδω ἡ ὀλύμπια ἡ ζωὴ τὰ μάτια ἂν ἔχει κλείσει, τόσο γλυκὰ κοιμήθηκε, πού λές: κι ἂς μὴν ξυπνήσῃ.

ΠΑΥΛΟΣ ΝΙΡΒΑΝΑΣ

μαύρην αὐτὴν σελίδα τῆς Ἱστορίας μας. Πρέπει νὰ μὴ παύσουν ἀκούοντες τοὺς μητρικοὺς θρήνους τῆς Τουρκοκρατίας, ὅταν ἠρπάζοντο τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων διὰ νὰ διδασκοῦν νὰ φονεύουν τοὺς ἀδελφούς των.

Ἡ ἀρπαγὴ εἶχε κανονισθῇ μεθοδικῶς διὰ νὰ μὴ παραβλάπτεται ἡ παραγωγή. Κάθε 4 ἔτη 10 τοῖς 100 ἐκ τῶν παιδιῶν κάθε μέρους καὶ ἀπὸ ἓνα παιδί ἐκάστης οἰκογενείας. Εἰς τὰ 4 αὐτὰ ἔτη ἄλλα θά ἐγεννῶντο καὶ ἄλλα θά ἐμεγάλωναν, διότι κατὰ κανόνα ἔπρεπε νὰ εἶναι περίπου 10 ἐτῶν καὶ ἄρτια τὸ σῶμα, προτιμωμένων τῶν εὐρωστοτέρων.

Κανείς ὅμως κανὼν ἀπὸ αὐτοὺς δὲν ἐτηρεῖτο. Ἡ δωροδοκία ἔκαμνε τὸ μικρὸ παιδάκι μεγάλον, ἀσθενικὸν τὸ ὑγιές καὶ τάνάπαλιν. Ἄλλας οἰκογε- (Συνέχεια στὴ σελίδα 23)

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΚΙ

ΤΗ ΛΕΝΕ ΜΟΥΚΙ. "Έτσι ονόμαζε ή ίδια τον εαυτό της όταν ήταν πολύ μικρή. Και της έμεινε. Τό πραγματικό της όνομα είναι Τζουλιάννα. Όμως όλοι τη φωνάζουν Μούκι. Ζούσε με τους γονείς της και τ' αδέρφια της σε μια προσφυγική κατασκήνωση της Αυστρίας που ονομαζόταν Χάιντ και συγκέντρωνε έξη χιλιάδες ανθρώπινες υπάρξεις.

Η ζωή μέσα στις παράγκες κυλούσε σκυθρωπή, γιατί ή αθλιότητα είχε πληγώσει τις ψυχές και τὰ κορμιά των δυστυχισμένων αποκλήρων που ζούσαν μακριά απ' τις πατρίδες τους.

Μέσα στους τέσσερους τοίχους από συμπιεσμένο χαρτί που μύριζε τσίχνα και καπνιά, ή φυματίωση συμπλήρωνε την τραγωδία της ζωής τους. Και κεί, ή Μούκι συνέχιζε να μεγαλώνει, δίχως να δείχνει δυσκαρστημένη, αφού δεν ήξερε αν υπάρχει κι άλλη καλύτερη ζωή απ' αυτήν. Όταν τ' αδερφάκια της πήγαιναν στο σχολείο, δεν ένιωθε καθόλου μόνη. Είχε την Κάτια. Μιαν άλλοιθωρη κούκλα που ή Μούκι τη λάτρευε. Την ένιβε, την έντυνε, την τάιζε, την πήγαινε περίπατο και της έμπιστευόταν όλες της τις μικρές χαρές και λύπες.

Αυτά μέχρι τὸ 1959, που υπήρξε τὸ παγκόσμιο έτος αποκαταστάσεως των προσφύγων. Οί δρόμοι είχαν ανοίξει πια γι' αυτούς, ακόμη και για τους φυματικούς που ως τότε δεν γίνονταν δεκτοί. Πολλοί πρόσφυγες, με την ευκαιρία αυτή, ξαναγύρισαν στις ιδιαίτερες πατρίδες τους. Οί γονείς όμως της Μούκι, προτίμησαν να μη φύγουν. Πολλές φορές, στο παρελθόν, δοκίμασαν να κάμουν δεκτή την αίτησή τους για επαναπαρισμό. Μά, είχαν ένα παιδί φυματικό κι ή αίτησή τους είχαν απορριφθί επανειλημμένα. Τώρα, αν ήθελαν, μπορούσαν να φύγουν, μα προτίμησαν να μείνουν στην Αυστρία, όπου είχαν ζήσει σωστά έντεκα χρόνια. Είχαν πια συνηθίσει κι αγαπήσει τον τόπο αυτό, σαν δεύτερη πατρίδα τους. Περισσότερα από χίλια άτομα έκαναν σαν αυτούς

κι έμειναν στον προσφυγικό καταυλισμό. "Αλλωστε ο Έρυθρός Σταυρός, με τη συνεργασία της Αυστριακής Κυβερνήσεως, είχε προγραμματίσει τὸ σωτήριο έργο της αποκαταστάσεως των προσφύγων, την εγκατάστασή τους σε νεόκτιστα διαμερίσματα υγιεινά και μ' όλες τις σύγχρονες ανέσεις του πολιτισμού.

Σήμερα, ή κατασκήνωση του Χάιντ δεν υπάρχει. Στη θέση που σάπιζαν οί μαυρισμένες παράγκες, υψώνονται οί κατακαίνουργες πολυκατοικίες, τριγυρισμένες από πάρκα και ωραίες πλατείες.

Έτσι, ή Μούκι, στα πέντε της χρόνια, έμαθε πώς έξω απ' τη ζωή αυτή που ζούσε, υπήρχε και μια άλλη που φάνταζε σχεδόν σαν μαγική και που θάρχιζε σε λίγο και γι' αυτήν. Μ' ανυπομονησία περίμενε τη μέρα αυτή που θα μετακόμιζαν με τους γονείς της σ' ένα ολοκαίνουργο άνετο διαμέρισμα. με την άστρα-πτερή του κουζίνα. Θα γύριζαν ένα ηλεκτρικό κουμπι και θα μαγείρευαν. Θα είχαν κι ένα αλθινό λουτρό με δυο βρύσες, με κρύο και ζεστό νερό, όπου θα μπορούσε να κάνη τὸ μπάνιο της και τὸ μπάνιο της Κάτιας.

Κι ή μέρα αυτή πλησίαζε. Η Μούκι πήγαινε συχνά ως τη γωνία του δρόμου με την Κάτια στο καροτσάκι της, απ' όπου μπορούσε να βλέπη τις νεόχτιστες πολυκατοικίες που υψώνονταν με γρήγορο ρυθμό. Έβλεπε τὸ μεγάλο πάρκο και την δημοφη έκκλησία που χτιζόταν κι όπου τ' αδέρφια της θα παίρναν την πρώτη τους Κοινωνία. Τότε, έσκυβε στο

καροτσάκι της κούκλας της και της μιλούσε με τρυφερότητα.

—«Κάτια, Κάτια! Κοίτα, που θα πάμε να καθήσωμε; Σ' άρέσει; έμένα πολύ!»

Οί μετακομίσεις των διαφόρων οικογενειών, απ' τον καταυλισμό στις καινούργιες πολυκατοικίες, είχαν κιόλας άρχισει από καιρό. Η Μούκι περίμενε τη σειρά της κι έκανε χίλια σχέδια: Πώς θα καλούσε τις φιλενάδες της στο καινούργιο της διαμέρισμα. Και πόσο θα καμάρωνε γι' αυτό. Κάποτε ή μητέρα

της, που έδειχνε πολύ συγκινημένη, της φόρεσε τὸ ζεστό, μάλλινό της πουλόβερ, της χτένισε με πολλή προσοχή τὰ κοτσιδάκια της και την οδήγησε σε μια μικρή πλατεία όπου ήταν κι άλλος κόσμος μαζεμένος. Ο αυστριακός αντιπρόσωπος του Έρυθρού Σταυρού, ο κύριος Άρνολντ Ρόχολντ, ήταν άνεβασμένος σε μιαν εξέδρα στολισμένη με τ' αυστριακή χρώματα. Σε λίγο, άκουσε να τη φωνάζουν με τόνονά της κι ένιωσε τη μητέρα της να τη σπρώχνει μαλακά προς τὰ εκεί. Η Μούκι πλησίασε στην εξέδρα, απ' όπου ο κ. Άρνολντ Ρόχολντ της χαμογελούσε φιλικά. Με τὸ ένα χεράκι της τεντωμένο ψηλά, για να φτάση, χαιρετάει τὸ μεγάλο της φίλο, και με τὸ άλλο παίρνει τὸ κλειδί του καινούργιου τους σπιτιού. Είναι μια μέρα που θα την θυμάται πάντα ή Μούκι.

Ύστερα, απ' αυτό τὸ γεγονός, άρχισαν οί πυρετώδεις προετοιμασίες για τη μετακόμιση. Πολλοί γείτονες ήρθαν να βοηθήσουν σ' αυτό, φέρνοντας άλλος ένα κιβώτιο άδειανό, άλλος μια βαλίτσα. Γιατί τὰ πράγματα όλα και τὰ ρούχα έπρεπε να μαζευτούν προσεχτικά και να τοποθετηθούν μες στα κιβώτια και τις βαλίττσες. Η Μούκι βρίσκει πώς μια μετακόμιση είναι κάτι τὸ πολύ διασκεδαστικό, μ' όλο που έχει κι αυτή πολλὰ να φροντίση και να κάνη. Να πλύνη και να σιδερώση όλα τὰ ρουχαλάκια της Κάτιας. Να τη συγυρίση και να της φορέση τὰ καλά της για να πάη όπως άρμοζε στο καινούργιο τους διαμέρισμα.

Η γιαγιά έχει φύγει πιο μπροστά. Έχει δοκιμάσει πρώτη τη χαρά να ζή σ' ένα οργανωμένο κοινόβιο για ήλικιωμένους, με όλα τὰ σύγχρονα μέσα, τ' απαραίτητα για τη γεροντική ήλικία. Ο Αυστριακός Έρυθρός Σταυρός είχε προνοήσει για όλους αυτούς τους τραγικούς ανθρώπους που επί έντεκα ολόκληρα χρόνια ζούσαν κάτω από άπάνθρωπες για τὸν αιώνα μας συνθήκες.

Τώρα, ή Μούκι είναι δέκα χρονών, πηγαίνει στο σχολείο. Κι όταν γυρίζει στο σπίτι, βρίσκει ζεστάσια, καθαριότητα κι όλες τις ανέσεις εκείνες του σύγχρονου ανθρώπου που κάνουν τη ζωή ευχάριστη και πολιτισμένη.

Αυτή είναι ή ιστορία της Μούκι. Κι ή ιστορία αυτή είναι τὸ σύμβολο χιλιάδων παιδιών που χάρις στην ανθρωπιστική πρωτοβουλία του Αυστριακού Έρυθρού Σταυρού για τη στέγαση των οικογενειών τους, ξαναβρήκαν την υγεία και τη χαρά της ζωής.

ΜΥΡΣΙΝΗ

ΕΠΤΑΝΗΣΟΣ ΚΑΙ ΚΥΠΡΟΣ

(Συνέχεια από τη σελίδα 6)

σιος Σωμερλίτης. Και τέλος ο βουλευτής Κερκώρας Σοκόλης, διακεκομμένος λόγιος, έχαιρέτισε και αυτός την «αδελφήν Κύπρον», έίπεν ότι ή μεγάλη πατρις στέλλει τὸν άσπασμόν της προς αυτήν «με τὸ μυρωμένον κῆμα της Μεσογείου» και ηγήθη να ιδη γρήγορα και ή Κύπρος την έλευθερίαν της Έπτανήσου. «Εκτοτε έπέρασαν πενήντα έτη. Άς εδχηθώμεν ή εκατονετηρηίς της Έπτανησιακής ενώσεως να είναι και τὸ πρώτον έτος της ενώσεως της Κύπρου με την Ελλάδα.

Ε. Π. ΦΩΤΙΑΔΗΣ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ: ΤΟ ΠΑΙΔΟΜΑΖΩΜΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 21)

νείας έλησμώνουν, και άλλων έπαιρναν όλα τὰ παιδιά! Τὸν αριθμόν δὲ των άρπαζομένων επηύξανον με τὰ τυχερά. Δηλαδή, με την άρπαγήν όσων άπαντούσαν εις τὸν δρόμον των!...

Ο Τουρνατζήμπασης εγκαθίστατο εις ένα σπίτι και εκεί προσεκάλει τὸς δημογέροντας και τὸς ιερείς να τὸν φέρουν τὰ παιδιά.

Άλλοίμονον εις εκείνους που παρήκουον ή απέκρυπτον ή εφυγάδευον τὰ παιδιά των.

Τὸ Ἀθηναϊκὸν χρονικὸν γράφει:

«Εις τὸς ζξε (1556) Ἰουνίου ιη', ήμέρα Παρασκευή, έσέβη ο Σκλάβος εις τὸ Ζώη τὸ σπίτι και επήρε τὰ παιδιά».

Ο Σκλάβος αυτός ήτον ο επί του παιδομαζώματος υπάλληλος, ο Τουρνατζήμπασης.

Η ώρα κατά την όποιαν εφευγεν ή συνοδεία, έχουσα εις τὸ μέσον τὰ απαγόμενα παιδάκια κλαίοντα, ακολουθούντων από μακράν των γονέων, οδυρομένων, είναι πολλά χρόνια που περιμένει τὸν ζωγράφον της, άπησχολημένον εις τὰ αιώνια τοπία και εις πενιχράς σκηνάς συνήθους βίου.

Εις την Ἡπειρον, την πρώτην Κυριακήν μετά την άρπαγήν των παιδιών προσήρχοντο εις την έκκλησίαν μαυροφορεμένοι οί γονεῖς που τὸς επήραν τὰ παιδιά.

Με έκπληξιν του ο ξένος ήκουεν άντι της συνήθους λειτουργίας την νεκρώσιμον ακολουθίαν και έκφωνούμενα τὰ όνόματα των άρπαγέντων παιδιών, ως όνόματα νεκρών.

Οί γονεῖς των τὰ έχασαν. Η Θρησκεία και ή Πατρις τὰ έχασαν. Ἦσαν αληθῶς νεκρά.

Σ. Π.

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΜΕ ΜΗ ΛΗΣΜΟΝΗΤΕ ΟΤΙ :

1) Πρέπει να συμπληρωθούν και να μäs σταλούν τὸ ταχύτερον: τὸ Γενικὸν Δελτίον έγγραφής του σχολείου εις τὸν Ε.Ε.Σ.Ν. και εν συνεχείαι αι καταστάσεις έγγραφής Έρυθροσταυριτών.

2) Έπιστροφαι φυλλαδίων Περιδικου γίνονται δεκταί μόνον μέχρι τέλους του επομένου μηνός, δηλ. τεύχη Νοεμβρίου 1964 θα γίνονται δεκτά μόνον μέχρι τέλους Δεκεμβρίου 1964.

3) Τὰ έμβάσματα διά τὸ Περιδικόν να μη στέλλονται προσωπικώς, αλλά άπροσώπως: «Ελληνικόν Έρυθρόν Σταυρόν Νεότητος», όδός Λυκαβηττου Ι, — δίπν άλλως δυσχεραίνεται ή είσπραξις.

4) Πωλείται εις τὰ γραφεία μας βιβλίον Πρώτων Βοηθειών βιβλιοδετημένον άντι 7,50 δρχ. διά τās έπαρχίας επί πλέον 2,50 δρχ. διά ταχυδρομικά.

5) Υπάρχουν εις τὰ Γραφεία μας ωραία μεταλλικά σήματα Ε.Ε.Σ.Ν. άντι 0,50 δρχ. έκαστον, τὰ όποία άποστέλλονται κατόπιν παραγγελίας και άποστολής του αντίτιμου.

6) Πρέπει να στέλλετε εις τὰ γραφεία μας σύντομον περιληψιν της Έρυθροσταυρικής δράσεως των μαθητών διά να δημοσιεύωμεν εις τὸ Περιδικόν και να ενημερώνωμε σχετικώς την Γενότην.

7) Αί άποστελλόμεναι προς δημοσίευσιν φωτογραφίαι να άπεικονίζουσιν Έρυθροσταυρικήν δράσιν και να είναι όσον τὸ δυνατόν παραστατικώτεραι, ώστε ή επεξηγήσις να είναι σχεδόν περιττή (π.χ. μαθηταί φυτεύοντες δέντρα, δχι μεταβαίνοντες ή επιστρέφοντες κ.λ.π.) και τὰ πρόσωπα να φαίνονται τελείως άπερροφημένα από την εργασίαν την όποιαν εκτελούν.

ΤΟ ΠΙΟ ΓΛΥΚΟ ΨΩΜΙ

ΚΑΠΟΤΕ ήταν ένας πλούσιος βασιλιάς, πολύ πλούσιος, που δ,τι επιθυμούσε ή καρδιά του τό 'χε. Όλα τὰ είχε, και τὸν ἔλεγαν εὐτυχεσμένο, ὅσπου ἔπαθε μιὰ παράξενη ἀνορεξία καὶ δὲν εἶχε ὁρεξὴ νὰ βάλῃ τίποτα στὸ στόμα του. Σιγὰ - σιγὰ ἀδυνάτιζε, κι ἄρχισε νὰ γίνεται γκρινιάρης καὶ παράξενος. Πολλοὶ γιατροὶ ἐπῆγαιναν καὶ τὸν ἔβλεπαν, μὰ τὰ γιατρικὰ τους τίποτα δὲν μποροῦσαν νὰ τοῦ κάμουν. Ἡ ἀνορεξία τοῦ βασιλιά ὅλο καὶ κρατοῦσε, καὶ ἐκεῖνος ἔρεβε (ἀδυνάτιζε) μέρα μὲ τὴν ἡμέρα. Τίποτα δὲν λιμνίζονταν (λαχταροῦσε) νὰ φάῃ· οὔτε «τοῦ ποὺλι οὐ τὸ γάλα», ποὺ λέει ὁ λόγος.

Ὅπου κάποια μέρα, ἔτυχε νὰ περνᾷ ἀπὸ τὸ παλάτι τοῦ ἑνὸς ἀσπρομάλλης γέροντος, φτωχός, ποὺ ἦτανε ὁμοῦ σοφός καὶ ἤξερε ἀπὸ γιατρικὰ. Τοῦ εἶπανε λοιπὸν γιὰ τὸ βασιλιά, καὶ ἀνέβηκε νὰ τὸν δῇ. - «Μήπως κουράζεσαι, βασιλιά μου;» τὸν ρώτησε. - «Τί λές, γιατρέ μου, τοῦ λέει ὁ βασιλιάς· ὅλη μέρα ξαπλωμένος ἀπάνου στὸ θρόνο μου, οὔτε τὸ μικρὸ μου δαχτυλάκι δὲν κουνῶ.» - «Μήπως ἔχεις ἐγνοίες καὶ σκοτοδρὲς γιὰ τὸ λαὸ σου;» - «Ὀχι, κάθε ἄλλο. Ἐγὼ ζῶ ἐξηνιαστός, καὶ καρφάκι δὲν μοῦ καίεται γιὰ κανέναν!» - «Μήπως ἐπιθυμῇς ποτέ σου κάτι καὶ δὲ μπόρεσες νὰ τὸ 'χῃς;» - «Ὁδύτε κι αὐτό! Βασιλιάς εἰμαι, καὶ ὅ,τι γυρέψω, τὸ βλέπω μπροστά μου!...»

Σκέφθηκε - σκέφθηκε λίγο ὁ γέροντας, ὕστερα γυρίζει καὶ λέει τοῦ βασιλιά: - «Ἀκουσε, βασιλιά μου: Καθὼς βλέπω δὲν ἔχεις τίποτα σοβαρό. Ἐκεῖνο ποὺ φταίει καὶ δὲν ἔχεις ὁρεξὴ νὰ τρῷς, εἶναι τὸ ψωμί ποὺ σοῦ δίνουν στὸ παλάτι! Νὰ διατάξης νὰ σοῦ φέρον νὰ φᾶς τὸ πιὸ γλυκὸ ψωμί τοῦ κόσμου. Ἄν μπορέσης νὰ τὸ 'χῃς αὐτό, τότε θὰ γιαιτρευτῇς!».

Ἀπὸ τὴν ἴδια μέρα ὁ βασιλιάς ἔδωκε διαταγὴ στοὺς φουρναράιους τοῦ παλατιοῦ νὰ ζυμώσουν καὶ νὰ ψήσουν «τὸ πιὸ γλυκὸ ψωμί τοῦ κόσμου!» Ἐπεσαν μὲ τὰ μούτρα στὴ δουλειὰ οἱ ψωμάδες σ' ὅλο τὸ βασιλεῖο, ποῖος θὰ κάμῃ στὸ βασιλιά τὸ πιὸ γλυκὸ ψωμί! Ζύμωσαν μὲ ζάχαρη καὶ ἀνδόγαλα κάθε λογῆς ψωμιά καὶ τοῦ τὰ 'φερναν στὸ παλάτι νὰ τὰ δοκιμάσῃ. Μὰ κανένα ἀπὸ ὅλα ἐκεῖνα τὰ ψωμιά δὲν ἀνοίξε τὴν ὁρεξὴ στὸ βασιλιά. Οὔτε κι ἤθελε νὰ τὰ φάῃ. Τὸ 'να τοῦ μύριζε τ' ἄλλο βρωμοῦσε. Ὅσπου μιὰ μέρα, ἔξω φρενῶν ὁ βασιλιάς, ἔστειλε ἀνθρώπους του νὰ πᾶνε νὰ βροῦνε τὸν γέροντα καὶ νὰ τὸν ξαναφέρουνε μπροστά του. Ἐτσι λοιπὸν κι ἔγινε.

— «Θὰ σὲ κρεμάσω, ποὺ μὲ ξεγέλασες!» τοῦ φώναξε ὁ βασιλιάς μόλις τὸν εἶδε. — «Γιὰτὶ, βασιλιά μου;» τὸν ρώτησε ὁ γέροντας. — «Γιὰτὶ τὸ γλυκὸ ψωμί, ποὺ εἶπες νὰ μοῦ φτιάξουνε νὰ φάω, δὲ μοῦ ἔκαμε τίποτα!» — «Μπά;» ἔκανε ὁ γέροντας, φαίνεται πὺς τὸ ψωμί ποὺ σοῦ ζύμωσαν, δὲν ἦταν τόσο γλυκὸ ὅσο ἔπρεπε!» Ὁ βασιλιάς ἦταν πάλι ἑτοιμος ν' ἀγρίεψῃ, μὰ εἶδε τὸ γέρο ποὺ κάπνιζε συλλογιζόμενος, καὶ περίμενε.

— «Ἀκουσε, βασιλιά μου, τοῦ λέει ὁ γέροντας ὕστερ' ἀπὸ λίγο. Ἄν θέλῃς νὰ δοκιμάσης στ' ἀληθινὰ τὸ ψωμί ποὺ θὰ σὲ γιαιτρεύῃ, πρέπει νὰ 'ρθῇς μαζί μου γιὰ τρεῖς μέρες μονάχα, καὶ νὰ κάνῃς ὅ,τι σοῦ λέω. Ἄν δὲ γίνῃς καλά, εἶσαι ἐλεύθερος νὰ μοῦ πάρῃς τὸ κεφάλι!»

Κι ὁ βασιλιάς, παιδί μου, θέλοντας καὶ μὴ, δέχτηκε νὰ πᾶ μαζί μὲ τὸν παράξενο γέροντα ἐκεῖ ποὺ τοῦ 'λεγε. Φόρεσε κι αὐτὸς φτωχικὰ ρούχα, ποδὲθηκε παλιοπάπουτσα, πήρε κι ἑνα μπασιτόνι στὰ χέρια του κι ἔφυγε κρυφὰ ἀπὸ τὸ παλάτι, μακριὰ, κι ἐπῆγανε στὸν κάμπο, ἐκεῖ ποὺ καθόταν ὁ γέροντας, σὲ μιὰ καλύβα, μέσα σ' ἑνὲ χωράφι σπαρμένο.

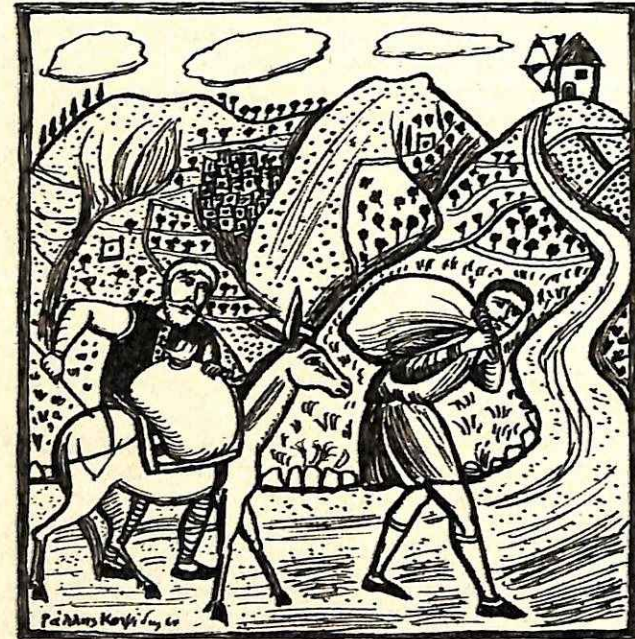
Ἐσημεράνοντας, ἔδωκε ὁ γέροντας στὸ βασιλιά ἑνὰ δρεπάνι καὶ τοῦ λέει: «Ἐλὰ νὰ θερίσουμε!» Ἐπῆσε ὁ βασιλιάς καὶ θέριξε μέσ' στὸ λιοντὶ δάκερῃ μέρα. Ἐκαμε καμιά σαρανταριά δεμάτια στάχυα. Ἦρθε τὸ βράδυ, πέσανε ξεροὶ νὰ κοιμηθοῦνε. Οὔτε φαί ὅλη μέρα, οὔτε τίποτα. Ἐμενε, βλέπεις, καὶ ὁ γέροντας νηστικός.

Τὴν ἄλλη μέρα πρῶτ - πρῶτ, ξύπνησε ὁ γέροντας τὸ βασιλιά καὶ τοῦ λέει: «Σῆκω τώρα, νὰ πάρουμε ὅλ' αὐτὰ τὰ δεμάτια, νὰ τὰ πᾶμε στ' ἄλῃν νὰ τ' ἄλωνίσουμε!» Κουβάλησε στὴν πλάτη του ὁ βασιλιάς περισσότερ' ἀπὸ τὰ μισά, κι ὕστερα ὅλη μέρα, γκάπ - γκοόπ, τὰ κοπάνιζε μὲ τὸ δάρτη, ὅσπου κάμανε τὸ στάρι σωρό, τ' ἀνεμίσανε καὶ τὸ βάλανε στὸ σακκί.

Κι ὅλη μέρα τὴν περᾶσανε πάλι ἔτσι, νηστικοὶ καὶ οἱ δύο τους, μόνο λίγο νερὸ ἤπιανε ἀπὸ τὴ στέρνα, ποὺ ἦτανε κοντὰ στὴν καλύβα. Πέσανε πάλι κουρασμένοι τὸ βράδυ καὶ κοιμήθηκαν.

Τὴν τρίτη μέρα, τὸ χάραμα, ὁ γέροντας σήκωσε τὸ βασιλιά: «Σύνα, τοῦ λέει, τώρα νὰ πᾶμε τὸ στάρι μας στὸ μύλο νὰ τ' ἄλέσουμε! Πάρ' το ἐσὺ στὴν πλάτη σου, γιατί ἐγὼ δὲν μπορῶ, καὶ πᾶμε ἐκεῖ στὴν κορφὴ τοῦ βουνοῦ, ποὺ 'ναι ὁ μύλος». Τὶ νὰ κάμῃ ὁ βασιλιάς, ἀφοῦ ἔτσι ἦτανε ἡ συμφωνία φορτώνεται τὸ σακκί στὴν πλάτη, καὶ κουρασμένος κι ἐλαεινὸς τὸ κουβάλησε στὴν κορφὴ. Τώρα ἀρχίνησε καὶ νὰ πεινᾷ, μὰ δὲν ἔλεγε ἀκόμα τίποτα.

Ἄλεσανε τὸ στάρι τους, καὶ γιὰ νὰ μὴν τὰ πολυλογούμε, γυρίσανε κατὰ τὸ μεσημέρι στὴν καλύβα, πάλι ὁ βασιλιάς φορτωμένος τ' ἄλεύρι. — «Ἐλὰ τώρα νὰ ζυμώσουμε», τοῦ λέει ὁ γέρος. Ξεχώρισε ὡς δέκα λίτρες ἄλεύρι, τὸ 'ριξε στὴ σκάφη κι ἔβαλε τὸ βασιλιά νὰ ζυμώσῃ. Ὑστερὰ τὸν ἔστειλε στὸ λόγγο νὰ κόψῃ ξύλα, κι ἀργὰ κατὰ τὸ βράδυ βάλανε κι ἐκάψανε τὸ φούρνο, γιὰ νὰ ψήσουνε 3 - 4 καρβέλια. Ὁ βασιλιάς τώρα πεινοῦσε κι ἐπερίμενε πότε νὰ ψηθοῦν τὰ ψωμιά,

γιὰ νὰ φάῃ! Μὰ πιὸ πολὺ τὰ λιμνίζονταν ὅταν ἄρχισε νὰ βγαίνει ἀπὸ τὸ φούρνο ἡ μυρωδιά τους. «Πεινάω πολὺ», λέει τοῦ γέρο.

«Περίμενε καὶ θὰ φᾶς!» τοῦ ἀπάντησε ἐκεῖνος.

Σὲ λίγο βγήκανε τὰ καρβέλια, ἀχνιστὰ καὶ ροδοψημένα. Σὰν πεινασμένος λύκος τότε ὁ βασιλιάς ἄρπαξε τὸ καρβέλι, τὸ ἔκοψε μὲ τὰ χέρια του κι ἄρχισε νὰ τὸ τρῷ. Μὰ μὲ τὴν πρώτη μπουκιά ποὺ κατᾶπτε, τὸ πρόσπατό του ἔγινε κόκκινο ἀπὸ χαρὰ καὶ φώναξε: — «Μάλιστα! Αὐτὸ εἶναι τὸ πιὸ γλυκὸ ψωμί τοῦ κόσμου! Κι ὁμοῦ οὔτε μιὰ κουταλιά ζάχαρη δὲν ἔριξα στὸ ζυμάρι του!» Τότε ὁ γέροντας χαμογέλασε καὶ τοῦ εἶπε: «Βασιλιά μου, πρέπει νὰ ξέρῃς πὺς ἡ ζάχαρη τοῦ ψωμοῦ σου ἦταν ὁ ἴδρωτας ποὺ ἔχυσες γιὰ νὰ τὸ φτιάξῃς. Τώρα εἰς' ἐλευτέρος νὰ ξαναπῇς στὸ παλάτι σου. Κοίτα μονάχα νὰ δουλεύῃς ἀπὸ δῶ κι ἐμπρός, καὶ θὰ δῇς πὺς ἡ ὁρεξὴ δὲ θὰ σοῦ λείψῃ».

Ὁ βασιλιάς ἀκολούθησε τὴν ὁρμήνεια τοῦ γέροντα, κι ὅταν γύρισε στὸ παλάτι του, δούλευε κάθε μέρα γιὰ τὸ λαὸ του, ἐκατέβαινε καὶ στὸν κῆπο του γι' ἄλλες δουλειές, κι ἀπὸ τότε γιαιτρεύτηκε ἀπὸ τὴν ἀνορεξία κι ἔτρωε καλά, ποὺ μακάρι νὰ τρώαμε κι ἐμεῖς ἔτσι!

«ΒΑΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ». Παράλλαξ ἀπὸ τὴν Κεφαλονιά.

Δ. ΛΟΥΚΑΤΟΣ

ΟΤΑΝ ΟΜΙΛΟΥΜΕΝ περὶ αερίων μαζῶν, ἐννοοῦμεν ὁγκώδη σώματα αέρος, τὰ ὅποια εἶναι περὶ-που ὁμοιογενῇ κατὰ τὴν ὁριζόντιον ἐννοίαν ἀπὸ ἀπόψεως κυρίως διανομῆς τῆς θερμοκρασίας καὶ ὑγρασίας.

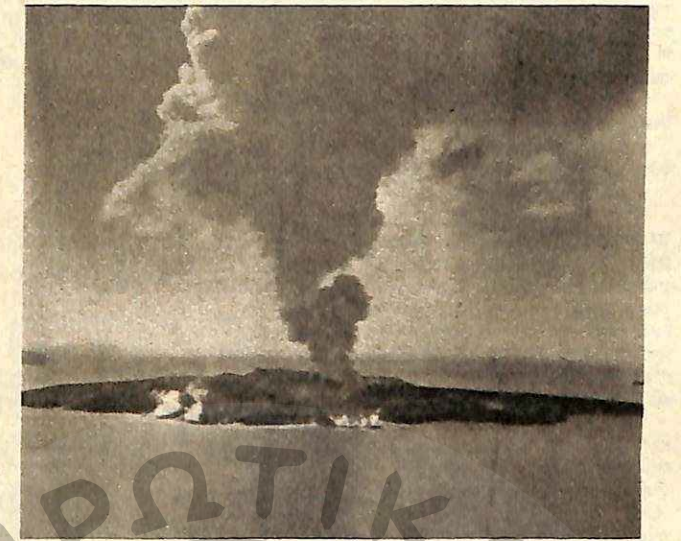
Ἡ παρούσα αέριον μάζης εἰς μίαν περιοχὴν συνδέεται συνήθως μὲ ἐπικράτησιν παρατεταμένου ἀέ-μου ὠρισμένης διευθύνσεως καὶ συνοδεύεται ἐπίσης ὑπὸ ὠρισμένου τύπου καιροῦ, ἐπεὶδὴ ὑπεράνω τοῦ ἐσωτερικοῦ μιᾶς μεμονωμένης αέριον μάζης ἐπικρα-τεῖ συνήθως ὁμοιόμορφος καιρὸς. Ἀντεπιδράσεις, ἐξ ἄλλου, γειτονικῶν αερίων μαζῶν, εἶναι δυνατόν νὰ προσεγγίσουν σημαντικὰς μεταβολὰς τοῦ καιροῦ κατὰ μήκος τῶν ὁρίων μιᾶς αέριον μάζης.

Αἱ αέριαι μάζαι συνοδεύονται ὑπὸ τῶν χαρακτη-ριστικῶν τῶν λεγομένων πηγῶν, δηλ. τῶν περιοχῶν εἰς τὰς ὁποίας σχηματίζονται, καὶ ἐπίσης ἀποκτοῦν τὰ χαρακτηριστικὰ τῶν περιοχῶν ὑπεράνω τῶν ὁ-ποίων διέρχονται. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, μία αέριος μάζα, ἡ ὁποία κινεῖται ὑπεράνω θαλάσσης ἢ ἀκόμη καὶ ὑπεράνω ἐκτεταμένης λίμνης, ἀποκτᾷ μεγαλυτέ-ραν ὑγρασίαν ἀπὸ ἄλλην αέριον μάζαν ἢ ὁποία κινεῖται ὑπεράνω ξηρᾶς. Ὑψηλὰ ὄρη, ἐξ ἄλλου, εἶναι δυνατόν νὰ χρησιμεύσουν ὡς φραγμοὶ εἰς τὴν κίνησιν τῶν αε-ρίων μαζῶν. Αἱ μάζαι τότε ὑφίστανται πρὸς τὴν κορυ-φήν τῶν ὀρέων καὶ εἶναι δυνατόν νὰ σχηματισθοῦν λό-γῳ ψύξεως νέφη καὶ συνεπῶς νὰ προσεγγιθῇ βροχή, μὲ ἀποτέλεσμα αἱ κινούμεναι αέριαι μάζαι νὰ κατα-στοῦν ξηρότεραι ὅταν φθάσουν εἰς τὸ ὑπὲρμενον μέρος τῶν ὀρέων. Ἐπίσης μία αέριος μάζα, ἡ ὁποία κινεῖται πρὸς τὰς πολικὰς περιοχὰς τείνει νὰ γίνῃ ψυχρότερα, ἐν ᾧ μάζα ἡ ὁποία κινεῖται πρὸς τὸν Ἰσημερινὸν καθίσταται θερμότερα, λόγω τῶν εἰδικῶν συνθηκῶν θερμοκρασίας ποὺ ἐπικρατοῦν εἰς τὴν περιοχὴν αὐτήν.

Ἐπεὶδὴ εἰς τὴν ἀτμόσφαιραν συμβαίνουν συνε-χεῖς μεταβολαί, μία ὠρισμένη περιοχὴ τῆς γῆς εὐρί-σκεται συνήθως ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν πολλῶν αερίων μαζῶν καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἰσοῦται πρὸς τὰς μετα-βολὰς τοῦ καιροῦ. Ἡ ἔρευνα ἐπομένως τῆς συχνό-τητος ἐπικρατήσεως τῶν διαφόρων τύπων τῶν αερίων μαζῶν εἰς μίαν περιοχὴν, δίδει μίαν σαφὴ εἰκόνα τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ κλίματος τῆς περιοχῆς αὐτῆς.

Αἱ αέριαι μάζαι ἔχουν κατὰ βάσιν ταξινομηθῇ εἰς Πολικὰς, Τροπικὰς, Θαλασσίας καὶ Ἠπειρωτικὰς αερίους μάζας. Ἐκ τούτων, αἱ Πολικαὶ εἶναι ψυχραί, αἱ Τροπικαὶ θερμαὶ καὶ ἀντιστοίχως ὑγραὶ καὶ ξηραὶ αἱ Θαλάσσιαι καὶ αἱ Ἠπειρωτικαὶ αέριαι μάζαι. Ἡ γεωγραφικὴ ὁμοῦ αὐτὴ ταξινόμησις ἐθεωρήθη πολὺ γενικὴ ἐπεὶδὴ κυρίως δὲν ἱκανοποιούσε πλήρως τὰς ἐπιστήμας τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ κλίματος. Δι' αὐτὸν κυρίως τὸν λόγον ἐκρίθη σκόπιμον νὰ γίνῃ λεπτομε-ρεστέρα ταξινόμησις μὲ βάσιν τὰς μεταβολὰς τὰς

ὁποίας ὑφίστανται αἱ ιδιότητες τῶν αερίων μαζῶν. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οἱ εἰδικῶς ἀσχοληθέντες ἐ-πιστήμονες εἰσηγήθησαν θερμοδυναμικὰς κ.λ.π. τα-ξινομήσεις καὶ σὺν τῷ χρόνῳ καθιερώθησαν εἰδικοί τύποι αερίων μαζῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων συγκατα-λέγονται αἱ Ἀρκτικαί, αἱ Ἰσημεριναὶ καὶ αἱ Μουσ-

Τὸ ἡφαίστειο τῆς Σαντορίνης.

σωνικαὶ αέριαι μάζαι. Οἱ τύποι αὐτοὶ παρίστανται διὰ τῶν ἀρχικῶν γραμμάτων τῶν αερίων μαζῶν καὶ εἰκονίζονται εἰς τοὺς λεγομένους χάρτας καιροῦ.

Λόγῳ τῆς μεγάλης σχέσεως τῆς κινήσεως, με-γάλων σωμάτων αέρος μὲ τὰς μεταβολὰς τοῦ καιροῦ, αἱ αέριαι μάζαι ἐχρησιμοποιήθησαν κατ' ἀρχὴν εἰς τὴν Μετεωρολογίαν καὶ εἰδικώτερον εἰς τὴν πρόγνωσιν τοῦ καιροῦ. Σὺν τῷ χρόνῳ ὁμοῦ ἐχρησιμοποιήθησαν καὶ εἰς τὴν Κλιματολογίαν καὶ ἐδημιουργήθη ἑνὸς ἰδιαί-τερος κλάδος αὐτῆς, ἡ λεγομένη «Κλιματολογία τῶν Ἀερίων Μαζῶν», ἡ ὁποία ἐρευνᾷ τὸ κλίμα ἀπὸ ἀπόψεως δυναμικῆς καὶ θερμοδυναμικῆς. Διὰ τοῦ πληθύνει, ἐξ ἄλ-λου, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν Ἠπειρωτικῶν αερίων μαζῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τῶν θαλασσίων ποὺ ἐπικρατοῦν εἰς μίαν περιοχὴν ὁρίζεται ὁ λεγόμενος «δείκτης ἡπειρωτι-κότητος» τῆς περιοχῆς αὐτῆς, ἐν ᾧ τὸν «δείκτην πολι-κότητος» τὸν ὁρίζει ὁ λόγος τῆς συχνότητος τῶν Πολι-κῶν πρὸς τὴν συχνότητα τῶν Τροπικῶν αερίων μαζῶν.

Γενικῶς αἱ αέριαι μάζαι ἐνδιαφέρουν ἰδιαίτερος τοὺς ἀσχολουμένους μὲ τὴν ἐπιστήμην τοῦ καιροῦ καὶ τοῦ κλίματος καὶ εἶναι χαρακτηριστικὸν τὸ λε-γόμενον ὅτι αἱ αέριαι μάζαι εἶναι διὰ τὴν Μετεωρο-λογίαν ὅτι μάζαι ξηρᾶς καὶ θαλάσσης διὰ τὴν Γε-ωγραφίαν καὶ αἱ μάζαι πληθυσμοῦ διὰ τὴν Στατιστικήν.

ΔΑΦΝΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝ

ΣΤΗΝ κοιλάδα των Τεμπών, εκεί όπου ο Πηνειός χύνεται στη θάλασσα, ζούσε μία νέα πού την έλεγαν Δάφνη. Ήταν ένα κορίτσι άγριο και φοβιστάρι-κο σαν λαγός και γρήγορο στα πόδια σαν ελαφίνα. Ήταν όμως όμορφο σαν μία μαγιάτικη μέρα κι όποιος το γνώριζε το αγαπούσε άμέσως.

Η Δάφνη περνούσε τον περισσότερο καιρό της στα χωράφια και στα δάση μαζι με τα πουλιά, τα λουλούδια και τα δένδρα. Της άρεσε να τριγυρίσει στις όχθες του Πηνειού καθώς κυλούσε ανάμεσα στα χαμόκλαδα και τα άστραφτερά χαλίκια. Συχνά τραγουδούσε κι άλλοτε μιλούσε στο ποτάμι σαν να ήταν κάτι το ζωντανό και μπορούσε να την ακούσει. Και φανταζόταν πώς καταλάβαινε τί του έλεγε και πώς της ψιθύριζε κι εκείνο κάτι γι' απάντησή της.

Οι άγαθοί άνθρωποι πού τη γνώρι-σαν καλύτερα έλεγαν:

— Είναι η κόρη του Πηνειού. Κι η Δάφνη φώναζε πάντα στον ποταμό:

— Πώς είσαι, πατέρα;

Μιά μέρα πού ο ήλιος έλαμπε κι έκαιγε πολύ κι ο άέρας ήταν γεμάτος από τ' αρώματα των λουλουδιών, η Δάφνη ξεμάκρυνε πιο πολύ από το ποτάμι. Πέρασε από ένα σκιερό δάσος κι ανέβηκε σ' ένα βουνάλακι πού από την κορφή του μπορούσε να ιδεί τον πατέρα της Πηνειό ξεπλωμένο, άσημένιο και γελαστόν κάτω στη λαγκαδιά.

Πιο πέρα, υπήρχαν άλλα βουνάλακια κι έπειτα οι πράσινες πλαγιές κι η δασωμένη κορφή της Όσσας. Ω! να μπορούσε να σκαρφαλώσει στην κορφή της Όσσας! Θα έβλεπε ίσως τη θάλασσα και πέρα μακριά πολλά άλλα βουνά.

— Καλή αντάμωση, πατέρα Πηνειέ, φώναζε η Δάφνη. Πάω ν' ανέβω στο βουνό, μά δεν θα άργήσω να γυρίσω.

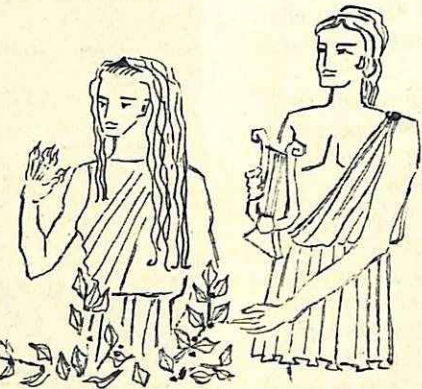
Ο ποταμός χαμογέλασε κι η Δάφνη ανέβαινε το ένα ύστερα από τ' άλλο τα βουνάλακια, μά όμως το μεγάλο βουνό φαινόταν τόσο μακριά. Ύστερα από πολλά δρόμο έφτασε στα πόδια μιας δασωμένης πλαγιάς, πού έτρεχε ένας θαυμάσιος καταρράχτης κι η γη ήταν καταστόλιστη με όμορφα λουλούδια. Κάθισε μία στιγμή να ξεκουραστεί. Τότε από τα δένδρα του μικρού βουνού άκουσε τον ήχο της πιο γλυκιάς μουσικής πού είχε ακούσει σ' όλη της τη ζωή. Σηκώθηκε κι άκροάστηκε. Κάποιος έπαιζε λύρα και κάποιος τραγουδούσε. Η Δάφνη τρόμαξε, η μουσική όμως ήταν τόσο μαγευτική, πού δεν μπορούσε να φύγει κι έμεινε εκεί κι άκουε.

Ξαφνικά ο ήχος έπαψε με μιās κι ένας νέος ψηλός κι ώραιος, με φωτερό πρόσωπο σαν τον πρωινό ήλιο, φάνηκε να κατεβαίνει την πλαγιά του μικρού βουνού και να έρχεται κατά το μέρος της. Ήταν ο Απόλλωνας, ο θεός της μουσικής.

— Καλημέρα Δάφνη, της είπε, μ' αυτή δε στάθηκε να άκούσει. Φοβισμένη έτρεχε σαν το τρομαγμένο έλαφι κατά την κοιλάδα των Τεμπών.

— Δάφνη! φώναξε πάλι ο νέος, αλλά αυτή δεν ήξερε πώς ήταν ο Απόλλωνας με τ' άργυρο τόξο. Ένωθε μόνο πώς αυτός ο άγνωστος την άκολουθούσε, σαν να την κυνηγούσε, γι' αυτό έτρεχε όλο και πιο γρήγορα.

Η Δάφνη έτρεχε πηδώντας, σαν να πετούσε, με κομμένη άνάσα, άνάμεσα στις φτέρες και τους βάρους, επάνω από τους βράχους και τους πεσμένους κορμούς των δένδρων. Δεν γύρισε ούτε μία φορά να κοιτάξει πίσω της, μ' άκουε τα βήματα του Απόλλωνα, πού όλο την πλησίαζαν. Άκουε τον κρότο πού έκανε το άσημένιο τόξο. Άκουε την ίδια του την άναπνοή, τόσο κοντά της ήταν πιά. Στα τελευταία έφτασε στη λαγκαδιά, πού ο δρόμος ήταν ίσιος κι ήταν εύκολότερο να τρέξει, μά κόπηκαν τα

ΔΑΦΝΗ ΚΑΙ ΑΠΟΛΛΩΝ
Σχεδιασμά ΗΛ. ΓΕΩΡΓΟΥΤΖΟΥ

πόδια της. Μπροστά της όμως άπλωνόταν το ποτάμι γάργαρο και άστραφτερό στο φώς του ήλιου. Άνοιξε τα χέρια της και φώναξε:

— Ω! πατέρα Πηνειέ, γλύτωσέ με!

Ο άέρας γέμισε από πυκνή όμίχλη. Για μία στιγμή ο θεός έχασε από τα μάτια του την κόρη. Έπειτα την είδε κοντά στην όχθη του ποταμού και τόσο κοντά του, πού τα μακριά μαλλιά της, καθώς κυμάτιζαν πίσω της, τον άγγιζαν. Νόμιζε πώς ήταν έτοιγη να πηδήσει μέσα στα όρημνα νερά του ποταμού πού βούιζε κι άπλωνε τα χέρια του. Μά δεν ήταν η όμορφη Δάφνη. Ήταν ένα δένδρο, με ωραία καταπράσινα φύλλα.

— Ω, Δάφνη, Δάφνη! φώναζε ο Απόλλωνας. Ο πατέρας σου ο Πηνειός σε μεταμόρφωσε σε δένδρο. Τι κρίμα!

Ο θεός όνόμασε το δένδρο Δάφνη. Έκαμε ένα στεφάνι από τα φύλλα του δένδρου, το έβαλε στο κεφάλι σαν βασιλική κορώνα και ξαναγύρισε στους Δελφούς. Από τότε, κάθε όχτω χρόνια, ξεκινούσε από τους Δελφούς μία ιερή πομπή και πήγαινε στα Τέμπη να πάρη δάφνες.

Κι από τότε ως σήμερα, οι νικηταί στους άγώνες στεφανώνονται με κλαδιά της Δάφνης, πού γίνε το αγαπημένο δένδρο του Απόλλωνα.

ΜΕΤΡΑ ΚΑΙ ΣΤΑΘΜΑ

(Συνέχεια από τη σελίδα 10)

να υπάρχει μία μονάς μήκους ή όποια να χρησιμοποιείται πάντοτε. Οι πρωτόγονοι άνθρωποι έχρησιμοποιούν δια την μέτρησιν των άποστάσεων το πάχος του αντίχειρος, το πλάτος της παλάμης, την σπιθαμήν, το μήκος του πέλματος, το μήκος του βραχίονος και ιδίως του πήχεως της χειρός, το σύννηθες μήκος των βημάτων και άλλα. Από τας μονάδας αυτάς έχουν άπομεινεί άκόμη τα όνόματα δάκτυλος, παλάμη, πήχυς, πόδες. Το μήκος όμως των μονάδων αυτών σήμερα δεν λαμβάνεται όπως κατά την εποχήν των πρωτογόνων ανθρώπων. Είς την αρχαίαν εποχήν ο πήχυς των Αθηνών και της Όλυμπίας είχε μήκος 0,49 μέτρα, έκαστος δέ πήχυς διηρείτο εις 24 δακτύλους. Ός πούς θεωρείτο κατ' αρχάς το μήκος του πέλματος του ανθρώπου, κατόπιν ένοείτο η άπόστασις 0,320 έως 0,328 μέτρα. Μεγαλύτερα μονάς μήκους έλαμβάνετο το όλυμπιακόν στάδιον, ίσον με 192 μέτρα, το άττικόν στάδιον ίσον με 164 μέτρα και άλλα. Είς τας προηγουμένας μονάδας έχρησιμοποιήσαμεν δια την σύγχρονον έκφρασιν αυτών την λέξιν μέτρον, χωρίς να έχωμεν δώσει την εξήγησιν, τί είναι μέτρον, διότι η έννοια του μέτρου είναι γνωστή εις όλους. Δεν είναι όμως άσκοπον να υπενθυμίσωμεν το πώς προήλθεν η μονάς αυτή μετρήσεως του μήκους. Κατά τα έτη 1792 - 1799 μία επιτροπή επιστημόνων εις την Γαλλίαν υπέλόγισε δια μετρήσεων μεταξύν της γαλλικής πόλεως Βαρκελώνης, το 1/10 ενός μεσημβριού κύκλου της γης. Την άπόστασιν αυτήν την έχώρισε η επιτροπή εις 10 εκατομμύρια ίσα μέρη και το έν εξ αυτών το όνόμασε μέτρον. Κατόπιν κατεσκεύασαν από μέταλλον ένα πρότυπον μέτρον με το μήκος αυτό, το όποιον φυλάσσουν εις το προάστειον των Παρισίων Σέβραι. Πολλά Κράτη, μεταξύν των όποιων και η Ελλάς, έχουν ως μονάδα μετρήσεως του μήκους το μέτρον αυτό των Σεβρών. Διότι αντίγραφα αυτού του μέτρου έχουν δοθή εις πολλά κράτη. Χίλια τοιαύτα μέτρα αποτελούν το έν χιλιόμετρον. Το έν μέτρον διαιρείται, ως γνωστόν, εις 100 εκατοστά, ή 1000 χιλιοστά. Η Άγγλία και η Αμερική έχουν άλλας μονάδας μετρήσεως του μήκους.

ΕΥ. Σ. ΣΤΑΜΑΤΗΣ

ΜΥΘΟΙ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΛΙΟΝΤΑΡΙ

Ο ΑΝΔΡΟΚΛΗΣ, βαριεστημένος από την κακομεταχείριση του άφεντικού του, τό σκασε μία μέρα, και πήγε στο δάσος να κρυφτεί. Εκεί, είδε ένα λιοντάρι, πού ξεπλωμένο πάνω στα χόρτα του δειχνε το πόδι του βογγώντας από τον πόνο. Ο Άνδροκλής πλησίασε κι είδε πώς ανάμεσα στα δάχτυλά του ήταν

μια μεγάλη άγκίδα πού το έκανε να πονάει. Έπιασε λοιπόν άφοβα το πόδι του λιονταριού, έβγαλε την άγκίδα κι έπλυνε την πληγή με δροσερό νερό. Από τότε το λιοντάρι κι ο Άνδροκλής έγιναν άχώριστοι φίλοι και ο ένας βοηθούσε τον άλλον.

Μά τ' άφεντικό του Άνδροκλή δεν έπαψε να τον άναζητά και μία μέρα οι άνθρωποι του τον έπιασαν. Θυμωμένος άποφείισε να τον ρίξει στ' άγρια θηρία. Τον ίδιον καιρό και το λιοντάρι πιάστηκε από τους κυνηγούς, πού το πούλησαν στον ίππόδρομο της μεγάλης πολιτείας.

Κόσμος πολός μαζεύτηκε να δει τον Άνδροκλή πού θα τον έτρωγαν τα θηρία. Μά ποιά ήταν η έκπληξη τους όταν είδαν να πετιέται από τη σιδερένια πόρτα ένα άγριο λιοντάρι πού μόλις είδε τον Άνδροκλή έπαισε στα πόδια του και τα φιλούσε!

Ο βασιλιάς έκπληκτος κι αυτός ρώτησε τον Άνδροκλή πώς γίνεται ένα άγριο θηρίο να μην τον πειράξει. Κι όταν εκείνος του διηγήθηκε την ιστορία του συγκινήθηκε τόσο, πού έδωσε χάρη στο δούλο κι άφησε ελεύθερο το λιοντάρι.

Η καλοσύνη ανταμείβεται.

Ο ΚΟΡΚΟΔΕΙΛΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

Ο ΚΡΟΚΟΔΕΙΛΟΣ κι η άλεπού είχαν ανοίξει ζωηρή συζήτηση κι ο καθένας έλεγε πώς κατάργεται από καλή γενιά.

— Εγώ, έλεγε ο κροκόδειλος, έχω εύγενείς προγόνους με καλούς τρόπους.

— Ω, το βλέπω, απάντησε η άλεπού. Το λεπτό δέρμα το δείχνει...

Η πραγματικότητα φανερώνει το ψέμα.

(Διασκευή) Σ. ΜΑΡΑΝΤΟΣ

(Από το νέο βιβλίο του, πού μόλις έκυκλοφόρησε)

Ο ΕΡΜΗΣ ΚΙ Ο ΚΟΡΑΚΑΣ

Ο ΚΟΡΑΚΑΣ πάτησε ένα δόκανο και πιάστηκε αϊχμάλωτος. Άρχισε λοιπόν να παρακαλή τον Απόλλωνα και να του υπόσχεται μεγάλα ταξίματα, αν τον βοηθούσε να γλυτώσει. Ο Απόλλωνας τον λυτήθηκε και τον έλευθέρωσε.

Πέρασε κάμποσος καιρός κι ο κόρακας λησιμόνησε τις υποσχέσεις του. Μά ξαναπιάστηκε στο δόκανο κι άρ-

χισε να παρακαλή, τούτη τη φορά τον Έρμη, πώς αν τον βοηθούσε θα του πρόσφερε σπουδαίες θυσίες. Ο Έρμης όμως του είπε:

— Πονηρέ κόρακα, έσύ ξέχασες τις υποσχέσεις σου στον Απόλλωνα και θα θυμηθής έμένα;

Αυτός πού ξεχνάει τις υποχρεώσεις του προς τον πρώτο, θα τις ξεχάσει και προς το δεύτερο.

Η ΣΤΡΟΥΘΟΚΑΜΗΛΟΣ

ΤΑ ΘΗΡΙΑ με τα πούλια άνοιξαν πόλεμο. Κι η στρουθοκάμηλος, πού δεν ήθελε να τα χαλάσει με κανέναν, έλεγε στα θηρία:

— Βλέπετε τα πόδια μου; Είναι όμοια με τα δικά σας. Γιατί λοιπόν να σας πολεμήσω;

Μά και στα πούλια έλεγε τα ίδια:

— Δε βλέπετε πώς τα φτερά μου, ο λαιμός και το κεφάλι μου είναι όμοια με τα δικά σας; Έπιτρέπεται λοιπόν να σας πολεμήσω;

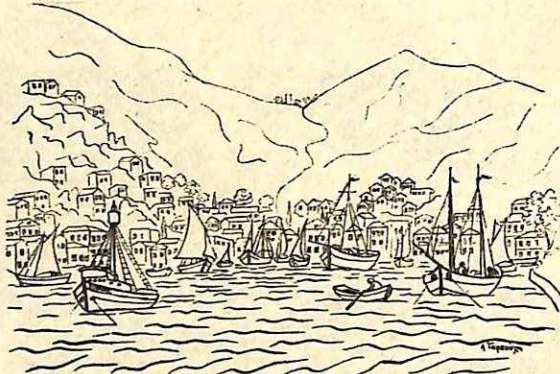
Κι έτσι έμενε έξω από τη μάχη, περνώντας μια χαρά τη ζωή της.

Πολλοί είναι αυτοί πού κοιτάζοντας το συμφέρον τους τα χουν καλά με όλους.

ΠΡΟΟΔΟΙ - ΕΦΕΥΡΕΣΕΙΣ - ΤΕΛΕΙΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

ΑΦΑΛΑΤΩΜΕΝΟ ΝΕΡΟ

ΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ προβλέπουν γενική λειψυδρία σ' όλο τον κόσμο για τὸ ἔτος 2.100. Ἀλλὰ καὶ στὶς μέρες μας ὑπάρχουν περιοχές πὸν ζοῦν τὸ μαρτύριο τοῦ Ταντάλου σὲ μικρὴ ἀπόσταση ἀπὸ τ' ἀνεξάντλητα φυσικὰ ἀποθέματα νεροῦ, πὸν εἶναι οἱ Θάλασσες καὶ οἱ Ὠκεανοί.

ΣΥΜΗ, σχέδιο ΑΘΗΝΑΣ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Ἡ ἀφαλάτωση τοῦ θαλασσίου νεροῦ καὶ ἡ χρησιμοποίησή του γιὰ τὴν καλλιέργεια, ἀλλὰ καὶ ὡς πόσιμον νεροῦ, ἔχει ἀρχίσει πιά νὰ πραγματοποιηθῇ.

Στὶς 26 τοῦ περασμένου Ἰουλίου, ἡμέρα τῆς Ἐθνικῆς γιορτῆς τῶν Κουβανέζων, 20.000 ἀμερικανοὶ ναῦτες ἔκαναν προπόσεις: Ἦταν προπόσεις μὲ νερὸ θαλασσινὸ ἀφαλατωμένο.

Τίποτα δὲν μπορούσε νὰ χαροποιήσῃ περισσότερο τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς τοὺς στρατοπεδευμένους στὸ Γκοντανάμο, τὴ μοναδική βάση πὸν ἡ Ἀμερικὴ κατέχει ἀκόμα στὴν Κούβα, ἀπ' τὸ νὰ πίνουν δίχως περιορισμὸ, νερὸ καθαρὸ. Κι αὐτό, γιατί ἕνα χρόνον πρωτότερα ὁ Κάστρο εἶχε ἀποκόψει τὸν ἀγωγὸ πὸν τροφοδοτοῦσε τὴ βάση καὶ οἱ μερίδες τοῦ πόσιμου νεροῦ μειώθηκαν ἀναγκαστικὰ στὸ μισό. Ἀμέσως, σ' ἀπόσταση 15.000 χιλιομέτρων ἀπ' τὸ σημεῖο αὐτό, στὸ Πόιντ Λόμα τῆς Καλλιφόρνιας, εἰδικευμένα πληρώματα βάλθηκαν νὰ στήσουν ἕνα ἐργοστάσιο καινούργιο πὸν θὰ μπορούσε νὰ βγάλῃ ἀπ' τὴ θάλασσα 5.000 κυβικὰ νερὸ πόσιμο τὴν ἡμέρα.

Ἐπολογίζεται ὅτι μισὸ ἑκατομμύριο ἀνθρώποι αὐτὴ τὴ στιγμή σ' ὅλο τὸν κόσμο ἀντλοῦν ἀπὸ τὴ θάλασσα ὅλο τὸ πόσιμον νερὸ πὸν χρειάζονται. Περίπου 100.000 κυβικὰ τὴν ἡμέρα! Κι αὐτὸ δὲν εἶναι παρὰ μιὰ σταγόνα στὸν ὠκεανό, ὅπου 22500 ἑκατομ. κυβικὰ ἀπειρώς περισσότερο ἀπ' ὅτι χρειάζεται γιὰ νὰ σβῆσῃ τὴ δίψα ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου, κοιμοῦνται ἀχρησιμοποίητα. Λίγο-λίγο, παντοῦ σήμερα, ἀναζητοῦν τρόπους ἐντατικώτερης ἐκμεταλλεύσεως αὐτῶν τῶν ἀστεριεύτων ἀποθεμάτων τοῦ πλανήτη μας. Οἱ Ρῶσοι καὶ οἱ Ἀμερικανοὶ ὑπόγραψαν στὶς 3 Ἰουνίου μιὰ συμφωνία τεχνικῆς συνεργασίας στὸν τομέα τῆς ἀφαλάτωσης τοῦ θαλασσίου νεροῦ.

Καὶ μεῖς, ἔχουμε κίολας, στὴ Σύμη, τὸ πρῶτο

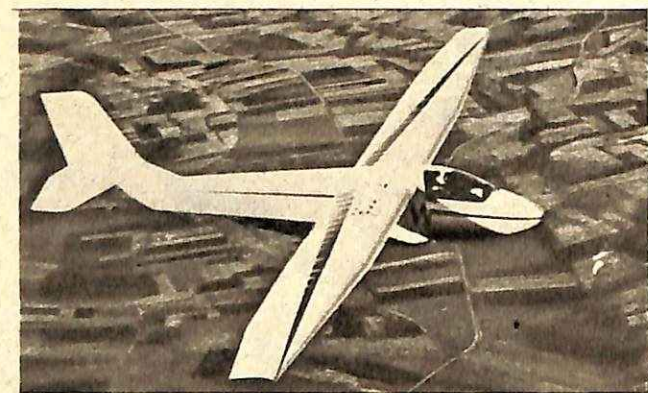
μας ἐργοστάσιο ἀφαλάτωσης τοῦ θαλασσίου νεροῦ. Πρὶν λίγες μέρες διαβάσαμε στὶς ἐφημερίδες ὅτι ἔγιναν τὰ ἐπίσημα ἐγκαίνιά του καὶ οἱ κάτοικοι ἄρχισαν νὰ χρησιμοποιοῦν τὸ ἀφαλατωμένο νερὸ γιὰ τὴν ὕδρευσίν τους καὶ τὴν ἐντατικώτερη καλλιέργεια τῆς γῆς.

ΙΣΤΙΟΠΛΑΝΑ

ΕΝΑ ΣΧΕΤΙΚΩΣ νέο σπόρ, πὸν κατακτᾷ καθημερινὰ τοὺς νέους τῆς Εὐρώπης, εἶναι τὸ πέταγμα μὲ ἱστιοπλάνο. Πὸν σημαίνει ταξίδι στὸν ἀέρα χωρὶς μοτέρ.

Τὸ ὠραῖο καὶ ὕμνινο αὐτὸ σπόρ δὲν εἶναι καθόλου ἐπικίνδυνον. Ἀπαιτεῖ μονάχα πείρα στὴν ἐκμετάλλευση τῶν ποικίλων ἀτμοσφαιρικῶν ρευμάτων πὸν ἔχουν ἄλλοτε κίνηση κυματοειδῆ, ἢ εἶναι ρεύματα ἀνόδου καὶ καθόδου. Τὸ ὅτι ἐφοδιάζεται κανεὶς μ' ἕνα ἀλεξίπτωτο δὲν εἶναι μονάχα ἕνα μέτρο ἀσφαλείας. Χρησιμεύει καὶ γιὰ μαξιλάρι καθίσματος.

Ἡ πτήση μὲ ἱστιοπλάνο εἶναι ἕνα σπόρ συνεργαζομένων. Ἕνας πιλότος δὲν μπορεί μόνος του νὰ βάλῃ μπρός. Γιὰ ν' ἀρχίσῃ νὰ πετᾷ ἕνα ἱστιοπλάνο, πρέπει νὰ ρυμουλκηθῇ ἀπὸ ἕνα ἐλικόπτερο, ἢ ἕνα ἀεροπλάνο. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ἐλικόπτερο δὲν ἐπιτρέπει παρὰ περιορισμένης διάρκειας πτήσεις, γι' αὐτὸ καθιερώθηκε πιά τὸ ρυμουλκῆμα μὲ ἀεροπλάνο.

Τὰ ρεκόρ πὸν σημειώνουν οἱ πτήσεις μὲ ἱστιοπλάνο δὲν ξεπερνοῦν τὰ 14.102 μέτρα σὲ ὕψος καὶ τὰ 876 χιλιόμετρα σὲ ἀπόσταση εὐθεία. Ἐνῶ ἡ ταχύτης κυμαίνεται ἀπὸ 107 - 128 χιλιόμετρα. Ὅσοδήποτε ἐλάφρο καὶ ἂν εἶναι τὸ ἱστιοπλάνο, μὴ ἔχοντας δική του πηγὴ ἐνεργείας, ἔχει πάντα τὴν τάση νὰ συναντήσῃ τὸ ἔδαφος πὸν ἐγκατέλειπε μὲ τὴ βοήθεια τοῦ ρυμουλκοῦ ἀεροπλάνου. Ὁ ἐπιδέξιός ἐντούτοις χειρισμὸς ἐνός φτεροῦ μεγάλῃς ἀντοχῆς καὶ μὲ μεγάλη ἐπιφάνεια καθὼς καὶ ἡ γνώση τῶν ἀτμοσφαιρικῶν ρευμάτων ἐπιβραδύνει τὴν κάθοδο καὶ κανονίζει τὴν πτήση κατὰ τὴ θέληση τοῦ πιλότου.

Παλαιότερα λειτουργοῦσαν παρόμοια πλοῖα τοῦ ἀέρος. Τὰ λέγανε ἀνεμόπτερα. Γιὰ νὰ τὰ βάλουν σὲ κίνηση ἀνέβαιναν σὲ ψηλὰ βουνὰ καὶ ἀπὸ κεῖ τ' ἀφῆναν τὰ πετάξουν. Τὸ ὠραῖο αὐτὸ σπόρ ἦταν, φυσικὰ, πολὺ ἐπικίνδυνον, γι' αὐτὸ καὶ εἶχε πολὺ λίγους φίλους.

ΜΕΛ.

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΩΝ

Η ΕΟΡΤΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Η ΜΕΓΑΛΗ εορτὴ τῆς 8ης Νοεμβρίου, «τῶν Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν καὶ πασῶν τῶν ἐπουρανίων Δυνάμεων», ὅπως λέγεται στὴν τυπικὴ ἐκκλησιαστικὴ ἐκφραση, εἶναι ἀφιερωμένη στὴν τιμητικὴ προσκύνηση καὶ τὴν ἐπίκληση τῆς Χάριτος τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων.

Ἀπὸ τὶς παλαιότερες εορτὲς τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἐθεωρεῖτο γενικῶς ὡς ἡ σπουδαιότερα μετὰ τὴς Δεσποτικῆς καὶ Θεομητορικῆς εορτῆς, γι' αὐτὸ καὶ στοὺς πρώτους ἔξῃ Χριστιανικοὺς αἰῶνες ἱδιαίτερα ἐπιματό ἡ ἡμέρα αὕτη.

Ἡ μνεῖα καὶ ἡ ἐπίκλησις τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων γίνεται βεβαίως καθημερινῶς ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν μας, ἢ ὅποια εἰς τὰς εὐχὰς καὶ δεήσεις τῆς δὲν παραλείπει, εὐθὺς μετὰ τὸ ὄνομα τῆς Παναγίας μας καὶ τοῦ Τιμίου Σταυροῦ τὴν θείαν Δύναμη, νὰ κατατάσσῃ τοῦ Ἀγγελικοῦ κόσμου τὴν ἱερὴ χάρη, δεομένη ὅπως ὁ Ὑψιστος εὐλόγησῃ καὶ ἐνισχύσῃ τοὺς πιστοὺς τοῦ «προστασίας τῶν ἁγίων ἐπουρανίων Δυνάμεων ἀσωμάτων».

Αὐτὸ τὸ «προστασία», εἶναι χαρακτηριστικὸ τοῦ ἐνός ἀπὸ τὰ τρία κύρια ἔργα τοῦ Ἀγγελικοῦ κόσμου, τὰ ὅποια εἶναι: ἡ ὑμολογία τοῦ Θεοῦ, ἡ ἐκτέλεσις τῶν διαταγῶν καὶ τοῦ θελήματος Αὐτοῦ, καὶ ἡ προστασία τῶν ἀνθρώπων.

Ἡ Ἀγία Γραφὴ καὶ ἡ Ἐκκλησιαστικὴ ὑμολογία ἐπίσημα βεβαιώνουν, ὅτι οἱ Ἀγγελοὶ προστατεύουν καὶ βοηθοῦν τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὅλην τὴν ζωὴν ποικιλοτρόπως καὶ πολυειδῶς, ἰδίως, μάλιστα, εἰς τὸ μεγάλο ἔργο τῆς σωτηρίας τῆς ψυχῆς των, διὰ τὸ ὅποιον ἀκριβῶς ὁ Ἀπόστολος Παῦλος τοὺς ἀποκαλεῖ «λειτουργικὰ πνεύματα εἰς δοσκονίαν ἀποστελλόμενα», ὁ δὲ Κύριος προσωπικῶς ἔχει βεβαιώσει ὅτι κάθε ἀνθρώπος, χωρὶς καμμία ἀπολύτως ἐξαίρεση, ἔχει ὑπὸν φύλακα Ἀγγελοῦ του.

Τούτος ὁ λόγος τοῦ Σωτῆρος ἀποδεί-

κνύει ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἀγίων Ἀγγέλων εἶναι μέγιστος, καὶ ἀκόμη ὅτι ὁ ἀγγελικὸς κόσμος εἶναι κόσμος σύμμαχος παντοτεινός, ἀμετακίνητος, καὶ σταθερὸς τῆς ἀνθρωπότητος ὅλης ἐναντίον τοῦ κακοῦ, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς πονηρίας καὶ τῶν ὀργάνων του.

Πάμπολλα εἶναι τὰ περιστατικὰ πὸν μνημονεύουν τὰ ἱερά μας κείμενα περὶ τῶν φιλανθρωπῶν ἐκδηλώσεων τοῦ ἀγγελικοῦ κόσμου, τῆς ἀγάπης καὶ τοῦ ενδιαφέροντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἀκριβῶς δὲ δι' αὐτὸ καὶ ἡ Ἐκκλησία ἔχει καθιερώσει ἱδιαίτερες προσευχὰς πρὸς αὐτοὺς ἡ ὡραιότερη τῶν ὁποίων εἶναι ἐκείνη, πὸν ἀρχίζει μὲ τὴν φράση «Ἄγιε Ἀγγελε τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐφ'esτώς τῆς ἀθλάς μου ψυχῆς καὶ ταλαιπώρου μου ζωῆς, μὴ ἔγκαταλείπῃς με».

Ἄυλα, νοερά, καὶ ἀσώματα ὄντα, πνεύματα καθαρὰ, εἶναι ταχυκίνητοι προσταῖται μας καὶ ὑπηρετοὶ τοῦ θεοῦ θελήματος, μὴ ἐμποδιζόμενα ἀπὸ ὕλικά προσκόμματα ἢ ἀπὸ τὴν ἔκταση τῆς δημιουργίας.

Λογικὰ, ἐπίσης, ὄντα ἔχουν γνώση ἀσυχρότητας ἀνώτερη ἀπὸ τὴν γνώσιν ὧν μαζί τῶν ἀνθρώπων, δὲν ἔχουν ὁμῶς καὶ τὴν παγγνώσαν τοῦ Θεοῦ.

Προικισμένοι, πάντως, οἱ Ἅγιοι Ἀγγελοὶ μὲ ὑπέροχα προσόντα, εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν Ὑψιστον, εἶναι τὰ τελειότερα δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει διαίρεισι τοὺς Ἀγγέλους σὲ 9 τάγματα: τὰ Χερουβείμ, τὰ Σεραφεείμ, τοὺς Θρόνους, τὰς Κυριότητας, τὰς Δυνάμεις, τὰς Ἐξουσίας, τὰς Ἀρχάς, τοὺς Ἀρχαγγέλους καὶ τοὺς Ἀγγέλους. Ὄνόματα τρία μόνον εἶναι γνωστά, τῶν Ἀρχαγγέλων Γαβριὴλ, Μιχαὴλ καὶ Ραφαὴλ, ἐνῶ ὅλο τὸ ἄλλο, μέγιστο πλῆθος μένει ἀνώνυμο γιὰ μᾶς.

Ἡ εὐλογία των ἂς συνοδεύῃ τὴν ζωὴν καὶ τὰ ἔργα ὧν μας.

ΣΩΤ. ΜΕΝΤΖΕΛΟΠΟΥΛΟΣ

ΞΕΚΟΥΡΑΣΜΑ

Ἀκόμα δὲν ἐφάνηκε ἡ μορφή, μ' ἀκούστηκαν τὰ ζάλα τοῦ πατέρα. Νὰ τώρα, μπαίνει μέσα στὴν αὐλὴ καὶ στὴ μητέρα λέει: «καλησπέρα».

Σέρνει τὰ βήματά του ἀργά, βαριά, τὸ μέτωπό του εἶναι ρυτιδωμένο, τ' ἄγια του χέρια ροζιασμένα ἀπ' τὴ δουλειά.

Ἰδρώτα στάζει τὸ κορμὶ τὸ κυρτωμένο.

Ἀξερνα ἀστράφτει μὲς τὸ βλέμμα μ' ἀντηλιά, φεγγυοβάλλει ἐπὶ τὰ μέτωπα. Ἡ ἔργονια σβήνει, ἀναφτερώνει καὶ ἡ καρδιά

λὲς καὶ προβάλλαν μπρός του οὐράνια μονοπάτια.

γιατὶ σὰν πάτησε τῆς πόρτας τὸ σκαλὶ βλέπει, πλάι στὸ λυχναρί τ' ἀναμμένο, νᾶναι σκυμμένο τὸ μικρὸ του τὸ παιδί ἐπάνω στὸ βιβλίον τ' ἀνοιγμένο.

ΕΦΗ Ι. ΧΑΙΡΕΤΗ

Γυμν. Λυκ. «Ὁ Κοραΐς»

Ἡρακλείου - Κρήτης

Τὰ ξυπνά καὶ τὰ κουτὰ

ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΑ

— Τὸ γραφεῖο σου, βλέπω, εἶναι ζεστὸ σὰν φούερος.

— Μὰ αὐτὸ εἶναι πολὺ φυσικόν.

— Γιατί;

— Γιατὶ ἐδῶ μέσα... βγάζω τὸ ψωμί μου!

ΚΩΝ. ΚΟΙΝΤΟΥΡΗΣ

Α' Πρότ. Γυμνάσιον Ἀθηνῶν

ΤΟ ΞΕΦΤΕΡΙ

Στὴν ὥρα τῆς φυσικῆς πειραματικῆς: Δάσκαλος: Πές μου, Ἀριστείδη, τί εἶναι οἱ φακοί;

Ἀριστείδης: Ὁσπριο, κύριε.

Τὰ Ἀδέφια ΓΚΟΡΤΣΕΛΙΔΗ

Α' Δημ. Σχολ. Κομοτινῆς

ΉΤΑΝ ΜΙΚΡΗ!

— Γιαννάκη, φωνάζει αὐστηρὰ ἡ μαμὰ στὸ μικρὸ τῆς γιό, σοῦ ἔχω πει χίλιες φορές νὰ μὴν τεντώνωσαι πάνω ἀπὸ τὸ τραπέζι γιὰ νὰ πιάσῃς τὸ ψωμί. Δὲν ἔχεις γλώσσα;

— Ἐχω, μαμὰ, ἀλλὰ δὲ φτάνει μέχρι τὸ ψωμί!

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ

Στ' τάξ. Σχ. Ἀπιδεῶνας

ΔΕΞΗΝ ΣΤΟ ΘΕΟ ΓΙΑ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Πόσο εἶν' ἡ ζωὴ μας λίγη!
Κιόλας ἤρθανε τὰ ρίγη
τοῦ βοριά, μαραθῆκανε τὰ φύλλα
σέρνεται μὲ ἀνατριχίλα
γύρωθε βαριά.

Τσούζει τ' αὐγινὸ τ' ἀγιάζι:
ὅπου νᾶναι χειμωνιάζει,
πιάνουν οἱ βροχές,
πλημμυρίζει τὸ τοπίο...
Κρὺο στὰ κορμιά, καὶ κρὺο
στὶς ψυχές.

Κύριε! Κάνε νὰ περάσῃ
καθετὶ πούλ' στὴν πλάση
χειμωνιά καλή:
ὁ ἀνθρώπος (πού, τὸ φεγγάρι
θέλει καὶ καλά), τὸ ψάρι,
τὸ ζῶο, τὸ πουλί...

Ἀπὸ τὴ δική Σου ἀγάπη
καρτεροῦμε, τὸ δροσάπι
νὰ μὴν ξεχυθῇ
καὶ τ' ἀστροπελέκι, πέρα
μέσ' στῆς ἔρημος τὴν ξέρα
νὰ σβηστῇ.

Κύριε! Ἐπάκουσε καὶ κάνε
μέσ' τῇ χειμωνιά ὅλο νᾶναι
ἄγγιχτοι, γεροί,
νᾶναι πάντα καλοσύνη
καὶ νὰ βασιλέψῃ ἡ Εἰρήνη
ἡ ἱερή.

ΓΙΟΥΛΗΣ

ΤΟ ΠΗΓΑΔΙ

Κάθε βράδυ, κάθε βράδυ
καθρεφτίζει τὸ πηγάδι
τ' ἀστεράκια, τὸ φεγγάρι.

Καθρεφτίζει καὶ τὰ πεῦκα,
τὴν ψιλὴ καὶ ὁμορφὴ λεῦκα
μὲ μιὰ χάρη, μὲ μιὰ χάρη.

Κι ὥρες ὥρες ἐκεῖ κάτου
στὰ θαμπὰ, βουβὰ νερά του
καθρεφτίζει τὰ ὄνειρά του.

Σ. Γ. ΚΩΤΣΑΡΙΔΗΣ

ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ

Μιὰ πλούσια Σικωτσέζα θέλει νὰ κάνῃ
τὴν προσωπογραφία τοῦ μονακριβοῦ τῆς
κοριτσιού. Πάει σ' ἕναν καλὸ ζωγράφο
καὶ τὸν ρωτᾷ τί θὰ τῆς κοστίσῃ.

— Διακόσιες λίρες.

— Τόσα πολλὰ γιὰ τὴ μικρή; Μ' ἂν

κάνατε ἐμένα πόσα θὰ παίρνατε;

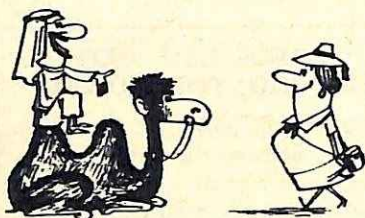
— Πάλι διακόσιες.

— Ἐ, λοιπόν, κάντε με, καὶ θὰ κρατῶ

στὴν ἀγκαλιά μου τὸ παιδί!

Ε. Ρ. ΑΝΙΣΤΗΣ, Σχ. Σαλαβάνου

Εὐθυμη στήλη

Χωρίς λόγια

ΛΑ-Ι-ΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

Λαγός εκατοχρονίτικος

Κάποτε φέραν μιὰ γκαμήλα στὸ νησί κι ὅλοι συνάχτηκαν καὶ τὴν κοιτούσαν. Τὶ νὰ 'ναι τοῦτο τὸ πράμα, ρωτιόντουσαν.
— Γαϊδούρι, λέει ὁ ἕνας.
— Ὄχι, γελάδα, κάνει ὁ ἄλλος.
Πετάγεται κι ἕνας σοφὸς καὶ τοὺς φωνάζει:
— Μωρέ, δὲ βλέπετε πὼς εἶναι ἑκατοχρονίτικος λαγός;

ΠΩΣ ΝΑ ΠΡΟΛΑΜΒΑΝΕΤΕ ΤΑ ΔΥΣΤΥΧΗΜΑΤΑ

Τὰ μικρὰ ποτέ μόνά τους.

Δυὸ δυστυχήματα φριχτὰ μέσα σ' αὐτὸ τὸ μῆνα τὸ ἕνα μέσ' στὴν κάμαρα, τὸ ἄλλο στὴν κουζίνα.
Ἐνα μικρὸ εἶδε γλυκὰ σ' ἕνα ντουλάπι ἀπάνω, καὶ νὰ τὰ φάη θέλοντας στὰ ράφια σκαρφαλώνει. Μὰ κεῖ τὸ δόλιο ποὐλεγε «κοντεύω. Νά, τὰ φτάνω», πέφτει ἡ ντουλάπα ἀπάνω του, ποὺ λές, καὶ τὸ πλακώνει

Ἐνα ἄλλο ζεματίστηκε μὲ τὸ βραστό νερό, ποὺ στὴν κουζίνα ἀφήσανε. Τὶ δράμα... Φοβερό...
Κι αὐτά, γιατί τὰ δύστυχα τ' ἀφήσαν μοναχὰ τους.
«Ἐ, κι ἂν τ' ἀφήσω μιὰ στιγμή τί τάχα θὰ μοῦ πάθῃ;», λένε καὶ ὁλομόναχα τ' ἀφήνουν τὰ παιδιά τους! Νὰ ἕνα ἀπ' τ' ἀσυγχώρητα τῶν κηδεμόνων λάθη.
Γι' αὐτὸ καθόλου τὰ μικρὰ μόνά τους μὴν τ' ἀφήνετε. Καὶρὸ δὲν θέλει ὁ κακὸς, σὲ μιὰ στιγμοῦλα γίνεται.
Ο ΠΑΠΟΥΣ

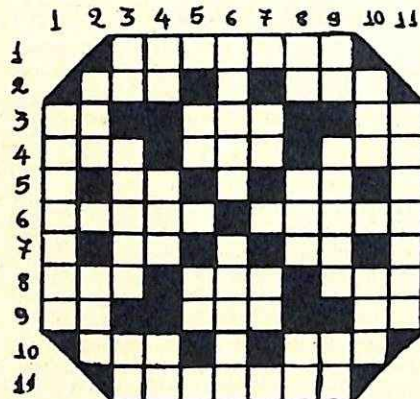
ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ

Τί πρέπει νὰ κάνετε

Ἐνα καλὸ παιδάκι λέει:
Πλαγιάζω πάντοτε νωρίς, μὰ καὶ νωρίς ξυπνῶ, γιατί αὐτὸ, νὰ ξέρετε, εἶναι ὑγιεινὸ.

Πνευματικές ασκήσεις

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΩΣ: 1. Μητέρα τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἑλλης (γν.). 2. Ἀρθρο—συμπλεκτικὸς σύνδεσμος. 3. 75—κολυμβῶ—δεικτικό. 4. Ἀτίθασο ζῶο—τελὸς σύνδεσμος—μία τῶν ἐποχῶν. 5. Λεπτὴ κλωστή (ἀντιστρ.)—πρόθεσις. 6. Ἀναπνοή—καλοκαιρινὸ λουλούδι. 7. Νότα—51. 8. Ὅχι ἀνισα—ἀπότομος νευρικὸς κλονισμὸς (γεν.)—οἰκογενειακὸ δένδρο. 9. Προσωπικὴ ἀντωνυμία—μία τῶν αἰσθησέων—ἄρθρο. 10. Παίχεται καὶ στοὺς πάγους καὶ στὴ θάλασσα—κατάφασσις. 11. Ἐνα δένδρο.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. Ἐνας ἀπὸ τοὺς σωματοφύλακες τοῦ Δουμᾶ ἐνάρθρος. 2. Γαλλικό... κεφάλι—ὁ χοῖρος (καθ.). 3. Ξενική ἀρνησις—τὰ μεταξὺ ὑφάλων καὶ ἐξάλων μέρη τοῦ πλοίου—δύο ὅμοια σύμφωνα.

4. Ἀπόλυτον ἀριθμητικὸν—εἶναι πολλάκις μεταξύ των τὰ τρίγωνα—Ἐνας Λουδοβίκος. 5. Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου—δικά σου. 6. Γιουρτάζει τὸ Μάιτο—γυναικεῖον ὄνομα. 7. Τέλος καὶ ἀρχή—θὰ τὰ βρῆτε στὸν... κῆπο. 8. ΗΚ—ἀπαρέμφατον ῥήματος ποὺ σημαίνει ἀφήνω—χημικὸ σύμβολο τοῦ νικελίου. 9. Κτητικὴ ἀντων.—ἐνεργὸν ἡ φαίστειο τῆς Ἰσλανδίας (γεν.).—δύο φωνήεντα ὅμοια. 10. Ὅ,τι καὶ τὸ 4 β ὀριζοντίως—τίθεται μετὰ ἀπὸ λεκτικὰ ῥήματα. 11. Ὅρη τῆς Πελοποννήσου.

ΕΙΡΗΝΗ ΓΚΑΤΡΗ
Γυμν. Πανορμιτείου Σύμης Δωδ(σου)

ΣΚΑΛΑ

1.
2.
3.
4.
5.
6.
7.
8.
9.
10.
11.
12.
13.
14.
15.
16.
17.
18.
19.
20.
21.
22.
23.
24.
25.
26.
27.
28.
29.
30.
31.
32.
33.
34.
35.
36.
37.
38.
39.
40.
41.
42.
43.
44.
45.
46.
47.
48.
49.
50.
51.
52.
53.
54.
55.
56.
57.
58.
59.
60.
61.
62.
63.
64.
65.
66.
67.
68.
69.
70.
71.
72.
73.
74.
75.
76.
77.
78.
79.
80.
81.
82.
83.
84.
85.
86.
87.
88.
89.
90.
91.
92.
93.
94.
95.
96.
97.
98.
99.
100.
101.
102.
103.
104.
105.
106.
107.
108.
109.
110.
111.
112.
113.
114.
115.
116.
117.
118.
119.
120.
121.
122.
123.
124.
125.
126.
127.
128.
129.
130.
131.
132.
133.
134.
135.
136.
137.
138.
139.
140.
141.
142.
143.
144.
145.
146.
147.
148.
149.
150.
151.
152.
153.
154.
155.
156.
157.
158.
159.
160.
161.
162.
163.
164.
165.
166.
167.
168.
169.
170.
171.
172.
173.
174.
175.
176.
177.
178.
179.
180.
181.
182.
183.
184.
185.
186.
187.
188.
189.
190.
191.
192.
193.
194.
195.
196.
197.
198.
199.
200.
201.
202.
203.
204.
205.
206.
207.
208.
209.
210.
211.
212.
213.
214.
215.
216.
217.
218.
219.
220.
221.
222.
223.
224.
225.
226.
227.
228.
229.
230.
231.
232.
233.
234.
235.
236.
237.
238.
239.
240.
241.
242.
243.
244.
245.
246.
247.
248.
249.
250.
251.
252.
253.
254.
255.
256.
257.
258.
259.
260.
261.
262.
263.
264.
265.
266.
267.
268.
269.
270.
271.
272.
273.
274.
275.
276.
277.
278.
279.
280.
281.
282.
283.
284.
285.
286.
287.
288.
289.
290.
291.
292.
293.
294.
295.
296.
297.
298.
299.
300.
301.
302.
303.
304.
305.
306.
307.
308.
309.
310.
311.
312.
313.
314.
315.
316.
317.
318.
319.
320.
321.
322.
323.
324.
325.
326.
327.
328.
329.
330.
331.
332.
333.
334.
335.
336.
337.
338.
339.
340.
341.
342.
343.
344.
345.
346.
347.
348.
349.
350.
351.
352.
353.
354.
355.
356.
357.
358.
359.
360.
361.
362.
363.
364.
365.
366.
367.
368.
369.
370.
371.
372.
373.
374.
375.
376.
377.
378.
379.
380.
381.
382.
383.
384.
385.
386.
387.
388.
389.
390.
391.
392.
393.
394.
395.
396.
397.
398.
399.
400.
401.
402.
403.
404.
405.
406.
407.
408.
409.
410.
411.
412.
413.
414.
415.
416.
417.
418.
419.
420.
421.
422.
423.
424.
425.
426.
427.
428.
429.
430.
431.
432.
433.
434.
435.
436.
437.
438.
439.
440.
441.
442.
443.
444.
445.
446.
447.
448.
449.
450.
451.
452.
453.
454.
455.
456.
457.
458.
459.
460.
461.
462.
463.
464.
465.
466.
467.
468.
469.
470.
471.
472.
473.
474.
475.
476.
477.
478.
479.
480.
481.
482.
483.
484.
485.
486.
487.
488.
489.
490.
491.
492.
493.
494.
495.
496.
497.
498.
499.
500.
501.
502.
503.
504.
505.
506.
507.
508.
509.
510.
511.
512.
513.
514.
515.
516.
517.
518.
519.
520.
521.
522.
523.
524.
525.
526.
527.
528.
529.
530.
531.
532.
533.
534.
535.
536.
537.
538.
539.
540.
541.
542.
543.
544.
545.
546.
547.
548.
549.
550.
551.
552.
553.
554.
555.
556.
557.
558.
559.
560.
561.
562.
563.
564.
565.
566.
567.
568.
569.
570.
571.
572.
573.
574.
575.
576.
577.
578.
579.
580.
581.
582.
583.
584.
585.
586.
587.
588.
589.
590.
591.
592.
593.
594.
595.
596.
597.
598.
599.
600.
601.
602.
603.
604.
605.
606.
607.
608.
609.
610.
611.
612.
613.
614.
615.
616.
617.
618.
619.
620.
621.
622.
623.
624.
625.
626.
627.
628.
629.
630.
631.
632.
633.
634.
635.
636.
637.
638.
639.
640.
641.
642.
643.
644.
645.
646.
647.
648.
649.
650.
651.
652.
653.
654.
655.
656.
657.
658.
659.
660.
661.
662.
663.
664.
665.
666.
667.
668.
669.
670.
671.
672.
673.
674.
675.
676.
677.
678.
679.
680.
681.
682.
683.
684.
685.
686.
687.
688.
689.
690.
691.
692.
693.
694.
695.
696.
697.
698.
699.
700.
701.
702.
703.
704.
705.
706.
707.
708.
709.
710.
711.
712.
713.
714.
715.
716.
717.
718.
719.
720.
721.
722.
723.
724.
725.
726.
727.
728.
729.
730.
731.
732.
733.
734.
735.
736.
737.
738.
739.
740.
741.
742.
743.
744.
745.
746.
747.
748.
749.
750.
751.
752.
753.
754.
755.
756.
757.
758.
759.
760.
761.
762.
763.
764.
765.
766.
767.
768.
769.
770.
771.
772.
773.
774.
775.
776.
777.
778.
779.
780.
781.
782.
783.
784.
785.
786.
787.
788.
789.
790.
791.
792.
793.
794.
795.
796.
797.
798.
799.
800.
801.
802.
803.
804.
805.
806.
807.
808.
809.
810.
811.
812.
813.
814.
815.
816.
817.
818.
819.
820.
821.
822.
823.
824.
825.
826.
827.
828.
829.
830.
831.
832.
833.
834.
835.
836.
837.
838.
839.
840.
841.
842.
843.
844.
845.
846.
847.
848.
849.
850.
851.
852.
853.
854.
855.
856.
857.
858.
859.
860.
861.
862.
863.
864.
865.
866.
867.
868.
869.
870.
871.
872.
873.
874.
875.
876.
877.
878.
879.
880.
881.
882.
883.
884.
885.
886.
887.
888.
889.
890.
891.
892.
893.
894.
895.
896.
897.
898.
899.
900.
901.
902.
903.
904. . .

ΑΘΗΝΑΙ

ΚΟΡΑΗ 8 - ΑΘΗΝΑΙ - ΤΗΛ. 222.846

Τὰ καλύτερα παιδικὰ βιβλία

Διαλέξτε από τις παρακάτω βιβλιοθήκες τὰ κατάλληλα γιὰ κάθε ηλικία:

1) ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΩΝ

Πολυτελής Σειρά. 40 διάφορα βιβλία. Γιά παιδιά 9—16 ετών. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 35 καὶ ἄνω.

2) ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ἡ πασίγνωστη πολυτελής σειρά μας. 32 βιβλία. Γιά παιδιά 9—15 ετών. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 40 καὶ ἄνω.

3) «ΤΑ ΑΓΑΠΗΜΕΝΑ ΜΟΥ ΒΙΒΛΙΑ»

Διεύθυνσις: ΑΛΚΗΣ Κ. ΤΡΟΠΑΙΑΤΗΣ

Σειρά βιβλίων Ἑλλήνων Συγγραφέων. 28 βιβλία. Γιά παιδιά 8—14 ετών. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

4) ΑΝΤΙΓΟΝΗΣ ΜΕΤΑΞΕ

ΧΙΛΙΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΕΙΑ ΣΕ ΔΥΟ ΤΟΜΟΥΣ
Οἱ βιογραφίες ὄλων τῶν μεγάλων ἀνδρῶν, Ἑλλήνων καὶ ξένων. Χρήσιμες γιὰ κάθε ηλικία.

Η ΘΕΙΑ ΛΕΝΑ ΣΤΑ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

365 ΠΑΡΑΜΥΘΙΑ — ΕΝΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΘΕ ΗΜΕΡΑ

ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ ΠΟΙΗΜΑΤΩΝ

Συμπληρωμένη καὶ βελτιωμένη. Νέα πολυτελής ἔκδοσις. Καλύπτει ὅλους τοὺς τομείς τῶν παιδικῶν ποιημάτων. Χρήσιμο γιὰ γονεῖς, δασκάλους καὶ παιδιά.

5) «ΤΑ ΚΑΛΑ ΒΙΒΛΙΑ»

Σειρά διαλεκτῶν βιβλίων Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων. Ἐξεδότησαν 38 βιβλία. Γιά παιδιά ηλικίας 8—14 ετών Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

6) ΙΔΕΩΔΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

32 ἐγκυκλοπαιδικὰ βιβλία. Γιά παιδιά 10—18 ετών. Τιμὴ δρχ. 35 ἑκαστον.
Ἐκλεκτὰ βιβλία ποὺ περιγράφουν μὲ συναρπαστικὸ τρόπο ἐφευρέσεις, ἀνακαλύψεις, ταξίδια, τὴν ζωὴν τῶν μεγάλων ἀνδρῶν ὡς ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος, Ξενοφῶν, Ἰωάννα τῆς Λωρραίνης κλπ.

7) ΧΑΡΟΥΜΕΝΕΣ ΩΡΕΣ

Διεύθυνσις: Γ. Σ. ΒΑΣΣΙΑΣ

Σειρά 10 βιβλίων Ἑλλήνων καὶ ξένων συγγραφέων. Γιά παιδιά 8—14 ετών. Τιμαὶ ἀπὸ δρχ. 25 καὶ ἄνω.

8) «ΤΑ ΕΛΛΗΝΟΠΑΙΔΑ» (ΝΕΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ)

10 ὁραὰ βιβλία ὁγκώδη, σὲ μεγάλο σχῆμα μὲ κλασσικὰ παραμῦθια τοῦ Ἀντερσεν, Γκρίμ κλπ. ἢ μὲ διηγήματα ἀπὸ τὰ ἀριστουργήματα τῆς παγκόσμιας λογοτεχνίας. Πολυτελέστατα πολύχρωμα ἐξώφυλλα. Ὁφιστε πλῆθος φιλοκαρπία (γιαλιστερὰ) στὴν ἀπάνταστη τιμὴ τῶν 25 δραχμῶν ἑκαστον. Διὰ παιδιά ἀπὸ 6—12 ετών.

9) ΠΟΙΗΜΑΤΑ ΣΤΕΛ. ΣΠΕΡΑΝΤΖΑ

1) «Μικρὲς φωνὲς» Ποιήματα γιὰ μικρὰ παιδιά μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Δρχ. 30.

2) «Ὅμορφοι κόσμοι» Ποιήματα γιὰ μεγάλα παιδιά μὲ πλούσια εἰκονογράφηση. Δρχ. 45.

10) ΧΡΥΣΑ ΒΙΒΛΙΑ

34 βιβλία. Μὲ τὰ γνωστὰ κλασσικὰ παραμῦθια τῶν Γκρίμ, Ἀντερσεν κλπ. μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Γιά παιδιά 5—8 ετών. Τιμὴ δρχ. 20—25 ἑκαστον.

11) ΒΙΒΛΙΑ ΘΑΥΜΑ

32 βιβλία μὲ ἱστοριοῦλες καὶ παραμῦθια μὲ πολύχρωμες εἰκόνες. Γιά παιδιά 4—8 ετών. Τιμὴ δρχ. 14 ἑκαστον.

12) 70 ΔΙΑΦΟΡΑ ΠΟΛΥΧΡΩΜΑ ΒΙΒΛΙΑ

Μὲ ὁραὰς εἰκόνες. Γιά παιδιά ἀπὸ 4—10 ετών σὲ σχῆμα μεγάλο ἢ μικρὸ μὲ πᾶμφορες τιμὲς ἀπὸ 5—10 δρχ. ἑκαστον. Στὶς παρακάτω ἑπτὰ σειρές:

- α) Βιβλία «τηλεόρασις» (διηγήματα-ἱστοριοῦλες).
- β) Τὰ κουκλάκια μας (χαρτοκοπτική). Καὶ ἐπὶ πλέον ἓνα διηγημα.
- γ) Τὰ ὁμορφα βιβλία (διηγήματα-ἱστοριοῦλες).
- δ) Βιβλία ζωγραφικῆς (ζωγραφική).
- ε) Μικρὴ βιβλιοθήκη (ἱστοριοῦλες).
- στ) Εἰκονογραφημένα αἰνίγματα (αἰνίγματα καὶ παιγνίδια μὲ εἰκόνες).
- ζ) Μικρά, Μεσαία καὶ Μεγάλα Πολύχρωμα (ἱστοριοῦλες, παραμυθία, ποιηματάκια).

13) ΒΙΒΛΙΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ

6 βιβλία Παιγνίδια γιὰ παιδιά 4—6 ετών. Τιμὴ δρχ. 20 ἑκαστον.

14) ΦΥΣΙΣ ΚΑΙ ΖΩΗ

30 Ἐγκυκλοπαιδικὰ διδασκαλικά πολύχρωμα εἰκονογραφημένα. Τιμὴ δρχ. 8—10 ἑκαστον.

★

Γιά μεγάλους καὶ μικροὺς συνιστῶμεν ἰδιαίτερως τὶς δύο παρακάτω βιβλιοθήκες μας:

1ον ΓΝΩΡΙΣΑΤΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Σειρά πολυτελῶν Τουριστικῶν Λεωκωμάτων. 23 διάφορα βιβλία σὲ μεγάλο σχῆμα γιὰ τοὺς διαφόρους ἀρχαιολογικοὺς καὶ τουριστικοὺς τόπους μας. Κυκλοφοροῦν σὲ 4 διάφορες γλώσσες. Τιμὴ δρχ. 45 ἑκαστον.

2ον ΕΚΛΑ·Ι·ΚΕΥΜΕΝΗ ΕΠΙΣΤΗΜΗ

Πολυτελεῖς ἑκδόσεις. 22 ὁγκώδεις τόμοι ποὺ ἐκλαίκευον τὴν ἐπιστὴμην στὸν διαφόρου τομεί της. Ἐκαστον βιβλίου διαπραγματεύεται ἀνεξάρτητον θέμα.

Ζητήστε ἀπὸ τὴν «ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ» - Κοραὴ 8 - Τηλ. 222 - 846

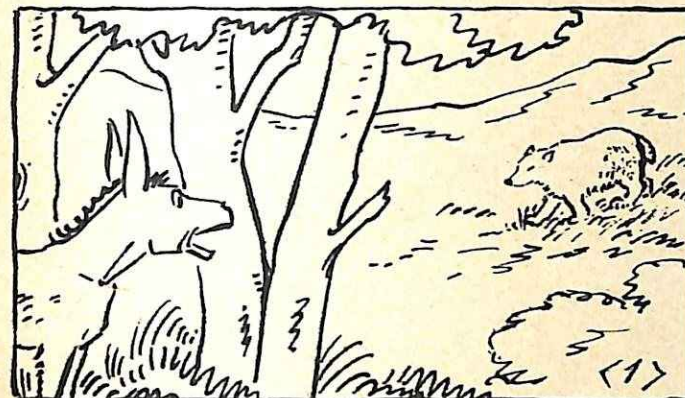
ΤΟΝ ΓΕΝΙΚΟΝ ΚΑΤΑΛΟΓΟ ΜΑΣ

ΤΑ ΒΙΒΛΙΑ ΜΑΣ ΠΩΛΟΥΝΤΑΙ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΒΙΒΛΙΟΠΩΛΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

‘Ο κύρ’ Ντεντές κ’ οί φίλοι του

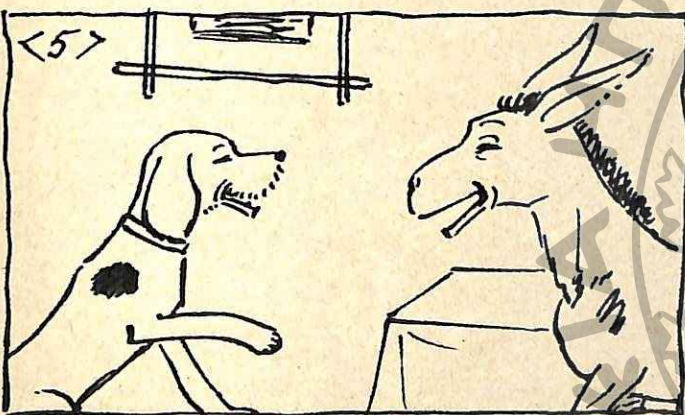
Στίχοι, σκίτσα Α. Β.

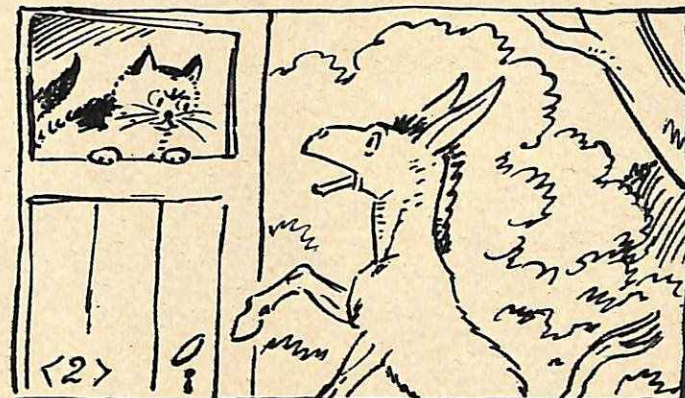
Κάτι μυρίστηκε ὁ Ντεντές. Τὰ μάτια του τεντώνει καὶ μὴν ἀρκοῦδα βλέπει εὐθὺς στὸ δάσος νὰ ζυγώνει. Ἦταν μακριὰ τὸ σπίτι του. Γι’ αὐτὸ τρεχάλα πάει στὸ σπίτι τοῦ κύρ’ γάταρον καὶ βιαστικὰ χτυπάει.

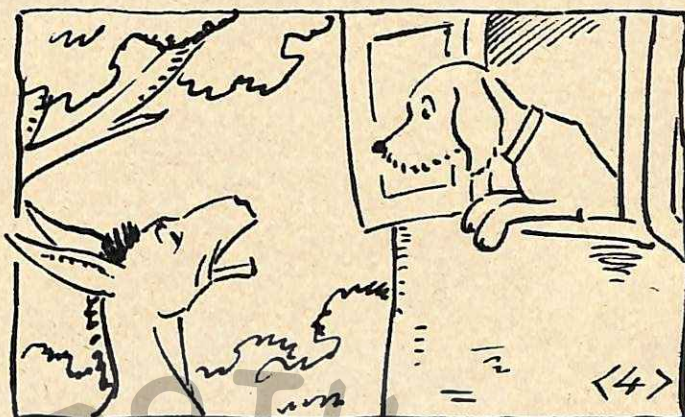
—Ὅμως ἐγὼ πέντε φορὲς σ’ ἔχω γλυτώσει ὡς τώρα, εἶπε ὁ Ντεντές. Μ’ ἀποῦ δὲ θές, καλά. Καὶ παίρνει φόρα καὶ πάει στὸν ἄλλο φίλο του. — Κύρ’ γουρουνάκο γειά σου. Εἶδα μὴ ἀρκοῦδα νὰρχεται. Κρύψε με στὴ φωλιά σου.

— Κάτσε, τοῦ λέει, ὅσο θές, καημένε γαϊδαρέ μου. Καὶ ὁ Ντεντές : — Νᾶσαι καλά. Μ’ ἀλίμονο, ποτέ μου δὲν πίστευα ὁνὸ φίλοι μου τὴν πόρτα νὰ μὸς κλείσουν, καὶ σὺ εὐθὺς νὰ μὲ δεχθῆς, ποὺ ἄγνωστος μὸς ἦσουν.

—Ἔ, φίλε γάτο, ξεφωνᾶ, κρύψε με ἐδῶ γιὰ λίγο. Μὴ ἀρκοῦδα ἐρχεται ἀπὸ ὁδὸ καὶ πῶς νὰ τῆς ξεφύγω! — Θὰ σ’ ἐκρυβα, τοῦ εἶπε αὐτός, ἀλλ’ ὅμως τόση θέση δὲν ἔχει τὸ σπίτι μου καὶ πῶς θὰ σὲ χωρέση...

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸς «τὸ σπίτι μου θέση, τοῦ λέει, δὲν ἔχει». Καὶ φεύγει πάλι ὁ Ντεντές καὶ πιά στὴν τύχη τρέχει. Στὸ σπίτι τοῦ σκυλιοῦ χτυπᾶ. Κι ὁ μπάρομπα σκύλος γέρνει, τὸν βλέπει ἀπ’ τὸ παράθυρο καὶ μέσα εὐθὺς τὸν παίρνει.

Κι ὁ σκύλος ὁ καλόκαρδος τὴν κεφαλὴ κοινώντας τοῦ λέει πικρογελῶντας : — Πολλοὶ γιὰ φίλοι φαίνονται, μ’ ἀληθινοὶ εἶναι λίγοι. Κι ἀλλ’ σ’ αὐτὸν ποὺ ἀλόγιστα μὲ ψευτοφίλους σμίγει.

Βαθντοπία Πεχλιβανίδη

**ΕΝΙΣΧΥΣΑΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟΝ
ΤΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ ΕΡΥΘΡΟΥ ΣΤΑΥΡΟΥ**